

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

1/2012. (II. 10.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 459/2009. (XI. 30.) OVB határozatának vizsgálatáról	2
2/2012. (II. 10.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 51/2011. (V. 6.) OVB határozatának vizsgálatáról	5
3/2012. (II. 22.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 494/2010. (VIII. 4.) OVB határozatának vizsgálatáról	8
4/2012. (II. 22.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 384/2010. (V. 19.) OVB határozatának vizsgálatáról.....	10
5/2012. (II. 22.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 383/2010. (V. 19.) OVB határozatának vizsgálatáról.....	13
6/2012. (II. 22.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 416/2010. (VI. 17.) OVB határozatának vizsgálatáról	15
7/2012. (III. 1.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 176/2011. (X. 12.) OVB határozatának megsemmisítéséről.....	17
8/2012. (III. 1.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 169/2011. (IX. 26.) OVB határozatának vizsgálatáról	19
9/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 440/2009. (XI. 20.) OVB határozatának vizsgálatáról	21
10/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 75/2011. (VI. 24.) OVB határozatának vizsgálatáról.....	24
11/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 78/2011. (VI. 24.) OVB határozatának vizsgálatáról.....	26
12/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 76/2011. (VI. 24.) OVB határozatának vizsgálatáról.....	29
13/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 380/2010. (V. 19.) OVB határozatának vizsgálatáról.....	32
14/2012. (III. 9.) AB végzés	Az Országos Választási Bizottság 109/2011. (VII. 12.) OVB határozata elleni kifogás érdemi vizsgálat nélküli visszautasításáról	34
1/2012. (I. 3.) Tü. határozat	Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről	36
1001/2012. (II. 10.) AB Tü. határozat	Az Alkotmánybíróság öttagú tanácsainak összetételéről és a tanácsvezetők személyéről	52
1002/2012. (III. 7.) AB Tü. határozat	Az Alkotmánybíróság döntéseinek megjelöléséről és közzétételéről	52
1003/2012. (III. 9.) AB Tü. határozat	Az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról	56

I. AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1/2012. (II. 10.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
459/2009. (XI. 30.) OVB határozatának vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 459/2009. (XI. 30.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolás alapján – helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 459/2009. (XI. 30.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] A kifogástevők 2009. november 2-án országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvényt (Ve.) módosítsa oly módon, hogy az Országos Választási Bizottság köteles a honlapján nyilvánosságra hozni az országos népszavazás és országos népi kezdeményezés kérdésének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen – az Alkotmánybírósághoz – benyújtott kifogás(oka)t?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az OVBh. indokolása – az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára [idézett határozatok: 75/2009. (VII. 10.) AB határozat, ABK 2009. július-augusztus 886.;

26/2007. (IV. 25.) AB határozat, ABH 2007, 332.; 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251.] utalással – megállapította, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényből (a továbbiakban: Alkotmány) a népszavazásnak a taxatíván felsorolt tiltott tárgykörökön kívül, más korlátai is levezethetők. Az indokolás ilyen korlátként jelöli meg azt, hogy kizárólag olyan népszavazási kérdés tekinthető alkotmányosan megengedhetőnek, amely nem ellentétes a jogintézmény alkotmányos berendezkedésben betöltött szerepével. Az országos népszavazás – amint arra az Nsztv. preambuluma is rámutat – a választópolgároknak az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében, illetve a képviseleti döntések befolyásolásában vagy megváltoztatásában való részvételével valósul meg. Az OVB megállapította, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdés, „az Alkotmány és az Nsztv. preambuluma alapján összeegyeztethetetlen a népszavazás alkotmányos szerepével és szabályaival.” Az OVB álláspontja szerint az, hogy a testület köteles a honlapján nyilvánosságra hozni az országos népszavazás és az országos népi kezdeményezés kérdésének hitelesítése tárgyában hozott határozatával szemben – az Alkotmánybírósághoz – benyújtott kifogás(oka)t egyrészt nem érint alkotmányos jogot, másrészt nem tekinthető az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek körébe tartozó ügynek. A testület érvelése alátámasztásaként arra is hivatkozott, hogy a Ve. 3. § d) pontja a népszavazási eljárásban is kizárja az intézmény rendeltetésével ellentétes joggyakorlást. Mindezekre tekintettel az OVB az Nsztv. 10. § b) pontja alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta.

- [3] A kezdeményezők – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be, melyben kérték, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVBh.-t, és utasítsa új eljárásra az OVB-t. A kifogástevők szerint a népszavazási kérdés hitelesíthetőségének egyetlen korlátja van: a törvényesség. Álláspontjuk szerint nincs olyan „törvényességi” illetve „alkotmányossági” előírás, amelyre az OVB a kérdés hitelesítésének a megtagadása során hivatkozik, a hitelesítést megtagadó döntésnek hiányzik az alkotmányi, illetve az Nsztv.-n alapuló törvényi alapja. Utaltak arra, hogy a jogalkalmazó szervek az országos népszavazásra irányuló kérdés hitelesítése so-

rán nem értelmezhetik szűkítően a nép közvetlen hatalomgyakorlására vonatkozó szabályokat, és az Országgyűlés sem korlátozhatja az Nsztv.-ben a nép közvetlen hatalomgyakorlását. Ebből következően – érvelésük szerint – az Nsztv. preambulumban szereplő, és az OVBh. indoklásában idézett rendelkezésre nem lehetett volna alapítani a kérdés hitelesítésének a megtagadását. A kifogástevők szerint az ország sorsát, a demokratikus jogállamiságot érintő fontos kérdések egyike az, hogy az OVB előtt folyamatban lévő „ügyek intézését” – ennek részeként a kifogás(ok) tartalmát – a választópolgárok megismerhessék. A kezdeményezésben szereplő kérdés álláspontjuk szerint „a közvetett demokrácia körébe tartozó törvényhozási képviselési döntés kiváltására, befolyásolására alkalmas” és alkotmányos jogokat is érint. Ez utóbbival összefüggésben a kifogástevők hivatkoztak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt demokratikus jogállamiság alkotmányi rendelkezésére, mivel szerintük „az olyan eljárás, amely nem ad lehetőséget a kérdést feltevőnek, illetve más választópolgárnak, hogy a kérdéssel kapcsolatos jogorvoslatot megismerhesse és arra adott esetben észrevételt, véleményt terjeszthessen elő” sérti az említett alkotmányi rendelkezést, a „népszavazási kérdés közérdekűségét” és a „népszavazást előkészítő eljárás pártatlanságát és tisztaságát”. A kifogástevők szerint az Alkotmány 61. § (1) bekezdése alapján – „a személyes adatok védelme mellett” – más választópolgároknak is joguk van a kifogás tartalmát megismerni. A kifogástevők szerint megalapozatlan az OVB-nek a Ve. 3. § d) pontjának a sérelmét megállapító indoklása is. Álláspontjuk szerint az OVB hivatalból eljárva nem alkalmazhatta volna az említett törvényi rendelkezést a kérdés hitelesítésének az elbírálása során, erre csak ilyen hivatkozást tartalmazó jogorvoslati kérelem alapján lett volna jogosult, ám ilyen a vizsgált ügyben nem került előterjesztésre. A kifogástevők szerint az OVB a Ve. 3. § d) pontjával összefüggésben „tényállást nem állapított meg”, és annak ellenére, hogy álláspontjuk szerint a joggyakorlásuk jóhiszemű és rendeltetészerű volt véleményük szerint a személyüket diszkrimináló döntés született.

- [4] A kifogás előterjesztését követően – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 18-án elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló törvény (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket. [A 31. cikk (3) bekezdése a jogalkotásról szóló

2010. évi CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján időközben maga is hatályát veszítette.] Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népszavazási eljárás során. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvényt (a továbbiakban: Ve.) módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

- [5] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak van továbbra is hatásköre.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

- [7] 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
 [8] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
 [9] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
 [10] (...)
 [11] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
 [12] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

- [13] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
 [14] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
 [15] (...)
 [16] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát

helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

[17] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:

[18] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[19] (2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”

[20] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

[21] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[22] A kifogás nem megalapozott.

[23] 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogás a törvényi feltételeknek megfelel, ezért azt az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.

[24] 2. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás elbírálása során ugyanakkor figyelembe kellett vennie azt, hogy a megváltozott jogi szabályozásra tekintettel a kezdeményezésben szereplő kérdés a választópolgári egyértelműség követelményének való megfelelés szempontjából eltérően ítélendő meg a kezdeményezés OVB-hez történt benyújtásának, illetve a ki-

fogás Alkotmánybíróság általi elbírálásának az időpontjában.

[25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogás elbírálásának az időpontjában az Alkotmány már nincs hatályban. A hatályos Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 33. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozatát vizsgálhatja felül, bárki indítványára az elrendelés vagy elutasítás Alaptörvénnyel való összhangja és törvényessége tekintetében. Az EtAmtv.145. § (7) bekezdése – 2012. január 1-jei hatállyal – módosította a Ve. 130. §-át. A Ve. módosított 130. § (1) bekezdése értelmében az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. A Ve. módosított 130. § (2) bekezdése alapján a Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

[26] Az Abtv. és a Ve. hivatkozott törvényi rendelkezései alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogás elbírálásának az időpontjában a kezdeményezésben szereplő kérdés, már nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

[27] A kezdeményezésben szereplő kérdés az ismertett jogszabályi változásokra tekintettel okafogyottá vált, mivel az Alkotmánybírósághoz az OVB országos népszavazás és országos népi kezdeményezés kérdésének a hitelesítése tárgyában hozott határozatával szemben 2012. január 1-jét követően már nem lehet kifogást előterjeszteni, az ilyen kifogás elbírálására a Ve. hatályos 130. § (2) bekezdése alapján a Kúria rendelkezik hatáskörrel. A kezdeményezésben szereplő kérdés értelemszerűen nincs tekintettel erre a hatásköri változásra; a kérdés az OVB országos népszavazás és országos népi kezdeményezés kérdésének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen az Alkotmánybírósághoz benyújtott kifogásra, azaz a kezdeményezésben szereplő kérdés OVB-hez hitelesítés céljából való előterjesztésekor fennálló jogi helyzetre vonatkozik. A kifejtettekre tekintettel tehát a kérdés a kifogás elbírálásának az időpontjában – az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján – már nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdéséből levezetett választópolgári egyértelműség követelményének.

[28] Az Alkotmánybíróság számos korábbi határozatában foglalkozott az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt a népszavazásra feltenni kívánt kérdésekkel szemben támasztott egyértelműség követelményé-

vel [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 362.; 26/2007. (IV. 25.) AB határozat, ABH 2007, 332, 342.]. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata az egyértelműség követelményét a népszavazáshoz való jog érvényesülésének alkotmányos garanciájaként értelmezi. A népszavazásra bocsátott kérdésnek egyrészt a választópolgár, másrészt a jogalkotó számára egyértelműnek kell lennie. A választópolgári egyértelműség követelménye szerint a népszavazásra feltett kérdésnek egyértelműen eldönthetőnek kell lennie, arra a választópolgárnak „igen”-nel vagy „nem”-mel kell tudnia válaszolni. Ebből következően a túl bonyolult, érthetetlen, értelmezhetetlen, félreérthető vagy félrevezető kérdés nem tekinthető egyértelműnek.

- [29] A vizsgált esetben, mivel a kezdeményezésben szereplő kérdés nincs tekintettel a megváltozott jogi szabályozásra, ezért a választópolgár számára azt a téves látszatot kelti, hogy az OVB említett határozataival szemben előterjesztett kifogások elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróság rendelkezik hatáskörrel. A félreérthető, a választópolgárt félrevezető kérdés akkor sem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdéséből következő választópolgári egyértelműség követelményének, ha egyébként az OVB-hez hitelesítésre történt benyújtásakor ennek a követelménynek megfelelt, és az ezt követő jogszabályi változások következtében vált a kifogás elbírálásának az időpontjában a fenti követelménnyel ellentétessé.
- [30] A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság az OVB 459/2009. (XI. 30.) OVB határozatát a jelen határozatban foglalt indokolás alapján helybenhagyta.
- [31] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2011. évi 15. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/1384/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 2/2012. (II. 10.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 51/2011. (V. 6.) OVB határozatának vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 51/2011. (V. 6.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Egy magánszemély 2011. április 18-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából.
- [2] Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés semmisítse meg a 2011. április 18. napján elfogadott »Magyarország Alaptörvénye« című jogszabályt?”
- [3] Az Országos Választási Bizottság az 51/2011. (V. 6.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Döntését a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 24. § (3) bekezdésére, valamint az Nsztv. 2. §-ára és 10. § b) pontjára alapította.
- [4] Az OVB határozatának indokolásában – több korábbi alkotmánybírósági határozatra visszautalva –

- leszögezte, hogy az Alkotmány „nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással, alkotmánymódosítás csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben [Alkotmány 24. § (3) bekezdés] történhet. Olyan kérdésben, amely elvonná az Országgyűlés alkotmányozó hatalmát, a választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye”. Az OVB mindezekre tekintettel az Nsztv. 10. § b) pontja alapján megtagadta az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.
- [5] Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 48. számában, 2011. május 6-án került közzétételre. A kezdeményező és egy másik magánszemély 2011. május 11-én – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtott be, melyben kérte, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVBh.-t, az OVB-t kötelezze új eljárás lefolytatására.
- [6] A kifogást tevők véleménye szerint „az Alkotmánybíróság következetesen kifejtett gyakorlata szerint az Országgyűlés alkotmányozó hatalmát az vonja el, ha az Alkotmány 24. § (3) bekezdése szerinti eljárási rendet megkerülve kerül sor az Alkotmány módosítására. Az eljárási rend megkerülése, ha az Alkotmány tartalmát, annak egyes tételeit, szabályait az Országgyűlésre kötelező, ügydöntő népszavazás határozza meg. (...) A fenti kérdés népszavazásra bocsátása esetén azonban nem történik alkotmánymódosítás, az tartalmi elemeket nem érint, így nem vonja el az Országgyűlés alkotmányozó hatalmát. A népszavazásra bocsátandó kérdésben szereplő, »Magyarország Alaptörvénye« című jogszabályt az Országgyűlés nem alkotmánymódosítás körében hozta, hanem eljárása egy új alkotmány megalkotását célozta. (...) Az Országgyűlés új jogszabályt alkotott, nem a hatályos Alkotmányt módosította. (...) [E]gyértelmű, hogy az OVB tévesen hivatkozik az Alkotmánybíróság gyakorlatára. A kérdés népszavazásra bocsátása esetén a közvetlen demokrácia eszközével a választópolgárok kizárólag a jogszabály megerősítéséről illetve elutasításáról tudnak dönteni, annak tartalmi meghatározása továbbra is az Országgyűlés hatáskörébe tartozna, így hatáskört nem von el.”
- [7] Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 18-án elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló törvény (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket. [A 31. cikk (3) bekezdése a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján időközben maga is hatályát veszítette.] Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népszavazási eljárás során. Az OVB határozatában hivatkozott 24. § (3) bekezdése, és az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése, vagyis a tiltott népszavazási tárgyakra vonatkozó alkotmányi rendelkezés 2012. január 1-jétől tehát nem alkalmazható.
- [8] Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvényt (a továbbiakban: Ve.) módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [9] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak van továbbra is hatásköre, mérceként pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései szolgálnak.

II.

- [10] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [11] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezése:
- [12] „8. cikk
- [13] (3) Nem lehet országos népszavazást tartani
- [14] a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;”
- [15] 2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:
- [16] „31. cikk
- [17] (3) Hatályát veszti
- [18] a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”
- [19] 3. Az Alkotmány hivatkozott rendelkezése:
- [20] „24. § (3) Az Alkotmány megváltoztatásához, valamint az Alkotmányban meghatározott egyes döntések meghozatalához az országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazata szükséges.”
- [21] 4. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- [22] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

- [23] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [24] (...)
- [25] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- [26] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
- [27] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- [28] 5. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [29] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [30] (...)
- [31] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [32] 6. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [33] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [34] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- III.
- [35] A kifogás nem megalapozott.
- [36] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, amelynek során az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, valamint a 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével

összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

- [37] A kifogás a törvényi feltételeknek megfelel, ezért azt az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.
- [38] 2. A népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének benyújtását követően hatályba lépett az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja, melynek értelmében nem tartható népszavazás az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről. Mivel ez a szabály már a módosítást (a kevesebbet) is tiltja, ezért a hatályba lépett Alaptörvény „megsemmisítése” (a több) egyenértékűnek tekinthető az Alaptörvény módosításával. Az eredményes népszavazás ráadásul szükségszerűen maga után vonná az Alaptörvény hatályon kívül helyezését. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján tehát ebben a kérdésben nem tartható népszavazás, mivel a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésében felsorolt, „tiltott” népszavazási tárgykörök közé tartozik.
- [39] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett indokok alapján – az OVB 51/2011. (V. 6.) OVB határozatának rendelkező részét helybenhagyta.
- [40] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2011. évi 15. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/1401/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3/2012. (II. 22.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
494/2010. (VIII. 4.) OVB határozatának vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 494/2010. (VIII. 4.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján magánszemélyek 2010. augusztus 9-én – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 494/2010. (VIII. 4.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak a 2009. augusztus 7-én országos népszavazási kezdeményezés tárgyában benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt:
- [2] „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés alkotson törvényt az Országos Választási Bizottság – eljárási és működési szabályait tartalmazó – ügyrendjéről?”
- [3] Az OVB határozata indokolásában megállapította, hogy a beadványozók 2009. augusztus 7-én – a jelen eljárásban kifogással támadott OVB határozatban foglaltakkal azonos – aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az OVB-hez az 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az OVB a 362/2009. (IX. 3.) OVB határozatával hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, amely ellen kifogást nyújtottak be. Az Alkotmánybíróság 126/2010. (VII. 8) AB számú határozatával a 362/2009. (IX. 3.) OVB határozatot megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.
- [4] Az Alkotmánybíróság határozatának indokolásában megállapította, hogy a testületnek benyújtott kifogás alapján az OVB-nek először arra kellett volna választ adnia, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiak-

ban: Alkotmány) 28/C. § (5) bekezdésének d) pontja kizárja-e a népszavazás tartását az OVB által hitelesített kérdésben. Az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy az Alkotmány említett rendelkezése alapján nem lehet népszavazást tartani az Országgyűlés hatáskörébe tartozó „személyi és szervezet-alakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről”.

- [5] Az OVB hivatkozott az Alkotmánybíróság – fenti ügyszámú határozatában kifejtett – azon megállapítására is, hogy az Alkotmánybíróság a 25/2004. (VII. 7.) AB határozatában már értelmezte az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés d) pontját. Az OVBh. indokolása szerint az Alkotmánybíróság érvelése alapján az OVB-által hitelesített kérdés alapján a választópolgároknak olyan, az Országgyűlés által megalkotandó törvény meghozataláról kellene állást foglalniuk, amely megváltoztatná az OVB eljárására vonatkozó jelenlegi szabályokat. A kérdésre adott válasz közvetlenül ugyan nem jelenti valamely szerv létrehozását, átalakítását, vagy megszüntetését, azonban a kérdéssel tartott eredményes népszavazás az adott testület eljárási rendjére vonatkozó, a Ve.-ben, az Nsztv.-ben szabályozott hatályos jogi rend változtatását eredményezheti.
- [6] Az OVB az Alkotmánybíróság 126/2010. (VII. 8.) AB határozatában foglaltakra hivatkozással megállapította, hogy a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek, ezért az Nsztv. 10. § c) pontja alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta.
- [7] A kifogástevők szerint az OVBh. jogszabálysértő. Álláspontjuk szerint a kérdésre egyértelmű igennel vagy nemmel lehet válaszolni, ezért a kérdés megfogalmazása is megfelel a törvényben foglalt követelményeknek. Úgy vélik továbbá, hogy nincs olyan jogszabály, amely alapján az OVB-re az alkotmánybírósági határozat tartalmi tekintetben kötelező lenne. Emellett az OVB hatáskörét – a Ve. 21. § (1) bekezdése szerint – csak a törvénynek alárendelten, nem pedig az alkotmánybírósági határozatnak megfelelően gyakorolhatja. A kifogástevők az Alkotmánybíróság „kiterjesztő” értelmezését is kifogásolják, amit a nép közvetlen hatalomgyakorlásának korlátozásaként értelmeznek. Végül a kifogástevők arra kérik az Alkotmánybíróságot, hogy szerezze be a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének szakvéleményét, mivel az OVB az egyértelműség követelményének való meg nem felelést bizonyítékkal nem támasztotta alá.

II.

- [8] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [9] 1. Magyarország Alaptörvénye:
- [10] „8. cikk (...)

- [11] (3) Nem lehet országos népszavazást tartani (...)
- [12] e) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdékről;"
- [13] 2. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- [14] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- [15] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)
- [16] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...)”
- [17] 3. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [18] „118. § (1) A 130. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét követő napon, jogorvoslat esetén az Alkotmánybíróság hitelesítő határozatot helybenhagyó döntésének a Magyar Közlönyben való közzététele napján az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni.”
- [19] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [20] (...)
- [21] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [22] 4. A hatályos Ve. rendelkezései:
- [23] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [24] (2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”
- [25] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [26] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- III.
- [27] A kifogás nem megalapozott.
- [28] 1. Az Alkotmánybíróság hatásköre a következő törvényi rendelkezéseken alapul. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át úgy módosította, hogy 2012. január 1-jétől az OVB-nak az aláírásgyűjtő ív, illetve a népszavazásra feltett kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdésével beiktatott Ve. új 156. § (2) bekezdése szerint viszont az EtAmtv. hatálybalépését – 2012. január 1-jét – megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezéskor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [29] Az országos népszavazásnak a Ve. XIII. fejezetében megállapított szabályai közül a Ve. 130. §-ában meghatározott jogorvoslatra vonatkozó szabályozás annyiban változott, hogy az OVB hitelesítés tárgyában meghozott döntése elleni kifogást mely szervhez (az Alkotmánybírósághoz vagy a Kúriához) kell benyújtani. A Ve. 156. § (2) bekezdésében említett „hitelesítés” a Ve. 118. § (1) bekezdése szerint az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítési záradékkal való ellátásával zárul vagy a jogorvoslati határidő elteltét követő napon, vagy a hitelesítő határozatot helybenhagyó határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele napján. Mindezek alapján azt, hogy a Ve.-nek melyik – az EtAmtv.-vel történt módosítás előtti vagy utáni – szabályát kell alkalmazni a jogorvoslati fórum meghatározása tekintetében, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének, illetve a népi kezdeményezés iránti kérdés hitelesítésére való benyújtásának időpontjától tette függővé a jogalkotó. Ezért az OVB-hez 2012. január 1-je előtt benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívek hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálása változatlanul az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.
- [30] 2. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban

- látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
- [31] Az OVBh. meghozatalát követően a Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló 2011. december 31-i törvény 31. cikk (3) bekezdése 2012. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényt. Az Alkotmánybíróság az OVBh.-ban, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálta, hogy az OVBh. Magyarország Alaptörvényének és az irányadó törvényeknek megfelel-e.
- [32] Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése szerint nem lehet népszavazást tartani az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről. Az Alaptörvény idézett rendelkezése szerint ugyanúgy kizárt e tárgykörben a népszavazás tartása, mint az OVBh. meghozatalakor hatályban volt Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése szerint.
- [33] 3. Az OVB kifogással támadott határozatában megállapította, hogy az országos népszavazási kezdeményezés tárgyában benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányán feltett kérdés nem felel meg a 126/2010. (VII. 8.), valamint a 25/2004. (VII. 7.) AB határozatokban foglaltaknak.
- [34] Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve a kifogást nem találta megalapozottnak, ezért a 494/2010. (VIII. 4.) OVB határozatot az abban foglalt indokok, valamint a 126/2010. (VII. 8.) AB határozatban kifejtettek alapján helybenhagyta.
- [35] Mivel az Alkotmánybíróság hatásköre a Ve. 130. §-a alapján jogorvoslati jellegű, ezért az Alkotmánybíróság határozata köti az OVB-t. Emiatt a kifogástevők azon érvelése, mely szerint az OVB-re nem kötelezőek a kifogással támadott határozatban hivatkozott alkotmánybírósági határozatok, nem helytálló.
- [36] Nem megalapozott a kifogástevők azon érvelése sem, hogy az Alkotmánybíróság értelmezése „kiterjesztő”, amely a nép hatalomgyakorlását közvetlenül korlátozza.
- [37] Az Alkotmánybíróság jelen határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 21.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 20. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/745/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 4/2012. (II. 22.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 384/2010. (V. 19.) OVB határozatának vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazási kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 384/2010. (V. 19.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján magánszemélyek 2010. június 2-án – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 384/2010. (V. 19.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak a 2010. április 24-én országos népszavazási kezdeményezés tárgyában benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányá-

- nak hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt:
- [2] „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvényt módosítsa oly módon, hogy a területi választási bizottság (TVB) köteles a honlapján nyilvánosságra hozni:
- [3] – az érkezés napját követő napon a hozzá beérkezett beadványt;
- [4] – legkésőbb a TVB ülését megelőző napon a TVB ülésének tervezett napirendjét;
- [5] – legkésőbb a TVB ülése napján a beadvány elbírálásával összefüggésben a TVB tagok részére készített előterjesztést és egyéb írásbeli dokumentumokat;
- [6] – a TVB ülését követő napon a TVB határozatait és a TVB üléséről készült jegyzőkönyvet;
- [7] – legkésőbb a beérkezését követő napon a TVB határozata ellen előterjesztett jogorvoslati kérelmeket;
- [8] – legkésőbb a jogorvoslat elbírálásától számított 3 napon belül a jogorvoslat elbírálása tárgyában az Országos Választási Bizottság, illetve a bíróság által hozott határozatot?”
- [9] Az OVBh. indoklásában egyrészt megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében meghatározott egyértelműségi követelménynek, mert a népszavazásra feltenni kívánt kérdés számos kérdést tartalmaz, amelyek külön-külön is megválaszolhatóak. Ezáltal a választópolgárnak nincs lehetősége az egyes kérdések között különbséget tenni és részkérdésenként véleményt nyilvánítani a kezdeményezésről. Másrészt az OVB az Alkotmánybíróság 18/2008. (III. 12.) AB határozatának tartalma alapján arra a következtetésre jutott, hogy az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény részletszabályait a kezdeményezés külön-külön módosítaná népszavazás útján, és ily módon a törvény egészét alakítaná át, ami sérti a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét.
- [10] A kifogástevők az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kérik az Alkotmánybíróságtól. Álláspontjuk szerint a kérdés nem sérti az Nsztv. 13. § (1) bekezdését, mivel az Nsztv. nem határozza meg, hogy a feltenni kívánt kérdés nem lehet ún. összetett kérdés. Ezenkívül kifogásolják, hogy az OVB határozatában elmulasztotta feltüntetni a Ve. 29/A. § (1)–(2) bekezdése és a 29/B. § (2) bekezdés e) pontja alapján az ezzel kapcsolatos tényállás megállapítását: azaz, hogy a kérelmezők miben nem éltek rendeltetésszerűen a népszavazásra vonatkozó alkotmányos jogukkal. Erre tekintettel a kifogástevők az emberi méltóságuk sérelme miatt kérik az OVBh.-ból a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére vonatkozó részének törlését.
- II.
- [11] 1. Az Nsztv. szerint:
- [12] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)
- [13] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek, (...)
- [14] 13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- [15] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [16] „118. § (1) A 130. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét követő napon, jogorvoslat esetén az Alkotmánybíróság hitelesítő határozatot helybenhagyó döntésének a Magyar Közlönyben való közzététele napján az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni.”
- [17] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [18] (...)
- [19] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [20] 3. A hatályos Ve. rendelkezései:
- [21] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [22] (2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”
- [23] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [24] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kez-

deményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[25] A kifogás nem megalapozott.

[26] 1. Az Alkotmánybíróság hatásköre a következő törvényi rendelkezéseken alapul. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át úgy módosította, hogy 2012. január 1-jétől az OVB-nak az aláírásgyűjtő ív, illetve a népszavazásra feltett kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdésével beiktatott Ve. új 156. § (2) bekezdése szerint viszont az EtAmtv. hatálybalépését – 2012. január 1-jét – megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezéskor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

[27] Az országos népszavazásnak a Ve. XIII. fejezetében megállapított szabályai közül a Ve. 130. §-ában meghatározott jogorvoslatra vonatkozó szabályozás annyiban változott, hogy az OVB hitelesítés tárgyában meghozott döntése elleni kifogást mely szervhez (az Alkotmánybírósághoz vagy a Kúriához) kell benyújtani. A Ve. 156. § (2) bekezdésében említett „hitelesítés” a Ve. 118. § (1) bekezdése szerint az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítési záradékkal való ellátásával zárul vagy a jogorvoslati határidő elteltét követő napon, vagy a hitelesítő határozatot helybenhagyó határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele napján. Mindezek alapján azt, hogy a Ve.-nek melyik – az EtAmtv.-vel történt módosítás előtti vagy utáni – szabályát kell alkalmazni a jogorvoslati fórum meghatározása tekintetében, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének, illetve a népi kezdeményezés iránti kérdés hitelesítésére való benyújtásának időpontjától tette függővé a jogalkotó. Ezért az OVB-hez 2012. január 1-je előtt benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívek hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálása változatlanul az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.

[28] 2. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

[29] Az OVBh. meghozatalát követően a Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló 2011. december 31-i törvény 31. cikk (3) bekezdése 2012. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvényt. Az Alkotmánybíróság az OVBh.-ban, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálta, hogy az OVBh. az irányadó törvényeknek megfelel-e.

[30] 3. Az OVB határozatában megállapította, hogy az országos népszavazásra feltett kérdés megfogalmazása nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében meghatározott egyértelműségi követelményeknek.

[31] Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egészében egyetértve a kifogást nem találta megalapozottnak, ezért a 384/2010. (V. 19.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, az ott írt indokok alapján helybenhagyta.

[32] Az Alkotmánybíróság jelen határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 21.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 20. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/747/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 5/2012. (II. 22.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
383/2010. (V. 19.) OVB határozatának vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 383/2010. (V. 19.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján magánszemélyek 2010. június 2-án – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 383/2010. (V. 19.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak a 2010. április 24-én országos népszavazás kezdeményezés tárgyában benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt:
- [2] „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvényt módosítsa oly módon, hogy az Országos Választási Bizottság (OVB) köteles a honlapján nyilvánosságra hozni:
- [3] – az érkezés napját követő napon a hozzá beérkezett beadványt;
- [4] – legkésőbb az OVB ülését megelőző napon az OVB ülésének tervezett napirendjét;
- [5] – legkésőbb az OVB ülése napján a beadvány elbírálásával összefüggésben az OVB tagok részére készített előterjesztést és egyéb írásbeli dokumentumokat;
- [6] – az OVB ülését követő napon az OVB határozatait és az OVB üléséről készült jegyzőkönyvet;
- [7] – legkésőbb a beérkezését követő napon az OVB határozata ellen előterjesztett jogorvoslati kérelmeket;
- [8] – legkésőbb a jogorvoslat elbírálásától számított 3 napon belül a jogorvoslat elbírálása tárgyában hozott bírósági és alkotmánybírósági határozatot?”

[9] Az OVB határozata indokolásában egyrészt megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében meghatározott egyértelműségi követelménynek, mert a népszavazásra feltenni kívánt kérdés számos alkérdést tartalmaz, amelyek külön-külön is megválaszolhatóak. Ezáltal a választópolgárnak nincs lehetősége az egyes kérdések között különbséget tenni és részkérdésként véleményt nyilvánítani a kezdeményezésről. Az OVB másrészt az Alkotmánybíróság 18/2008. (III. 12.) számú határozatában foglaltakra tekintettel arra a megállapításra jutott, hogy az, hogy az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény részletszabályait a kezdeményezés külön-külön módosítaná népszavazás útján, és ily módon a törvény egészét alakítaná át, sérti a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét.

[10] A kifogástevők szerint a kérdés nem sérti az Nsztv. 13. § (1) bekezdését, mivel az Nsztv. nem határozza meg, hogy a kérdés nem lehet ún. összetett kérdés. Emellett kifogásolják, hogy az OVB határozatában elmulasztotta feltüntetni a Ve. 29/A. § (1)–(2) bekezdése és a 29/B. § (2) bekezdés e) pontja alapján az ezzel kapcsolatos tényállás megállapítását: azaz a kérelmezők miben nem éltek rendeltetésszerűen a népszavazásra vonatkozó alkotmányos jogukkal. Erre tekintettel a kifogástevők az emberi méltóságuk sérelme miatt kérik az OVB határozatából a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére vonatkozó részének törlését, valamint azt, hogy az Alkotmánybíróság szerezzék be a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének szakvéleményét. A kifogástevők mindezek alapján kérik az OVB határozat megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását az Alkotmánybíróságtól.

II.

- [11] 1. Az Nsztv. szerint:
- [12] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)
- [13] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek, (...)
- [14] 13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- [15] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [16] „118. § (1) A 130. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét követő napon, jogorvoslat esetén az Alkotmánybíróság hitelesítő határozatot helybenhagyó döntésének a Magyar

Közlönyben való közzététele napján az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni.”

[17] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[18] (...)

[19] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

[20] 3. A hatályos Ve. rendelkezései:

[21] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[22] (2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”

[23] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

[24] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[25] A kifogás nem megalapozott.

[26] 1. Az Alkotmánybíróság hatásköre a következő törvényi rendelkezéseken alapul. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át úgy módosította, hogy 2012. január 1-jétől az OVB-nak az aláírásgyűjtő ív, illetve a népszavazásra feltett kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni ki-

fogás elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdésével beiktatott Ve. új 156. § (2) bekezdése szerint viszont az EtAmtv. hatálybalépését – 2012. január 1-jét – megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezéskor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

[27] Az országos népszavazásnak a Ve. XIII. fejezetében megállapított szabályai közül a Ve. 130. §-ában meghatározott jogorvoslatra vonatkozó szabályozás annyiban változott, hogy az OVB hitelesítés tárgyában meghozott döntése elleni kifogást mely szervhez (az Alkotmánybírósághoz vagy a Kúriához) kell benyújtani. A Ve. 156. § (2) bekezdésében említett „hitelesítés” a Ve. 118. § (1) bekezdése szerint az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítési záradékkal való ellátásával zárul vagy a jogorvoslati határidő elteltét követő napon, vagy a hitelesítő határozatot helybenhagyó határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele napján. Mindezek alapján azt, hogy a Ve.-nek melyik – az EtAmtv.-vel történt módosítás előtti vagy utáni – szabályát kell alkalmazni a jogorvoslati fórum meghatározása tekintetében, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének, illetve a népi kezdeményezés iránti kérdés hitelesítésére való benyújtásának időpontjától tette függővé a jogalkotó. Ezért az OVB-hez 2012. január 1-je előtt benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívek hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálása változatlanul az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.

[28] 2. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

[29] Az OVBh. meghozatalát követően a Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló 2011. december 31-i törvény 31. cikk (3) bekezdése 2012. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvényt. Az Alkotmánybíróság az OVBh.-ban, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálta, hogy az OVBh. az irányadó törvényeknek megfelel-e.

[30] 3. Az OVB határozatában megállapította, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

[31] Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egészében egyetértve a kifogást nem találta megalapozottnak, ezért a 383/2010. (V. 19.) OVB határozatot az abban foglalt indokok

helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

[32] Az Alkotmánybíróság jelen határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 21.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 20. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/748/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 6/2012. (II. 22.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
416/2010. (VI. 17.) OVB határozatának vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 416/2010. (VI. 17.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján magánszemélyek 2010. július 2-án – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 416/2010. (VI. 17.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak a 2010. június 14-én országos népi kezdeményezés tárgyában benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt:
- [2] „Kezdeményezzük: az Országgyűlés tárgyalja meg, hogy az Alkotmánybíróság kerüljön megszüntetésre és az általa ellátott hatásköröket a bíróságok lássák el.”
- [3] Az OVB határozata indokolásában megállapította, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-a szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. Az OVB álláspontja szerint a kezdeményezés félrevezető, mert nem világos, mely bíróság látná el az Alkotmánybíróság megszüntetése esetén az annak hatáskörébe tartozó feladatokat. A kérdésben megfogalmazottak mellett több értelmezési lehetőséget is felvetnek, ezáltal a népi kezdeményezés nem egyértelmű sem az Országgyűlés sem az állampolgárok számára. Mindezek alapján az OVB az Nsztv. 18. § b) pontja alapján megtagadta az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését.
- [4] A kifogástevők álláspontja szerint az OVB határozata jogszabálysértő, mert az OVB jogsértő módon tagadta meg a kérdés hitelesítését. Álláspontjuk szerint a kérdés egyértelműen az Alkotmánybíróság mint állami szerv megszüntetését célozza, továbbá azt, hogy az Alkotmánybíróság által jelenleg ellátott hatásköröket a bíróságok vegyék át. Az indítványozók véleménye szerint a demokratikus jogállamiság működtetését jobban szolgálja a bíróságokhoz telepített hatáskör, mert a bíróságok eljárása jobban átlátható és több garanciával övezett, mint az Alkotmánybíróság esetében. Továbbá hivatkoznak arra, hogy a kérdésben nem kívánták meghatározni a hatáskörök bírósági rendszerre való telepítésének módját, ugyanis a törvény sem írja elő, hogy egy népi kezdeményezéshez kapcsolatosan kötelező lenne a kérdés kapcsán az Országgyűlés előtt felmerülő valamennyi részletkérdést az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdésben megfogalmazni.
- [5] A kifogástevők a fenti indokok alapján kérik az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását.

II.

- [6] 1. Az Nsztv. szerint:
- [7] „17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.
- [8] 18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)
- [9] b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
- [10] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [11] „118. § (1) A 130. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét követő napon, jogorvoslat esetén az Alkotmánybíróság hitelesítő határozatot helybenhagyó döntésének a Magyar Közlönyben való közzététele napján az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni.”
- [12] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)
- [13] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [14] 3. A hatályos Ve. rendelkezései:
- [15] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [16] (2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”
- [17] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [18] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

- [19] A kifogás nem megalapozott.
- [20] 1. Az Alkotmánybíróság hatásköre a következő rendelkezéseken alapul. Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át úgy módosította, hogy 2012. január 1-jétől az OVB-nak az aláírásgyűjtő ív, illetve a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdésével beiktatott Ve. új 156. § (2) bekezdése szerint viszont az EtAmtv. hatálybalépését – 2012. január 1-jét – megelőzően benyújtott kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezéskor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [21] Az országos népi kezdeményezésnek a Ve. 131. §-a folytán alkalmazandó Ve. 130. §-ában meghatározott jogorvoslatra vonatkozó szabályozás annyiban változott, hogy az OVB hitelesítés tárgyában meghozott döntése elleni kifogást mely szervhez (az Alkotmánybírósághoz vagy a Kúriához) kell benyújtani. A Ve. 156. § (2) bekezdésében említett „hitelesítés” a Ve. 118. § (1) bekezdése szerint az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítési záradékkal való ellátásával zárul vagy a jogorvoslati határidő elteltét követő napon, vagy a hitelesítő határozatot helybenhagyó határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele napján. Mindezek alapján azt, hogy a Ve.-nek melyik – az EtAmtv.-vel történt módosítás előtti vagy utáni – szabályát kell alkalmazni a jogorvoslati fórum meghatározása tekintetében, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének, illetve a népi kezdeményezés iránti kérdés hitelesítésére való benyújtásának időpontjától tette függővé a jogalkotó. Ezért az OVB-hez 2012. január 1-je előtt benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívek, valamint az országos népi kezdeményezés tárgyában benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálása változatlanul az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.
- [22] 2. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárván is alkotmá-

nyos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

- [23] Az OVBh. meghozatalát követően a Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló 2011. december 31-i törvény 31. cikk (3) bekezdése 2012. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvényt. Az Alkotmánybíróság az OVBh.-ban, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálta, hogy az OVBh. az irányadó törvényeknek megfelel-e.
- [24] 3. Az OVBh. megállapította, hogy az országos népi kezdeményezésre irányuló kérdés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában foglalt feltételeknek.
- [25] Az Alkotmánybíróság az OVB határozatban foglalt indokolással egyetértve a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 416/2010. (VI. 17.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.
- [26] Az Alkotmánybíróság jelen határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 21.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 20. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/766/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 7/2012. (III. 1.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
176/2011. (X. 12.) OVB határozata megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 176/2011. (X. 12.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2011. október 28-án a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 176/2011. (X. 12.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] Egy választópolgár 2011. szeptember 16-án országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Támogatja-e Ön, hogy az Országgyűlés tárgyalja meg, hogy megtiltásra kerüljön a közterületen történő életvitelszerű lakhatás?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVBh. indokolása szerint az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai és a kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tett.
- [3] Az OVBh.-val szemben – a törvényes határidőn belül – egy magánszemély kifogást nyújtott be, melyben kérte, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh.-t semmisítse meg, és az OVB-t utasítsa új eljárásra. A kifogástevő szerint a kérdés nem egyértelmű, mert nem állapítható meg, mit jelent az „életvitelszerű lakhatás” kifejezés. A kifogástevő emellett utal arra, hogy a kérdés nem országos ügyre, hanem helyi ügyre vonatkozik, és ennek alátámasztására a kifogástevő arra hivatkozik, hogy a kérdésben Bu-

dapest VIII. kerületében 2011. szeptember 25-én helyi népszavazást tartottak.

- [4] 2. A kifogás beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény). Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A Ve. 2012. január 1-jén hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [5] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályban lévő szabályok alapján kell eljárnia.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [7] 1. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) vonatkozó rendelkezései:
- [8] „1. § (1) Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”
- [9] „17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.
- [10] 18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [11] a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- [12] b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

- [13] c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- [14] 2. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [15] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [16] (...)
- [17] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [18] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [19] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [20] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

- [21] 4. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: új Szabs. tv.):
- [22] „140. Közterületen életvitelszerű lakhatás tilalmának megszegése”
- [23] „186. § (1) Aki a közterület belterületét rendeltetésétől eltérő módon, életvitelszerű lakhatás céljára használja, illetve életvitelszerű lakhatáshoz használt ingóságokat közterületen tárol, szabálysértést követ el.
- [24] (2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés nem állapítható meg, ha a feladat ellátására kötelezett önkormányzat a hajléktalan-ellátás feltételeit nem biztosítja.
- [25] (3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.”

III.

- [26] A kifogás – az alábbiak szerint – megalapozott.
- [27] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkal-

- mazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogást az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.
- [28] Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az aláírásgyűjtő íven található kérdés megfelel-e az Nsztv. 17. §-ának, amely szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A kifogás ugyanis az „életvitelszerű lakhatás” kifejezést nem tartja egyértelműnek.
- [29] Az OVBh. meghozatalát és a kifogás benyújtását követően az Országgyűlés 2011. december 23-ai ülésnapján elfogadta az új Szabs. tv.-t, amelynek 186. §-a szankcionálja a közterületen életvitelszerű lakhatás tilalmának megszegését. A népi kezdeményezés egy olyan kérdés országgyűlési napirendre tűzését kívánja elérni, amelynek parlamenti vitája megtörtént, s a szóban forgó kérdésben az Országgyűlés törvényt alkotott. Az időközben megváltozott, 2012. április 15-én hatályba lépő jogi szabályozásra tekintettel a kérdés elvesztette időszerűségét.
- [30] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ezért a népi kezdeményezésben foglalt kérdés nem egyértelmű, a választópolgár számára azt a téves látszatot kelti, mintha az Országgyűlés napirendjén a közterületen folytatott életvitelszerű lakhatás szankcionálásának kérdése fel sem merült volna. A félreérthető, a választópolgárt félrevezető kérdés pedig nem felel meg az Nsztv. 17. §-ából következő egyértelműség követelményének. A most vizsgált kérdés az OVB-hez hitelesítésre történt benyújtásakor az egyértelműség követelményének még megfelelt. Az Alkotmánybíróságnak – a kifogás elbírálása során – azonban figyelembe kellett vennie azt, hogy a megváltozott jogi szabályozás miatt a kezdeményezésben szereplő kérdés a választópolgári egyértelműség követelményének már nem felel meg, ezért nem hitelesíthető.
- [31] Tekintettel arra, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdés a fent ismertetett jogszabályi változásokra tekintettel nem felel meg az Nsztv. 17. §-ának, ezért az Alkotmánybíróság a 176/2011. (X. 12.) OVB határozatot megsemmisítette, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasította.
- [32] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB 176/2011. (X. 12.) határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 25. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/972/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 8/2012. (III. 1.) AB HATÁROZATA

**az Országos Választási Bizottság
169/2011. (IX. 26.) OVB határozatának vizsgálatáról**

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 169/2011. (IX. 26.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Magánszemély 2011. augusztus 29-én országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Kezdeményezzük, hogy az Országgyűlés tűzze napirendre azt, hogy legyen önálló büntetőjogi törvényi tényállása a családon belüli erőszaknak Magyarországon.”
- [2] Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát a 169/2011. (IX. 26.) számú határozatával (továbbiakban: OVBh.) hitelesítette. Az indokolás szerint az aláírásgyűjtő ív, valamint az abban szereplő kérdés megfelel a törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek. Döntését a Nsztv. 2. §-ára, illetve a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. § (1) bekezdésére és 131. §-ára alapította.
- [3] Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 110. számában, 2011. szeptember 26-án került közzétételre. Magánszemélyek 2011. október 11-én – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be, melyben kérték, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVBh.-t, az OVB-t kötelezze új eljárás lefolytatására. A kifogást tevők szerint az OVBh. jogszabálysértő, mert a népi kezdeményezésre javasolt kérdés megtéveszti a választópolgárokat. Az indokolásban kifejtik, hogy a Btk. jelenlegi rendelkezései közül is számos büntetőjogi tényállás rendel büntetni a családon belüli erőszakot. Ebbe a csoportba tartozónak vélik a következő tényállásokat: emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés, testi sértés, kényszerítés, lelkiismereti és vallásszabadság megsértése, emberkereskedelem (...) stb. Véleményük szerint a családon belüli erőszak fogalmát a kérdés nem írja körül kellőképpen, így az nem egyértelmű. Szerintük tehát „nem állapítható meg, hogy az Országgyűlésnek mit kell megtárgyalnia a népi kezdeményezés körében és miről kell döntenie.” Az indokolás a továbbiakban arra tér ki, hogy nem elég egyértelmű az sem, hogy a kérdés mit ért „családon belüli” fogalom alatt (az egy háztartásban élőket, az összes fel- és lemenőt, élettársakat stb.).
- [4] Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 25-én elfogadott Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény). Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve.-t módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az

OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

- [5] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak van továbbra is hatásköre.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [7] 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezése:
- [8] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- [9] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-ig hatályban volt – rendelkezései:
- [10] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [11] (...)
- [12] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [13] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [14] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [15] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

- [16] A kifogás nem megalapozott.
- [17] Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, amelynek során az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, továbbá az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
- [18] A kifogás a törvényi feltételeknek megfelel, ezért azt az Alkotmánybíróság a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.
- [19] Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 169/2011. (IX.26.) OVB határozatát az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.
- [20] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. február 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 25. számában.
Alkotmánybírósági ügyszám: VI/1589/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 9/2012. (III. 9.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
440/2009. (XI. 20.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 440/2009. (XI. 20.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 440/2009. (XI. 20.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- [2] A kifogástevők 2009. október 22-én országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az Alkotmánybíróság naprakész nyilvántartást vezessen arról, hogy mely indítványok elbírálásának előkészítésében mely köztisztviselők, szakértők vettek részt?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az OVBh. indokolása – az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára [idézett határozatok: 75/2009. (VII. 10.) AB határozat, ABK 2009. július-augusztus 886.; 26/2007. (IV. 25.) AB határozat, ABH 2007, 332.; 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251.] utalással – megállapította, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényből (a továbbiakban: Alkotmány) a népszavazásnak a taxatíván felsorolt tiltott tárgykörökön kívül, más korlátai is levezethetők. Az indokolás ilyen korlátként jelöli meg, hogy kizárólag olyan népszavazási kérdés tekinthető alkotmányosan megengedhetőnek, amely nem ellentétes a jogintézmény alkotmányos berendezkedésében betöltött szerepével. Az országos népszavazás – amint arra az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a to-

vábbiakban: Nsztv.) preambuluma is rámutat – a választópolgároknak az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében, illetve a képviseleti döntések befolyásolásában vagy megváltoztatásában való részvételével valósul meg. Az OVB megállapította, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdés „az Alkotmány és az Nsztv. preambuluma alapján összeegyeztethetetlen a népszavazás alkotmányos szerepével.” Az OVB álláspontja szerint az, hogy az Alkotmánybíróság naprakész nyilvántartást vezessen arról, hogy mely indítványok elbírálásának előkészítésében, mely köztisztviselők, szakértők vettek részt, az OVB álláspontja szerint „egyértelműen kívül esik az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek körén.” A testület érvelése alátámasztásaként arra is hivatkozott, hogy a Ve. 3. § d) pontja a népszavazási eljárásban is kizárja az intézmény rendeltetésével ellentétes joggyakorlást. Mindezekre tekintettel az OVB az Nsztv. preambuluma, 2. §-a, 10. § b) pontja, valamint a Ve. 3. § d) pontja alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta.

- [3] A kezdeményezők – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be, amelyben kérték, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVBh.-t, és utasítsa új eljárásra az OVB-t. A kifogástevők szerint az OVBh.-t nem lehetett volna az OVB által megjelölt törvényi rendelkezésekre alapítani, mivel a népszavazási kérdés hitelesíthetőségének egyetlen korlátja van: a törvényesség. Álláspontjuk szerint nincs olyan „törvényességi” illetve „alkotmányossági” előírás, amelyre az OVB a kérdés hitelesítésének a megtagadása során hivatkozik, a hitelesítést megtagadó döntésnek hiányzik az alkotmányi, illetve az Nsztv.-n alapuló törvényi alapja. Utaltak arra, hogy a jogalkalmazó szervek az országos népszavazásra irányuló kérdés hitelesítése során nem értelmezhetik szűkítően a nép közvetlen hatalomgyakorlására vonatkozó szabályokat, és az Országgyűlés sem korlátozhatja az Nsztv.-ben a nép közvetlen hatalomgyakorlását. A kifogástevők szerint a kezdeményezésben szereplő kérdés „a közvetett demokrácia körébe tartozó törvényhozási képviseleti döntés kiváltására, befolyásolására alkalmas” és alkotmányos jogokat is érint. A kifogástevők hivatkoztak az Alkotmány 70. § (6) bekezdésében foglalt közhatal viseléséhez fűződő jogra, amellyel összefüggésben kifejtették, hogy „a választópolgárok joggal várhatják el, hogy a közpénzből működő intézmény teljesítménye kimutatható legyen, azaz meg lehessen tudni, hogy mely ügyekben, mely köztisztviselők, illetve szakértők működtek közre.” A kifogástevők szerint az Alkotmány 61. § (1) bekezdése alapján a választópolgároknak joguk van hozzáférni és megismerni ezeket az adatokat. Ennek alátámasztására hivatkoztak a korrupció visszaszorítására, és a teljesítményértékelés szempontjaira is.

- [4] Ezen kívül a kifogástevők szerint megalapozatlan az OVB-nek a Ve. 3. § d) pontjának a sérelmét meg-

állapító indokolása is. Álláspontjuk szerint az OVB hivatalból eljárva nem alkalmazhatta volna az említett törvényi rendelkezést a kérdés hitelesítésének az elbírálása során, erre csak ilyen hivatkozást tartalmazó jogorvoslati kérelem alapján lett volna jogosult, ám ilyen a vizsgált ügyben nem került előterjesztésre. A kifogástevők szerint az OVB a Ve. 3. § d) pontjával összefüggésben „tényállást nem állapított meg”, és annak ellenére, hogy álláspontjuk szerint a joggyakorlásuk jóhiszemű és rendeltetésszerű volt, a személyüket diszkrimináló döntés született.

- [5] Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló törvény (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népszavazási eljárás során. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve.-t módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.
- [6] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak továbbra is van hatásköre.

II.

- [7] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [8] 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- [9] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

- [10] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [11] (...)
- [12] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,”
- [13] 2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [14] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [15] (...)
- [16] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [17] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- [18] „3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:
- [19] (...)
- [20] d) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,”
- [21] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [22] (2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”
- [23] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [24] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

- [25] A kifogás nem megalapozott.
- [26] 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján

alkalmazandó 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

- [27] Az Alkotmánybíróság az OVBh.-ban, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogás a törvényi feltételeknek megfelel, ezért azt az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.
- [28] 2. Az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, ezért a 440/2009. (XI. 20.) OVB határozatot az abban foglalt indokok alapján helybenhagyta.
- [29] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
Dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 28. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/325/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 10/2012. (III. 9.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
75/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 75/2011. (VI. 24.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdésnek a hitelesítésére vonatkozó kifogási kérelmet visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 75/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[a]karja-e, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmánya hatályban maradjon és Magyarország alaptörvénye ne lépjen hatályba?”. Az OVB döntését a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 19. § (3) bekezdés a) pontjára és 24. § (3) bekezdésére, valamint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-ára és 10. § b) pontjára alapította.

[2] Az OVBh. indokolásában megállapította, hogy mind az Alkotmány, mind az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) módosítására csak az Alkotmány, illetve az Alaptörvény rendelkezéseinek megtartásával kerülhet sor. Az OVB – több alkotmánybíróági határozatra utalva – kifejtette, hogy az Alkotmány módosítása csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben, az Alkotmány által feljogosított alkotmánymódosító hatalom által történhet. Az Alkotmány módosításá-

ra, illetve az Alkotmány egyes rendelkezéseinek a jövőbeni megváltoztathatóságának kizárására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye. Az OVB megjegyezte továbbá, hogy az Alaptörvény irányadó rendelkezése szerint a későbbiekben egyébként sem lehet országos népszavazást tartani az Alaptörvény módosításáról.

[3] 2. Az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának benyújtója kifogást terjesztett elő, amelyben kérte az OVB határozat megsemmisítését, továbbá a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítését. Álláspontja szerint az OVBh. jogsértő, mert az OVB mindig a hatályos Alkotmány rendelkezései szerint köteles meghozni döntését, így a még hatályban nem lévő Alaptörvény nem szolgálhat alapul döntésének meghozatalához. Nézete szerint az OVB tévesen ítélte meg a határozatban foglaltakat, ugyanis nem vette figyelembe, hogy a benyújtott kérdés nem az Alkotmány vagy az Alaptörvény módosítására irányul, hanem arra, hogy megeremtsen a lehetőséget az Alkotmány megerősítésére és az Alaptörvény elutasítására népszavazás útján. Utalt továbbá arra is, hogy a benyújtott kérdés összhangban van az Alkotmánybíróság 25/1999. (VII. 7.) AB határozatában megfogalmazott álláspontjával.

[4] Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Alaptörvény, amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait és korlátait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket, tehát az OVB határozatában hivatkozott 19. § (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a 24. § (3) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezések 2012. január 1-jétől nem alkalmazhatóak.

[5] Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

[6] Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a nép-

szavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II.

[7] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

[8] 1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezése:

[9] „8. cikk

[10] (3) Nem lehet országos népszavazást tartani

[11] a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;”

[12] 2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:

[13] „31. cikk

[14] (3) Hatályát veszti

[15] a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”

[16] 3. Az Nsztv. felhívott rendelkezései:

[17] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

[18] (...)

[19] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

[20] (...)

[21] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani”

[22] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

[23] 4. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:

[24] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[25] (...)

[26] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

[27] 5. A hatályos Ve. alkalmazott szabályai:

[28] „77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell

[29] a) a jogszabálysértés megjelölését,

[30] b) a jogszabálysértés bizonyítékait,

[31] (...)

[32] (5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”

[33] (...)

[34] „117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

[35] (...)

[36] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

[37] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[38] A kifogás részben nem megalapozott, részben pedig érdemi elbírálásra alkalmatlan.

[39] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

[40] 2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. A kifogásolt OVBh. 2011. június 24-én, a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában jelent meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást 2011. június 24-én, a törvényes határidőn belül [Ve. 130. §

(1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be, ebből következően a kifogás részben érdemi elbírálásra alkalmas.

[41] 3. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatban értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igen-nel vagy nem-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b*) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor vizsgálni kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].

[42] A népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének benyújtását követően, az alkotmánybírósági eljárás tartama alatt az Átmeneti rendelkezések idézett szabálya hatályon kívül helyezte az Alkotmányt. Figyelemmel arra, hogy a kérdés az Alkotmány hatályban tartására irányul, annak hatályon kívül helyezése oka fogottá tette a kérdést, ezáltal az nem felel meg az egyértelműség követelményének.

[43] 4. A kifogást tevő az OVBh. megsemmisítésén kívül kérte az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés Alkotmánybíróság általi hitelesítését is. Figyelemmel arra, hogy a Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítésére az OVB-nek, nem pedig az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, ezt a kérelmet az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (4) bekezdés *c*) pontja alapján – hatáskör hiányában – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

[44] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett indokok miatt – a 75/2011.

(VI. 24.) OVB határozatának rendelkező részét helybenhagyta.

[45] Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 28. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/832/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 11/2012. (III. 9.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 78/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 78/2011. (VI. 24.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdésnek a hitelesítésére vonatkozó kifogási kérelmet visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 78/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyetért-e az azal, hogy továbbra is bárki az Alkotmánybírósághoz fordulhasson, ha úgy látja, hogy egy jogszabály alkotmányértő?”.
- [2] 2. Az OVBh. indokolásában megállapította, hogy a kezdeményezésbe foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az OVB álláspontja szerint ugyan a 2011. december 31-éig hatályban volt Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 21. § (2) bekezdése alapján bárki indítványozhatja jogszabály, valamint közjogi szervezetszabályozó eszköz utólagos vizsgálatát, ám a 2012. január 1-jén hatályba lépő Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének e) pontja már csak a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, továbbá az alapvető jogok biztosa számára biztosítja ezt a jogot, így a „választópolgár egy, a hatályos szabályozás szerinti megoldással megegyező, ugyanakkor egy jövőbeli szabályozással ellentétes felvetés esetén nem tudja kétséget kizáróan eldönteni, hogy 'igen' vagy 'nem' szavazatával pontosan milyen megoldást támogat.”
- [3] Két kifogást tevő az OVB határozat megsemmisítését, továbbá a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítését kérte. Álláspontjuk szerint az OVB a hatályos Alkotmány alapján köteles meghozni döntését, így „a hatályba még nem lépett Alaptörvény nem szolgálhat alapul döntésének meghozatalához”. Nézetük szerint a „nem hatályos jogszabály vizsgálata a népszavazási indítvány kapcsán nem bírhat jogi relevanciával, legfeljebb olyan politikaival, amely az OVB hatáskörén kívül esik.”. Utalnak arra is, hogy az OVBh. azért is jogszabálysértő, mert az „utólagos normakontroll kezdeményezésének a lehetőségét tagadja meg egy nem hatályos jogszabály alap-

ján akkor, mikor a hatályos Alkotmány és alkotmányos jogszabályok jelenleg ezt biztosítják”.

- [4] Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket.
- [5] Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni. Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [7] 1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései:
- [8] „8. cikk
- [9] (3) Nem lehet országos népszavazást tartani
- [10] a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;”
- [11] (...)
- [12] „24. cikk
- [13] (2) Az Alkotmánybíróság
- [14] (...)
- [15] e) a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját;”
- [16] 2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:
- [17] „31. cikk

- [18] (3) Hatályát veszti
- [19] a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”
- [20] 3. Az Nsztv. felhívott rendelkezései:
- [21] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.
- [22] (...)
- [23] 10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [24] (...)
- [25] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- [26] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”
- [27] (...)
- [28] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- [29] 4. A Ve. alkalmazott – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [30] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [31] (...)
- [32] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [33] 5. A hatályos Ve alkalmazandó szabályai:
- [34] „77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
- [35] a) a jogszabálysértés megjelölését,
- [36] b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- [37] (...)
- [38] (5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”
- [39] (...)
- [40] „117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.
- [41] (...)
- [42] 156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [43] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- III.
- [44] A kifogás részben nem megalapozott, részben pedig érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [45] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmány- és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
- [46] 2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. A kifogásolt OVBh. 2011. június 24-én, a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában jelent meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást 2011. június 24-én, a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be, ebből következően a kifogás részben érdemi elbírálásra alkalmas.
- [47] 3. A 2011. december 31-éig hatályban volt Abtv. 1. § b) pontjának, valamint 21. § (2) bekezdésének együttes értelmezéséből megállapítható, hogy e rendelkezések minden jogképességgel rendelkező személynek biztosították a normatív aktusok elleni utólagos absztrakt normakontroll iránti eljárás kezdeményezését. Ugyanakkor a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja az ezen eljárásra indítványozási joggal rendelkezők körét a Kormányra, az országgyűlési

képviselők egynegyedére, továbbá az alapvető jogok biztosára szűkítette le.

- [48] A népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének benyújtását követően hatályba lépett Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja értelmében nem tartható népszavazás az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről. Mivel a kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás szükségszerűen maga után vonná az Alaptörvény módosítását, így a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésében felsorolt, „tiltott” népszavazási tárgykörök közé tartozik, ezért abban nem tartható népszavazás.
- [49] 4. A kifogást tevők az OVBh. megsemmisítésén kívül kérték az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés Alkotmánybíróság általi hitelesítését is. Figyelemmel arra, hogy a Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítésére az OVB-nek, nem pedig az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, ezt a kérelmet az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (4) bekezdés c) pontja alapján – hatáskör hiányában – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.
- [50] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett indokok miatt – a 78/2011. (VI. 24.) OVB határozat rendelkező részét helybenhagyta.
- [51] Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
Dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 28. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/833/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 12/2012. (III. 9.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
76/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitzűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 76/2011. (VI. 24.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazás kitzűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdésnek a hitelesítésére vonatkozó kifogási kérelmet visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

[1] 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 76/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.; kihirdetve: 2011. június 24-én, a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyetért-e azzal, hogy a Költségvetési Tanács ne akadályozhassa meg, hogy az országnak költségvetése legyen?”.

[2] 2. Az OVB a határozat indokolásában megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműségi követelményt sérti. Az OVBh. szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés a választópolgárok számára

- nem egyértelmű, ugyanis azt a téves látszatot kelti, mintha „a hatályos jogszabályok alapján a Költségvetési Tanácsnak lenne a kérdésben foglaltakra hatásköre”. A 2011. december 31-éig hatályban volt takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről szóló 2008. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 7. § (2) bekezdése szerint a Költségvetési Tanács véleményt nyilváníthat az Országgyűlésnek benyújtani tervezett költségvetési törvény tervezetéről. Ezzel szemben a 2012. január 1-jén hatályba lépő Alaptörvény 44. cikkének (3) bekezdése alapján a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásához – a 36. cikkének (4) és (5) bekezdésében foglaltak betartása érdekében – a Költségvetési Tanács előzetes hozzájárulása szükséges. Mindezek alapján a választópolgár egy, a hatályos szabályozás szerinti megoldással megegyező, ugyanakkor egy jövőbeli szabályozással ellentétes felvetés esetén nem tudja kétséget kizáróan eldönteni, hogy „igen” vagy „nem” szavazatával melyik megoldást támogatja.
- [3] Két kifogást tevő az OVBh. megsemmisítését, és az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdésnek a hitelesítését kérte. Álláspontjuk szerint az OVBh. több szempontból is jogsértő. Egyrészt azért, mert az OVB mindig a hatályos Alkotmány rendelkezései szerint köteles meghozni a döntését, így a még hatályba nem lépett Alaptörvény nem szolgálhat a döntése alapjául. Másrészt azért, mert az OVB döntése meghozatalakor tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a feltett kérdés összefüggésbe hozható a nem hatályos Alaptörvénnyel. A kifogásban előadottak szerint „a nem hatályos jogszabály vizsgálata nem bírhat jogi relevanciával, legfeljebb olyan politikaival, amely nem tartozik az OVB hatáskörébe”. Ezen túlmenően – álláspontjuk szerint – a feltenni kívánt kérdés egyértelműen megválaszolható a választópolgárok számára a hatályos jogszabályi környezetben.
- [4] Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket.
- [5] Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [6] Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II.

- [7] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [8] 1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései:
[9] „8. cikk
- [10] (3) Nem lehet országos népszavazást tartani
- [11] a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;”
- [12] (...)
- [13] „44. cikk
- [14] (2) A Költségvetési Tanács törvényben meghatározott módon közreműködik a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében.
- [15] (3) A központi költségvetésről szóló törvény elfogadásához a 36. cikk (4) és (5) bekezdésében foglaltak betartása érdekében a Költségvetési Tanács előzetes hozzájárulása szükséges.”
- [16] 2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:
[17] „31. cikk
- [18] (3) Hatályát veszti
- [19] a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”
- [20] 3. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
[21] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- [22] (...)
- [23] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [24] (...)
- [25] b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- [26] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”
- [27] (...)
- [28] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

- [29] 4. A Ve. alkalmazott – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [30] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [31] (...)
- [32] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [33] 5. A hatályos Ve. alkalmazandó szabályai:
- [34] „77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
- [35] a) a jogszabálysértés megjelölését,
- [36] b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- [37] (...)
- [38] (5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”
- [39] (...)
- [40] „117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”
- [41] (...)
- [42] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [43] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- III.
- [44] A kifogás részben nem megalapozott, részben pedig érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [45] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánybíróságnak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendelkezésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
- [46] 2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően, 2011. június 24-én nyújtották be. Ebből következően a kifogás részben érdemi elbírálásra alkalmas.
- [47] 3. A 2011. december 31-éig hatályban volt Ttv. 7. § (2) bekezdése szerint a Költségvetési Tanács konzultációs jogkörében eljárva véleményt nyilvánított a Kormány által hozzá megküldött költségvetési törvény tervezetéről. Ugyanakkor a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 44. cikk (2) és (3) bekezdése értelmében a Költségvetési Tanács közreműködik a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében és előzetes hozzájárulása szükséges a törvényjavaslat Országgyűlés által történő elfogadásához.
- [48] A népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének benyújtását követően hatályba lépett Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja értelmében nem tartható népszavazás az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről. Mivel a kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás szükségszerűen maga után vonná az Alaptörvény módosítását, így a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésében felsorolt „tiltott” népszavazási tárgykörök közé tartozik, ezért abban nem tartható népszavazás.
- [49] 4. A kifogást tevők az OVBh. megsemmisítésén kívül kérték az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés Alkotmánybíróság általi hitelesítését is. Figyelemmel arra, hogy a Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítésére az OVB-nek, nem pedig az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, ezt a kérelmet az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (4) bekezdés c) pontja

alapján – hatáskör hiányában – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

[50] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett indokok miatt – a 76/2011. (VI. 24.) OVB határozatának rendelkező részét helybenhagyta.

[51] Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
Dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 28. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/834/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 13/2012. (III. 9.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság
380/2010. (V. 19.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 380/2010. (V. 19.) OVB határozatát – a je-

len határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 380/2010. (V. 19.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy az Alkotmánybíróság előtti eljárásban bármely magyar állampolgár jogosult valamennyi indítványozó által kezdeményezett eljárásban, az indítvány elbírálásával kapcsolatos álláspontját kifejteni?”. Az OVBh. indokolása szerint a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, mivel a választópolgár nem ismerheti valamennyi indítványozó által kezdeményezett eljárást, így nem értelmezhető álláspontjának kifejtésének lehetősége sem, hogy azt mely esetekben, milyen időpontban, az alkotmánybírósági eljárás mely szakaszában gyakorolhatná. Az OVB megállapította továbbá, hogy a kezdeményezés a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) közvetlen hatalomgyakorlásra (népszavazásra) vonatkozó rendelkezéseit értelmező alkotmánybírósági határozatok és az Nsztv. preambuluma alapján összeegyeztethetetlen a népszavazás alkotmányos szerepével és szabályaival, mivel a kérdés ellentétes a népszavazás alkotmányos berendezkedésben betöltött szerepével, illetőleg nem az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek közé tartozik. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. § d) pontja pedig kizárja a népszavazás alkotmányos intézményének rendeltetésével ellentétes joggyakorlást.

[2] Az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának benyújtói kifogást terjesztettek elő, amelyben az OVBh. megsemmisítését kérték. Véleményük szerint a kérdés világos és egyértelmű. Az állampolgár bármely indítványozó által kezdeményezett eljárást – mint közérdekű adatot – megismerhet, és azzal kapcsolatos álláspontját a döntéshozatalig kifejtheti. Az Alkotmány 77. § (2) bekezdéséből következően az OVB a választópolgárokat nem tekintheti a jogban tájékoztatatlannak. Az egyértelműség vizsgálatának keretében kéri, hogy az Alkotmánybíróság szere-

ze be a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének szakvéleményét, mivel az OVB nem bizonyította az egyértelműség hiányát. A kifogást tevők nem osztják az OVB arra való hivatkozását sem, hogy rendeltetésellenesen gyakorolták jogukat, ezért „törölni” kérték az OVB határozatból a Ve. 3. § d) pontjára való utalást. Ezen túlmenően – álláspontjuk szerint – kérdés az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek közé tartozik, mivel az alapjogokkal (a jogorvoslathoz való joggal és a petíciós joggal) függ össze.

- [3] 2. Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait és korlátait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket, tehát az OVB határozatában hivatkozott alkotmányi rendelkezések 2012. január 1-jétől nem alkalmazhatóak.
- [4] Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [5] Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [7] 1. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:
- [8] „31. cikk
- [9] (3) Hatályát veszti
- [10] a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”.

- [11] 2. Az Nsztv. felhívott rendelkezései:
- [12] „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- [13] (...)
- [14] „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- [15] (...)
- [16] c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”
- [17] (...)
- [18] „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- [19] 3. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- [20] „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [21] (...)
- [22] (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [23] 4. A hatályos Ve. alkalmazott szabályai:
- [24] „77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
- [25] a) a jogszabálysértés megjelölését,
- [26] b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- [27] (...)
- [28] (5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”
- [29] (...)
- [30] „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- [31] (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

[32] A kifogás nem megalapozott.

[33] 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmány-nak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendelkezésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

[34] 2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. A kifogásolt OVBh. 2010. május 19-én, a Magyar Közlöny 2010. évi 82. számában jelent meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást 2010. június 2-án, a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be, ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.

[35] 3. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatban foglalt indoklás azon részével egyetértve, mely szerint a kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének, a kifogást nem találta megalapozottnak. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett kiegészítő indokok miatt – a 380/2010. (V. 19.) OVB határozatának rendelkező részét helybenhagyta.

[36] Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró
Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró
Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
Dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 28. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/841/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 14/2012. (III. 9.) AB VÉGZÉSE

**az Országos Választási Bizottság
109/2011. (VII. 12.) OVB határozata érdemi vizsgálat nélküli visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 109/2011. (VII. 12.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. 2011. július 27-én a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján „fellebbezés” megjelöléssel kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 109/2011. (VII. 12.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

[2] A beadványozó 2011. június 17-én országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Ön egyetért-e az országos szeretett egység bizottságok létrehozásával, felállítással?”

- [3] Az OVB megtagadta az országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Döntését a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/D. §-ára, valamint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ára és 18. § a) és b) pontjaira alapította.
- [4] Az OVB határozatának indokolásában megállapította, hogy a kezdeményezés konkrét jogalkotásra és nem a kérdés napirendre tűzésére irányul. Ezért a kérdés a választópolgár számára nem egyértelmű, azt a látszatot kelti, mintha aláírásával népszavazási kezdeményezést támogatna. A népi kezdeményezés tárgyát képező kérdés továbbá azért sem felel meg az egyértelműség követelményének, mert nem állapítható meg egyértelműen, hogy milyen szervezet létrehozására irányul. A kérdés megfogalmazásának pontatlansága miatt az sem állapítható meg egyértelműen, hogy a feltenni kívánt kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik-e.
- [5] Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 79. számában, 2011. július 12-én került közzétételre. A kezdeményező 2011. július 27-én – a törvényes határidőn belül – „fellebbezést” nyújtott be, melyben kifejtette, hogy miért, milyen társadalmi problémák megoldása érdekében tartja szükségesnek az „országos szeretett egység bizottságok” felállítását. A kezdeményező a levele „szives figyelembe vételét” kérte „a mostani helyzet orvoslása érdekében”.
- [6] 2. A kifogás érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [7] A kifogás beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény). Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy az Alkotmány 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2012. január 2-án hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [8] Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályba lévő szabályok alapján kell eljárnia.
- [9] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. A Ve. 130. § (1) bekezdése szerint: „Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.” A Ve. 130. § (3) bekezdése alapján: „ (...) Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [10] A Ve. 77.-78. §-ai rendelkeznek a kifogásra vonatkozó általános szabályokról. A 77. § (1) bekezdése szerint: „Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek (3. §) megsértése (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással bárki benyújthat. (...) A Ve. 77. § (2) bekezdése alapján a kifogásnak tartalmaznia kell: „a) a jogszabálysértés megjelölését, b) a jogszabálysértés bizonyítékait, c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímtől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, (...)” A 77. § (5) bekezdése szerint „[h]a a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.”
- [11] Tekintettel arra, hogy a jelen beadvány egyrészt formai megnevezését tekintve nem kifogás, hanem fellebbezés, másrészt nem utal arra, hogy az OVB eljárása során jogszabályt sértett volna, és nem mutatja be annak bizonyítékait, hanem csak amellel érvel, hogy az „országos szeretett egység bizottságok” létrehozása indokolt, harmadrészt pedig az Alkotmánybíróságtól nem a Ve. 130. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazását kérte, ezért a beadvány nem felel meg a Ve.-ben szabályozott „kifogás” formai és tartalmi feltételeinek, így érdemi elbírálásra alkalmatlan.

- [12] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a beadványt a Ve. 77. § (5) bekezdésében foglaltak alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.
- [13] Az Alkotmánybíróság a végzés közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
Dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 28. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/975/2012.

• • •

VI. AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG NORMATÍV HATÁROZATAI, VALAMINT AZ EGYÉB SZERVEZETI, MŰKÖDÉSI ÉS SZEMÉLYI ÜGYEKBEN HOZOTT HATÁROZATAI

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 1/2012. (I. 3.) TŰ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság ügyrendjéről

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 50. § (1) bekezdésében, 56. § (1) és (4) bekezdésében, 57. § (6) bekezdésében, 59. §-ában és 70. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az Alkotmánybíróság eljárásának részletes szabályait az alábbiakban állapítja meg.

I. fejezet

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG SZERVEZETE

1. Az Alkotmánybíróság szervei

1. §

(1) Az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörét az Alaptörvény, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi

CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) és az Alkotmánybíróság ügyrendje alapján

a) az Alkotmánybíróság teljes ülése (a továbbiakban: teljes ülés),

b) az Alkotmánybíróság tanácsai,

c) az Alkotmánybíróság elnöke (a továbbiakban: elnök),

d) az Alkotmánybíróság elnökhelyettese (a továbbiakban: elnökhelyettes),

e) az Alkotmánybíróság tagja (a továbbiakban: alkotmánybíró),

f) az Alkotmánybíróság főtítkára (a továbbiakban: főtítkár),

g) az Alkotmánybíróság bizottságai, és

h) az Alkotmánybíróság Hivatala

útján gyakorolja.

(2) Az Alkotmánybíróság szervezetére, és ügyviteli működésére vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság szervezeti és működési szabályzata, illetve ügyviteli szabályzata állapítja meg.

2. A teljes ülés

2. §

(1) A teljes ülés ellátja mindazokat a feladatokat és gyakorolja mindazokat a hatásköröket, amelye-

ket az Abtv. és az ügyrend a teljes ülés feladat- és hatáskörébe utal.

(2) Az Abtv.-ben meghatározott feladat- és hatáskörén túlmenően a teljes ülés különösen

a) döntést hoz a hivatalból történő eljárás megindításáról,

b) döntést hoz az Abtv. 61. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörben törvény hatálybalépésének felfüggesztéséről,

c) döntést hoz az Abtv. 33. §-ában meghatározott hatáskörben,

d) döntést hoz az Abtv. 34. §-a alapján az alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítása esetén,

e) döntést hoz az Abtv. 37. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a jogegységi határozat megsemmisítése esetén,

f) döntést hoz az Abtv. 46. § (3) bekezdésében meghatározott hatáskörben,

g) döntést hoz az Abtv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörben, ha törvény megalkotásának elmulasztását vagy törvény lényeges tartalmának hiányosságát állapítja meg,

h) az Abtv. 70. § (2) bekezdése alapján teljes ülési állásfoglalást bocsát ki, az Alkotmánybíróság működését érintő szervezeti, személyügyi és működési kérdésekben teljes ülési határozatot hoz,

i) az elnök javaslatára dönt az Alkotmánybíróság szervezeti- és működési szabályzatáról, ügyviteli szabályzatáról, illetőleg az egyéb testületi működést és eljárást érintő belső szabályzatokról,

j) meghatározza az Alkotmánybíróság tanácsainak összetételét és a tanácsvezetők személyét,

k) meghatározza az Alkotmánybíróság állandó bizottságainak összetételét,

l) állást foglal az alkotmánybírók személyét és munkakörülményeit érintő alapvető kérdésekben,

m) állást foglal a költségvetési kérdésekben.

3. §

(1) A teljes ülés összehívását és napirendjének meghatározását az elnök a főtítkár közreműködésével végzi.

(2) Rendkívüli ülés tartásáról – a napirend meghatározásával egyidejűleg – a teljes ülés, illetve kivételes indokból vagy sürgősség esetén az elnök saját hatáskörben vagy hét alkotmánybíró kezdeményezésére dönt.

4. §

(1) Amennyiben a teljes ülés hatáskörébe tartozó döntés meghozatala érdekében szükséges, a teljes ülésen meghallgatható az indítványozó, illetve képviselője, a szakértő, illetőleg részt vehetnek az elnök által esetenként meghívott más személyek.

(2) A teljes ülésen a főtítkár részt vesz.

(3) A teljes ülésről a főtítkár öt napon belül emlékeztetőt készít, melyet az elnök hagy jóvá, az elnök és a főtítkár ír alá.

3. A tanácsok és az egyesbírói eljárás

5. §

(1) Az Alkotmánybíróság – az Abtv.-ben és az ügyrendben a teljes ülés, illetve az egyesbíró hatáskörébe utalt esetek kivételével – tanácsban hozza meg döntéseit.

(2) Az Alkotmánybíróságon három ötagú állandó tanács működik, háromtagú tanács – a 10. § végrehajtására, vagy egyéb fontos okból – a teljes ülés döntésével alakítható.

(3) Minden alkotmánybíró tagja egy ötagú állandó tanácsnak.

(4) Az Alkotmánybíróság tanácsainak összetételét – az elnök javaslatára – három év időtartamra a teljes ülés határozza meg.

6. §

(1) A tanácsvezető alkotmánybíró a teljes ülés a tanács létrehozásával és személyi összetételének meghatározásával egyidejűleg – az elnök javaslatára – a tanács tagjai közül, egy évre választja meg. Az egyéves időtartam leteltét megelőző harminc nappal az elnök javaslatára a teljes ülés új tanácsvezetőt választ.

(2) A tanácsvezető alkotmánybíró tisztsége időtartamának lejáratát követően három év elteltével választható ismét tanácsvezetővé.

7. §

(1) Az 5. § (4) bekezdésében és a 6. § (1) bekezdésében meghatározott döntést a teljes ülés nyílt szavazással hozza meg.

(2) Ha a szavazás eredménytelen, az elnök újabb javaslata alapján újabb fordulót kell tartani. Az elnök újabb javaslatának előterjesztése során figyelembe veszi a teljes ülés álláspontját.

(3) A teljes ülés a tanácsok megalakításáról, tagjairól, és a tanácsvezető alkotmánybíró személyéről szóló határozatát az Alkotmánybíróság hivatalos lapjában és hivatalos honlapján közzéteszi.

(4) Az elnök vagy az alkotmánybírók több mint fele a tanácsok átalakítását, illetve a tanácsvezető alkotmánybíró személyének megváltoztatását a feladatellátással összefüggő különösen fontos okból jelen ügyrendben meghatározott határidő lejárta előtt is kezdeményezheti.

8. §

(1) A tanács munkáját a tanácsvezető szervezi és vezeti.

(2) A tanács ülésének összehívását és napirendjének meghatározását a tanácsvezető a főtítkáron keresztül végzi.

(3) A tanácsvezető a tanács ülését ezen ügyrendben meghatározott ülésezési gyakoriságtól eltérő időpontra kivételesen, az elnöknek történő előzetes bejelentés mellett hívhatja össze.

(4) A (3) bekezdés szerinti összehívásnak nincs helye, ha a tanács tagjaira szignált ügyek tekintetében határidő-túllépés áll fenn.

(5) Az ülés (3) bekezdés szerinti összehívására a tanács tagjainak több mint fele a tanácsvezetőnek javaslatot tehet.

(6) Rendkívüli ülés összehívásáról az eljáró tanács, a teljes ülés, illetve – sürgősség esetén – a tanácsvezető dönt.

9. §

(1) A tanács tagjai a tanács ülésén tanácskozási és szavazati joggal vesznek részt.

(2) A tanács akkor jogosult tanácskozásra, ha az ülésén a tagok többsége jelen van. A távollévő tag jogosult írásbeli véleményét megküldeni a tagok részére.

(3) A tanács akkor határozatképes, ha ülésén minden tag jelen van. A tanács döntését nyílt szavazással, tartózkodó szavazat nélkül hozza.

(4) A tanács tagjának tartós akadályoztatása esetén a tag helyettesítéséről a tanácsvezető javaslatára, a tanácsvezető akadályoztatása esetén a tanács tagjai többségének javaslatára az elnök dönt.

(5) A tanács ülésén meghallgatható az indítványozó, a szakértő, illetőleg részt vehetnek a tanácsvezető által esetenként meghívott más személyek.

(6) A tanács ülésén a főtítkár részt vehet.

(7) A tanács üléséről a tanácsvezető munkatársa az ülés berekesztésétől, illetve befejezésétől számított öt napon belül emlékeztetőt készít, melyet a tanácsvezető ír alá.

(8) Az emlékeztetőt a főtítkárnak meg kell küldeni, aki azt az alkotmánybírók és az Alkotmánybíró-ság munkatársai rendelkezésére bocsátja.

10. §

(1) Ideiglenes tanács létrehozásáról az elnök javaslata alapján a teljes ülés határoz.

(2) Legalább hét alkotmánybíró – az ideiglenes tanács létrehozása indokainak megjelölésével – az elnöknel kezdeményezheti az ideiglenes tanács létrehozását, melynek alapján az elnök javaslatot tesz a teljes ülésnek.

(3) Az ideiglenes tanács összetételének és a tanácsvezető személyének meghatározására, határozatképességére, döntéshozatalára, ülésezési rendjére és napirendjére az állandó tanácsokra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ideiglenes tanács a teljes ülés határozatával, a tanács céljának megjelölésével, egyedileg vagy tematikusan megjelölt ügyekben, illetve ügycsoportokban történő eljárásra, határozott – de legfeljebb egyéves – időtartamra hozható létre. Ha a meghatározott idő lejár, a tanács feloszlik.

11. §

Az Abtv. 55. § (5) bekezdésében meghatározott egyesbírói eljárásban az elnök által kijelölt két alkotmánybíró jár el, a kijelölés három hónapra szól. Az egyesbíróként kijelölt alkotmánybíró tizennyolc hónap elteltével jelölhető ismét egyesbírónak, kivéve, ha korábban történő kijelölését kéri.

4. A testületi működés és munkaszervezés általános szabályai

12. §

(1) Az Alkotmánybíróság évente két alkalommal (nyáron és télen), évente összesen legfeljebb ötvenhat nap ítélkezési szünetet tart, melynek időtartamát a teljes ülés minden évben június 1-ig, illetve november 1-ig állapítja meg és teszi közzé.

(2) A teljes ülés és a tanácsok (továbbiakban együtt: testületek) a rendes ülészakban legalább kéthetente, szükség esetén nagyobb gyakorisággal tartanak ülést.

(3) Az ülést az időpont és a napirend meghatározásával – a főtítkár közreműködésével – kell összehívni. A napirenden szereplő ügyekben született tervezeteket, illetve feljegyzéseket a főtítkár az alkotmánybírók rendelkezésére bocsátja.

(4) Rendes ülészakon kívül, továbbá a rendes ülések mellett rendkívüli ülés hívható össze. A rendkívüli ülés összehívásának indokát, továbbá a javasolt időpontot és napirendet meg kell jelölni.

(5) Amennyiben az összehívott testületi ülés nem határozatképes, az elnök, illetve a tanácsvezető megkísérli a határozatképesség helyreállítását, ennek eredménytelensége esetén a döntést elhalasztja.

(6) Az ülések napirendjét az Alkotmánybíróság hivatalos honlapján közzé kell tenni.

13. §

(1) A testületek üléseiről emlékeztető készül, mely tartalmazza a testület jelen lévő tagjainak felsorolását, az ülés napirendjét, a lefolyt vita főbb (érdemi) mozzanatait, továbbá az elnöknek (tanácsvezetőnek) az egyes napirendi pontokra vonatkozó összefoglalóját, valamint az ülés döntéseit, a szavazati arányokat, továbbá a különvélemény, illetve párhuzamos indokolás megfogalmazását bejelentő alkotmánybírók neveit.

(2) Az emlékeztető kijavítását, kiegészítését – annak rendelkezésre bocsátását követő nyolc napon belül – az ülés bármelyik tagja indokolt javaslattal, írásban kezdeményezheti. A javaslat elfogadása vagy elvetése tárgyában a testület soron következő ülésén dönt.

(3) Az emlékeztető 10 évig nem nyilvános.

14. §

(1) Az Alkotmánybíróság teljes ülésének tárgyalásáról hangfelvétel készül.

(2) A tanács üléséről, valamint az egyéb – különösen személyi, vagy az Alkotmánybíróság működését érintő kérdésben, illetve különös jelentőségű ügyben történő – tanácskozásáról három alkotmánybíró javaslata alapján hangfelvétel készül. Bármelyik alkotmánybíró kérésére nyilatkozatát hangfelvételen kell rögzíteni.

(3) A hangfelvételt az Alkotmánybíróság Főtitkarsága – az ülés időpontjának és tárgyának megjelölésével – egy évig megőrzi. A hangfelvétel a megőrzés egy éves időtartamáig nem nyilvános.

15. §

(1) A főtitkár évente két alkalommal kimutatást készít a folyamatban lévő ügyekről, mely tartalmazza az előadó alkotmánybírók nevét és az ügy érkezésére vonatkozó adatokat.

(2) A kimutatás alapján a tanácsok féléves munkatervet készítenek, mely tartalmazza a beérkezett indítványok, valamint a befogadott panaszindítványok tárgyalásának tervezett időpontját, és az előadó alkotmánybírók nevét. A munkatervre az alkotmánybírók külön tesznek javaslatot.

(3) A munkatervet és módosításait az elnöknek be kell mutatni, és minden alkotmánybíró rendelkezésére kell bocsátani.

5. Az elnök

16. §

(1) Az elnök az Abtv. 17. §-ában meghatározott feladatokon túl – a 17. § (1) bekezdés l) pontjában kapott felhatalmazás alapján – ellátja jelen ügyrendben meghatározott feladatait.

(2) Az elnök az Alkotmánybíróság képviseletével összefüggő feladatkörében [Abtv. 17. § (1) bekezdés g) pont] különösen

a) gondoskodik az Alkotmánybíróság tekintélyének megóvásáról,

b) személyesen vagy az általa erre felhatalmazott személyen keresztül képviseli az Alkotmánybíróságot az Országgyűléssel, a Kúriával, az alapvető jogok biztosával, más állami szervekkel, illetve társa-

dalmi és egyéb szervezetekkel való kapcsolatban, illetve a nemzetközi kapcsolatokban,

c) személyesen vagy az általa erre felhatalmazott személyen keresztül képviseli az Alkotmánybíróságot a nyilvánosság előtt.

(3) Az Alkotmánybíróság működésére, illetve feladat- és hatáskörére vonatkozó témában minden nyilvános – különösen szakmai, tudományos és társadalmi eseményen vagy rendezvényen történő – szereplést, továbbá ilyen témájú publikálást az alkotmánybíró az elnöknek előzetesen bejelenti. Az alkotmánybíró az elnöknek bejelenti továbbá az Alkotmánybíróság munkatársának az Alkotmánybíróság működésére, valamint feladat- és hatáskörére vonatkozó témában történő, nagy nyilvánosság előtti szereplését, továbbá az ilyen témájú jelentősebb publikálását.

(4) Az elnök az Alkotmánybíróság tevékenységének összehangolásával, üléseivel és működésével összefüggő feladatkörében [Abtv. 17. § (1) bekezdés a)–c) és e)–f) pont] különösen

a) összehívja, megnyitja és vezeti, majd berekeszti az üléseket; megállapítja a szavazás eredményét, valamint ügyel az ülések rendjére,

b) tanácskozási joggal részt vehet bármelyik bizottság ülésén,

c) a főtitkár és a tanácsvezető közreműködésével összehangolja a tanácsok működését,

d) munkaértekezletet hívhat össze,

e) javaslattételi jogot gyakorol a tanácsok és bizottságok összetételének és vezetőinek, valamint feladatkörének meghatározására és módosítására,

f) az Alkotmánybírósághoz érkezett indítványok intézésére kijelöli az előadó alkotmánybíró (szignálás),

g) az előadó alkotmánybíró kijelölését az előadó alkotmánybíró tartós akadályoztatása, az egyenletes ügyteher biztosítása vagy ügyhátralék feldolgozása, elfogultság, illetve kizárás miatt, továbbá az előadó alkotmánybíró kérelmére megváltoztathatja (átszignálás),

h) az ügy szignálásakor, illetve az eljárás során bármikor dönthet arról, hogy a tanács elé tartozó ügyet a teljes ülés elé terjeszti,

i) a főtitkár, vagy a gazdasági vezető javaslatára kiadja az Alkotmánybíróság testületi működését és eljárását nem érintő, intézmény-működtetési és munkáltatói jogkörrel összefüggő szabályzatokat.

(5) Az elnök az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó ügyek ésszerű időn belüli elintézésével összefüggő feladatkörében [Abtv. 17. § (1) bekezdés d) pont]

a) az ügy szignálásakor, illetve az ügy tárgyalásáig meghatározhatja az ügy tárgyalási határnapját, továbbá elrendelheti az ügy soron kívüli vagy gyorsított eljárásban történő intézését,

b) meghosszabbíthatja a tervezet elkészítésének határidejét,

c) meghatározhatja a megtárgyalt tervezet ismételt napirendre tűzésének időpontját vagy határidejét,

d) a főtitkár és a tanácsvezető alkotmánybírók közreműködésével nyomon követi a határidők megtartását.

(6) Az elnök az Abtv. 25. §-a szerinti bírói kezdeményezés elbírálására az előadó alkotmánybíró soron kívül jelöli ki.

6. Az elnökhelyettes

17. §

(1) Az elnökhelyettest – az elnök javaslatára – a teljes ülés titkos szavazással választja meg.

(2) Ha a szavazás eredménytelen, az elnök újabb javaslata alapján újabb választási fordulót kell tartani.

7. Az alkotmánybíró

18. §

(1) Az alkotmánybíró az Abtv. 10. §-ában meghatározott összeférhetetlenségi okot köteles bejelenteni az elnöknek. Az összeférhetetlenségi okot az elnök vagy bármely más alkotmánybíró is bejelentheti.

(2) Az alkotmánybíróvá újonnan választott személlyel szemben – az Abtv. 10. § (2) bekezdése alapján – tíz nap elteltével, az alkotmánybíróval szemben haladéktalanul összeférhetetlenségi eljárás indul, ha az alkotmánybíró az összeférhetetlenség fennállását vitatja, vagy nem jelenti be az elnöknek azt a tényt, hogy az összeférhetetlenséget megszüntette.

(3) Az elnök a bejelentés alapján az érintett alkotmánybíró írásban értesíti, és a (2) bekezdésben meghatározottak szerint az összeférhetetlenségi eljárásban nyolc napon belül a teljes ülést összehívja.

(4) Ha a teljes ülés az összeférhetetlenséget megállapítja, a határozatban egyúttal felhívja az érintett alkotmánybíró, hogy az összeférhetetlenségi okot tíz napon belül szüntesse meg. Egyidejűleg az Abtv. 12. §-ában meghatározott jogkövetkezményt kell alkalmazni.

(5) Az elnök az összeférhetetlenséget megállapító alkotmánybírói ülés időpontjától számított tíz nap elteltével a teljes ülést haladéktalanul ismét összehívja.

(6) A teljes ülés többségi határozattal állapítja meg az összeférhetetlenségi ok megszűnését, ennek hiányában indokolt határozattal megállapítja az Abtv. 15. § (2) bekezdés c) pontja alapján Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnését.

19. §

(1) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság – az Abtv. 15. § (2) bekezdés e) pontja alapján – kizárással történő megszüntetésére az elnök vagy öt alkotmánybíró tehet javaslatot. A javaslatot írásban, a kizárással kapcsolatos ok és az azt alátámasztó körülmények megjelölésével kell benyújtani.

(2) Az elnök a javaslatról az érintett alkotmánybíró írásban értesíti, és az előterjesztésétől számított nyolc napon belül a teljes ülést – az írásbeli javaslat megküldésével – összehívja.

(3) A teljes ülés az érintett alkotmánybíró meghallgatja, szükség esetén a tényállás tisztázására öt alkotmánybíróból álló vizsgálóbizottságot jelöl ki. A vizsgálóbizottságnak nem lehet tagja az az alkotmánybíró, aki a kizárással javaslatot tett.

(4) A vizsgálóbizottság az eljárását tizenöt napon belül lefolytatja, a vizsgálat lezárásától számított nyolc napon belül a teljes ülés számára írásos jelentést, valamint a kizárással vagy a kizárás mellőzésére vonatkozó javaslatot készít.

(5) A vizsgálóbizottság adatokat kérhet be és bárkit meghallgathat. A vizsgálóbizottság által tett megállapításokat és azok bizonyítékait meg kell ismertetni az érintett alkotmánybíróval, módot kell részére adni, hogy azokra észrevételeket tegyen, és további bizonyítást javasolhasson. Az érintett alkotmánybíró által tett nyilatkozatokról és javaslatokról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(6) Az elnök a jelentés elkészültét követő nyolc napon belül – a jelentés és a kizárási javaslat megküldésével – teljes ülést hív össze.

(7) A teljes ülés a kizárási kérdésében – az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége és a jelentés megvitatása után – titkos szavazással hoz határozatot.

(8) Ha a kizárással irányuló javaslat az Abtv. 16. § (5) bekezdésében meghatározott tényállásra vonatkozik és az Alkotmánybíróság a kizárási ok fennállását megállapítja, az alkotmánybíró az Alkotmánybíróság tagjai közül kizárja.

(9) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság a kizárást kimondó alkotmánybírói határozat meghozatalának napján szűnik meg.

20. §

(1) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság Abtv. 15. § (2) bekezdés d) pontja alapján felmentéssel történő megszüntetésére az elnök vagy legalább öt alkotmánybíró tehet írásban – a felmentési ok megjelölésével – indokolt javaslatot.

(2) Az elnök a javaslat előterjesztésétől számított nyolc napon belül a teljes ülést – az írásbeli javaslat megküldésével – összehívja.

(3) A teljes ülés a felmentés kérdésében – az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten

lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége és a javaslat megvitatása után – titkos szavazással hoz határozatot.

(4) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság a felmentést megállapító alkotmánybírósági határozat meghozatalának napján megszűnik.

21. §

(1) Az Abtv. 14. §-a alapján benyújtott, mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványt az elnök haladéktalanul átadja megvizsgálásra a gazdasági és személyügyi bizottságnak, az érintett alkotmánybíró írásban értesíti, és mindezt a következő teljes ülésen bejelenti.

(2) A bizottság a vizsgálatát legkésőbb tizenöt napon belül lefolytatja, a vizsgálat lezárásától számított nyolc napon belül a teljes ülés számára írásos jelentést és a mentelmi jog felfüggesztésére vagy annak mellőzésére vonatkozó javaslatot készít.

(3) Az elnök a jelentés elkészültét követő nyolc napon belül teljes ülést hív össze.

(4) Az érintett alkotmánybíró a bizottság előtt és a teljes ülésen jogosult ismertetni álláspontját.

(5) A teljes ülés a mentelmi jog felfüggesztése kérdésében – az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége, valamint a jelentés megvitatása után – titkos szavazással hoz határozatot.

8. A főtitkár

22. §

(1) A főtitkár személyére az elnök tesz javaslatot a teljes ülésnek, és a teljes ülés választja meg nyílt szavazással.

(2) Ha a szavazás eredménytelen, az elnök újabb javaslata alapján újabb választási fordulót kell tartani.

9. A bizottságok

23. §

(1) A bizottságok a teljes ülés és az elnök véleményező, javaslattevő, illetve – a teljes ülés és az elnök felhatalmazásával – döntés-előkészítő, vagy ellenőrző szervei.

(2) A bizottság állandó vagy ideiglenes bizottság formájában hozható létre.

(3) Ideiglenes bizottság a teljes ülés határozatában megjelölt feladatra, határozott, de legfeljebb egyéves időtartamra hozható létre.

(4) A bizottság a működési területét érintő bármely kérdést megtárgyalhat, a teljes ülés, illetve az elnök felkérésére, a felkérésben megjelölt tárgyban vizsgálatot folytat, ajánlást és véleményt készít.

(5) A bizottság a (3) bekezdésben megjelölt felkérésre vonatkozó javaslatot terjeszthet az elnök vagy a teljes ülés felé.

(6) Az Alkotmánybíróságon állandó bizottságként az ügyrendi bizottság, a gazdasági és személyügyi bizottság, valamint a tudományos és nemzetközi bizottság működik.

(7) A teljes ülés további állandó vagy ideiglenes bizottság felállítását is elhatározhatja.

(8) A bizottság legalább három tagból áll, elnökeket és tagjait az elnök javaslatára a teljes ülés az alkotmánybírók közül állandó bizottság esetén három évre, ideiglenes bizottság esetén a kijelölésben meghatározott időtartamra jelöli ki.

10. Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők és munkavállalók

24. §

(1) Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők a szervezeti- és működési szabályzatban meghatározottak szerint

a) alkotmánybírói törzskari tagozódásban az alkotmánybíró részére döntés-előkészítési és az alkotmánybíró által meghatározott egyéb feladatokat, illetve

b) egyéb szervezeti egységekben a szervezeti- és működési szabályzatban meghatározott feladatokat látnak el.

(2) Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők és munkavállalók nyilvános politikai szereplést nem vállalhatnak, politikai tevékenységet végző szervezetben tisztséget nem viselhetnek, jogalkotási feladatokban nem vehetnek részt, továbbá nem végezhetnek más olyan tevékenységet, illetve nem tanúsíthatnak olyan magatartást, amely az Alkotmánybíróság pártatlanságát veszélyezteti.

(3) Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők és munkavállalók a folyamatban lévő ügyek tekintetében a döntések előkészítése és a döntések tervezetének tartalma tekintetében titoktartásra kötelezettek, továbbá a folyamatban lévő ügyekben a média részére nyilatkozatot nem adhatnak.

II. fejezet

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELJÁRÁSA

11. Főtitkári előkészítő eljárás

25. §

(1) Az Alkotmánybíróság eljárásának előkészítését az Abtv. 55. §-a alapján a főtitkár végzi.

(2) A főtitkár az Alkotmánybíróságra érkező (az Alkotmánybíróságnak, az elnöknek, a főtitkárnak,

az alkotmánybíróknak címzett) beadványt a beérkezés után megvizsgálja, hogy az alkalmas-e az alkotmánybíróági eljárás megindítására.

(3) A beadvány – Abtv. 55. § (2) bekezdésében meghatározott – vizsgálatát követően a főtitkár válaszlevelében tájékoztatja a beadványozót arról, hogy

a) alkotmánybíróági eljárás megindítására törvényes lehetőség nincs, mert a beadvány formai, illetve tartalmi okból nem minősül indítványnak,

b) a beadványt a hatáskörrel rendelkező más szervnek vagy hatóságnak átteszi, ha a beadvány tartalmából kétségkívül megállapítható az Alkotmánybíróóság hatáskörének hiánya és a hatáskörrel rendelkező szerv,

c) a beadvány tartalmából kétségkívül megállapítható, hogy az abban foglalt kérdés (alkotmányjogi probléma) az Alkotmánybíróóság által már elbírált indítvánnyal azonos és a körülmények alapvető megváltozása nélkül ismételt előterjesztett beadvány elbírálására nincs jogi lehetőség,

d) a beadvány nem felel meg a törvényben előírt alakai vagy tartalmi követelményeknek.

(4) Ha a (3) bekezdés d) pontjában meghatározott hiányosság előre láthatóan pótolható, a főtitkár a tájékoztatással egyidejűleg – az Abtv. 55. § (3) bekezdése szerint – a jogkövetkezmények ismertetésével és harminc napos határidő megjelölésével hiánypótlásra hívja fel a beadványozót.

(5) A jogi képviselő szabályszerű meghatalmazását a beadványhoz csatolni kell, annak elmaradása vagy az ügyrend rendelkezéseitől eltérő módon történő benyújtása hiánypótlásra okot adó körülmény.

(6) Ha a beadványozó a tájékoztatás és a hiánypótlásra való felhívás ellenére a hiányt – a megadott határidőben – nem pótolja, a beadvány előterjesztőjét a főtitkár értesíti arról, hogy az eljárás lefolytatására nincs törvényes lehetőség.

26. §

(1) A főtitkár az indítvány nyilvántartásba vételéről, valamint az eljárás megindításáról az indítványozót tájékoztatja.

(2) A főtitkár beszerzi az indítványozó felülvizsgálati eljárás folyamatban léteire vagy annak hiányra vonatkozó nyilatkozatát.

(3) A főtitkár az Abtv. 55. § (5) bekezdésében meghatározott egyesbírói végzésre javaslatot tesz, a végzést előkészíti, továbbá gondoskodik a végzés indítványozóval való közléséről.

(4) A főtitkár a formai, illetve tartalmi szempontból eljárásra alkalmas indítványt az előadó alkotmánybíró kijelölése (szignálás) érdekében az elnöknek bemutatja.

(5) A főtitkár az Abtv. 25. §-a szerinti bírói kezdeményezés esetén a feladatait soron kívül köteles el látni.

(6) Az indítványok és egyéb beadványok nyilvántartásba vételére és az iratok kezelésére vonatkozó részletes rendelkezéseket az Alkotmánybíróóság ügyviteli szabályzata tartalmazza.

12. Jogi képviselet

27. §

(1) A képviseleti jogosultságot az ügyvéd (ügyvédi iroda), a jogtanácsos, a jogvédő társadalmi szervezet képviselője, illetve az európai közösségi jogász a polgári perrendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Pp.) szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt meghatalmazással igazolja. A meghatalmazásnak az Alkotmánybíróóság előtti eljárásban való képviseletre kell vonatkoznia.

(2) A jogtanácsosnak a jogtanácsosi igazolvány közjegyző által hitelesített vagy közokiratba foglalt másolatát is csatolnia kell a meghatalmazáshoz.

(3) Amennyiben az Abtv. szerint a képviseleti jogosultság igazolásához jogi szakvizsga bizonyítvány szükséges, akkor a meghatalmazáshoz a jogi szakvizsga bizonyítvány közjegyző által hitelesített vagy közokiratba foglalt másolatát kell csatolni.

(4) A védő, a képviselő, és a pártfogó ügyvéd alapeljárás szerinti meghatalmazásának, illetve ki rendelésének hatálya az Alkotmánybíróóság előtti eljárásra nem terjed ki.

(5) A jogi képviselőnek a beadványt és a csatolt mellékletek minden példányát aláírásával kell el látnia.

(6) Ha az Alkotmánybíróóság eljárása alatt a jogi képviselő meghatalmazása bármely okból megszűnik, akkor az Alkotmánybíróóság felhívja az indítványozót, hogy tizenöt napon belül állítson új meghatalmazottat, és csatoljon új, szabályszerű meghatalmazást. Amennyiben ennek az indítványozó nem tesz eleget, az Alkotmánybíróóság az eljárást megszünteti.

13. Igazolási kérelem

28. §

(1) Igazolási kérelem előterjesztésére kizárólag az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló hatvan napos határidő elmulasztása esetén kerülhet sor.

(2) Ha az igazolási kérelmet elkésve terjesztették elő, továbbá ha az elmulasztott cselekményt a kérelem előterjesztésével egyidejűleg az indítványozó nem pótolta, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül vissza kell utasítani.

(3) Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás véltenségét valószínűvé teszik.

(4) Az igazolási kérelem tárgyában – a főtitkár javaslatára – az Alkotmánybíróság egyesbírói eljárásban dönt.

(5) Az igazolási kérelmet méltányosan kell elbírálni.

(6) Ha az egyesbíró az igazolási kérelemnek helyt ad, a pótoltt cselekményt olyannak kell tekinteni, mintha azt az indítványozó az elmulasztott határidőn belül teljesítette volna.

14. Egyesbírói eljárás

29. §

Az egyesbíró az indítványt érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja, ha az indítványozó a 25. § (3) és (6) bekezdésében foglalt tájékoztatást nem fogadja el, és az Abtv. 55. §-ában foglalt feltételek fennállnak.

15. Alkotmányjogi panasz befogadása

30. §

(1) Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát az előadó alkotmánybíró késedelem nélkül megvizsgálja. Ha a panasz visszautasításának feltételei nem állapíthatók meg, a panaszt be kell fogadni.

(2) Az Alkotmánybíróság visszautasítja az alkotmányjogi panaszt, ha

a) az indítványozó nem állít a sérelmezett bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy a felvetett probléma nem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés,

b) a felvetett alkotmányossági problémát az Alkotmánybíróság az Abtv. 31. §-a szerint korábban már elbíráltta,

c) az indítványozó érintettsége nem állapítható meg,

d) az indítványozó igazolási kérelmet nem terjesztett elő, vagy azt az Alkotmánybíróság elutasította,

e) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit nem merítette ki.

(3) A befogadás visszautasítására irányuló javaslatáról az előadó alkotmánybíró feljegyzést készít. Ha az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásának visszautasítását javasolja, a feljegyzéshez végzéstervezetet kell mellékelni. A feljegyzést és mellékleteit – legalább nyolc napos, esetleges észrevételezésre nyitva álló időtartammal – az Alkotmánybíróság tagjainak rendelkezésére kell bocsátani.

(4) A befogadásról szóló döntés – az Abtv. 49. § (6) bekezdés b) pontja alapján – írásban, nyolc na-

pon belül, indokolással ellátott javaslattal terjeszthető a teljes ülés elé.

(5) A befogadás visszautasításáról szóló végzést a visszautasítás okának rövid megjelölésével kell megindokolni.

(6) A végzést az indítványozóval közölni kell. A panasz befogadásáról az indítványozót és az elsőfokú bíróságot értesíteni kell, más érdekeltet értesíteni lehet.

(7) Az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozat-tervezetet a testület elé terjesztheti.

16. Az indítvány érdemi vizsgálata

31. §

(1) Az előadó alkotmánybíró az indítványt a kézhezvétel után megvizsgálja, és

a) ha az indítvány érdemi vizsgálata során azt alapítja meg, hogy az indítvány kiegészítésre vagy kijavításra szorul, rövid határidő tűzésével és a hiányok megjelölése mellett – végzésben – hiánypótlásra szólítja fel az indítványozót, és egyben figyelmezteti őt, hogy ha az indítványt újból hiányosan adja be, az Alkotmánybíróság azt visszautasítja, illetőleg hiányos tartalma szerint bírálja el,

b) ha a hiánypótlás eredményeként jut arra a következtetésre, hogy az indítvány elbírálására az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, előterjesztést tesz az indítvány áttételére.

(2) Ha a beadvány hiányosságát a kitűzött határidő alatt az indítványozó pótolja, a beadványt úgy kell tekinteni, mintha már eredetileg is helyesen adták volna be.

(3) A határidő eredménytelen eltelte esetén az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt az ügyben. Amennyiben az adatok hiányossága a döntést ellehetetleníti, az indítványt végzésben visszautasítja.

32. §

(1) Az egymással összefüggő vagy azonos tartalmú ügyek előadó alkotmánybíró által elrendelt egyesítése és arról egyúttal az indítványozó értesítése – főtitkári bemutatás alapján – végzéssel történik. A magasabb sorszámú ügyet vagy ügyeket kell az alacsonyabb sorszámú üggyhez egyesíteni. A különböző alkotmánybírókra szignált ügyek esetén az érintett alkotmánybírók közti egyeztetés alapján, elnöki szignálás után kerül sor az egyesítésre.

(2) Az előadó alkotmánybíró az Abtv. alapján elrendelheti az ügy egyes kérdéseinek elkülönítve történő elbírálását.

33. §

(1) Az Alkotmánybíróság az indítványok érdemében a rendelkezésre álló iratok alapján dönt, valamint az ügy eldöntéséhez szükséges, az Abtv.-ben meghatározott bármelyik bizonyítási eszközt felhasználhatja.

(2) Az előadó alkotmánybíró dönt az ügyben az Abtv. 57. § (2) bekezdése szerinti szervekkel összefüggő véleményezési eljárás lefolytatásáról.

(3) Ha az előadó alkotmánybíró szükségesnek tartja, megkereső végzésben fordul a véleményezésre felkért szerv vagy szervezet vezetőjéhez, különösen a vizsgált jogszabály tárgya tekintetében felelős szakminiszterhez, illetve – mérlegelés alapján – az igazságügyért felelős miniszterhez is.

(4) Az előadó alkotmánybíró a megkeresést a felkért szerv vezetőjéhez intézi és tőle kér választ.

(5) A megkeresésben az előadó alkotmánybíró ismerteti az alkotmányjogi problémát vagy a végzés mellékleteként megküldi – az indítványozó vagy az indítványban szereplő más személyek személyes adatainak törlését követően, illetve az indítványozó hozzájárulása birtokában – az indítvány másolatát, valamint ismerteti azt a jogi kérdést, amire a megkeresés irányul.

(6) A válaszadásra adott határidő kivételesen, az indítvány elbírálásának sürgősségére tekintettel lehet harminc napnál rövidebb.

(7) Amennyiben az ügy eldöntéséhez szükséges – kivéve, ha az indítvány várhatóan visszautasításra kerül – az előadó alkotmánybíró iratanyag megküldése céljából megkeresheti az elsőfokú bíróságot. Az eljárás befejezését követően a bekért bírósági iratanyagot az Alkotmánybíróság döntésével együtt vissza kell küldeni az alapügyben eljáró bíróságnak.

(8) Az előadó alkotmánybíró vagy a testület döntése esetén bármely állami szerv, társadalmi szervezet, alapítvány, illetve egyház írásban ismertetheti az Alkotmánybírósággal az üggyel kapcsolatos jogi álláspontját, amennyiben ezt az Alkotmánybíróságtól kérelmezte.

34. §

(1) Az elnök, vagy – az ügy tanácsban történő tárgyalása esetén – a tanácsvezető elrendelheti az indítványozó, az ellenérdekű fél, illetve azok képviselője, a szakértő vagy a kérelemben elbírálásához szükséges harmadik személy vagy szerv, illetve szervezet nyilatkozatának beszerzését, vagy személyes meghallgatását. A személyes meghallgatást az ügy előadó alkotmánybírója is kezdeményezheti.

(2) Az indítványozó és az ellenérdekű fél személyes meghallgatására és a nyilvános meghallgatásra legkorábban az ügyben készült tervezet, illetve problematika vagy feljegyzés első tárgyalását követően kerülhet sor.

(3) Amennyiben az Alkotmánybíróság a (1) bekezdésben foglalt személyes meghallgatást rendelt el, az indítványozó, illetve az ellenérdekű fél képviselőjét értesíteni kell, és határidő tűzése mellett figyelmeztetni, hogy írásban nyilvános meghallgatás tartását indítványozhatja.

(4) A nyilvános meghallgatás tartásának megadott határidőn belüli indítványozására irányuló nyilatkozat elmaradása esetén úgy kell tekinteni, hogy a nyilvános meghallgatást nem kéri.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott indítványról az elnök, vagy a tanácsvezető nyolc napon belül dönt. Az Alkotmánybíróság a nyilvános meghallgatásra irányuló indítványt elutasítja, ha attól az ügy érdemi előmozdítása nem várható.

35. §

(1) A nyilvános meghallgatás időpontját úgy kell meghatározni, hogy arról a meghívottak legalább nyolc nappal korábban tudomást szerezzenek. Ez az időtartam indokolt esetben lerövidíthető.

(2) A nyilvános meghallgatásra az elnök, illetve a tanácsvezető (a továbbiakban: az ülés elnöke) hívja meg azokat, akiknek a meghallgatását az Abtv. és az ügyrend lehetővé teszi, és szükségesnek tartja.

(3) A nyilvános meghallgatás időpontját és a meghallgatáson résztvevő személyek nevét az Alkotmánybíróság honlapján közzé kell tenni, és előzetes bejelentkezés alapján lehetőséget kell biztosítani egyéb személyek részvételére. Az Alkotmánybíróság elnöke a nyilvános meghallgatás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében vagy a férőhelyek korlátozottsága okán a hallgatóság létszámát meghatározhatja.

(4) A személyes meghallgatást és a nyilvános meghallgatást az ülés elnöke nyitja meg, majd az előadó alkotmánybíró ismerteti az ügy lényegét. Ezt követően az előadó alkotmánybíró, majd a többi alkotmánybíró kérdést intézhet a meghallgatott személyekhez.

(5) A meghallgatott személynek előzetesen meghatározott időkeret áll rendelkezésére az álláspontja – az indítványozó, illetve az ellenérdekű fél esetében jogi képviselője útján történő – kifejtésére.

(6) A nyilvános ülést az ülés elnöke nyitja meg, vezeti, és rekeszti be. Az ülés elnöke meghatározza az ülésen teljesítendő cselekmények sorrendjét, valamint gondoskodik a nyilvános ülés rendjének a fenntartásáról. A nyilvános meghallgatást az ülés elnöke indokolt döntésével elhalaszthatja.

(7) A személyes meghallgatásról és a nyilvános meghallgatásról jegyzőkönyv és hangfelvétel készül.

(8) A 45. § (3) bekezdése szerint bírsággal sújtható az, akinek szándékos magatartása késlelteti vagy akadályozza a nyilvános meghallgatás rendjét, illetve befejezését.

36. §

(1) Az Abtv. 27. §-a szerinti büntető, illetve szabálysértési ügyben hozott döntéssel összefüggésben keletkezett panasz esetén a szóbeli meghallgatás keretében az nyilváníthat véleményt, akire nézve a sérelmezett döntés rendelkezést tartalmaz, továbbá akinek meghallgatását az elnök vagy a tanácsvezető szükségesnek tartja. Nyilatkozattételre hívható fel különösen az ügyész vagy az (alap)eljárást kezdeményező más szervezet.

(2) Amennyiben tanúvédelmi program keretébe tartozó személy meghallgatása szükséges, a Tanúvédelmi Szolgálat útján kell intézkedni a megjelenésre történő felhívás érdekében. A Tanúvédelmi Szolgálat álláspontjára figyelemmel a szóbeli meghallgatástól az Alkotmánybíróság eltekinthet.

(3) Az alapeljárás szerinti különösen védett tanú szóbeli meghallgatását mellőzni kell. Adatait az Alkotmánybíróság tagjai sem ismerhetik meg.

37. §

(1) Ha az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének fennállásához, illetve az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörének gyakorlásához kapcsolódó szakkérdések vagy előkérdések eldöntése különleges szakértelmet igényel, akkor az Alkotmánybíróság e kérdésekben kivételesen szakértőt rendel ki.

(2) A szakértőt az előadó alkotmánybíró javaslatára az elnök írásban rendeli ki, és állapítja meg a szakvélemény elkészítésére nyitva álló határidőt, valamint azokat a konkrét kérdéseket, amelyekre a szakértőtől választ vár.

(3) Ha a szakvélemény a megadott határidő alatt nem készül el, az Alkotmánybíróság új határidőt tűz ki, másik szakértőt rendel ki, vagy mellőzheti a szakvélemény beszerzését.

(4) Az eljáró tanács tagjai, illetve teljes ülési tárgyalás esetén bármelyik alkotmánybíró javasolhatja a szakértő személyes meghallgatását, melynek elrendeléséről a tanácsvezető, illetve az elnök dönt.

17. Az előadó alkotmánybíró döntési jogköre és a testületi ülések eljárási szabályai**38. §**

(1) Az előadó alkotmánybíró a testületi eljárást megelőzően megtehet minden intézkedést és – az ügy érdemére vonatkozó határozat meghozatalát, valamint az ideiglenes intézkedést, az eljárás felfüggesztését, a visszautasítást és az eljárás megszüntetését kivéve – meghozhat minden döntést, amelyet a törvény az Alkotmánybíróság hatáskörébe utal.

(2) Az előadó alkotmánybíró a testületi eljárás megkezdése után csak azokat az intézkedéseket te-

heti meg, amelyeket törvény, illetőleg a testület kifejezetten a hatáskörébe utal.

(3) Az előadó alkotmánybíró a rá szignált ügyet visszaadhatja, különösen, ha a teljes ülési szavazás során az elkészített tervezet rendelkező részét vagy indoklását illetően kisebbségben maradt, és a többségi álláspont szerinti tervezet előkészítését nem vállalja.

(4) Ha az előadó alkotmánybíró az ügyet kellően előkészítettnek tartja, azt további érdemi elbírálásra – a főtítkár útján – testület elé terjeszti.

(5) Az előadó alkotmánybíró köteles jelezni az Alkotmánybíróság eddigi joggyakorlatától történő eltérés szándékát és szükségességét.

39. §

(1) Az előadó alkotmánybíró által a testületi ülésre előkészített döntés tervezetét, illetve problematikát vagy feljegyzést, valamint az előterjesztés iratait – a főtítkár útján – észrevételezés céljából minden alkotmánybírónak a rendelkezésére kell bocsátani.

(2) Amennyiben jelen ügyrend által az alkotmánybírósági eljárásra meghatározott határidő a kilencven napot meghaladja, a döntés első tervezetének, illetve a problematikának vagy feljegyzésnek az észrevételezésére harminc munkanap áll rendelkezésre.

(3) A (2) bekezdésben meghatározottnál rövidebb határidőt a tanácsvezető vagy az elnök a 47. §-ban, a 49. §-ban, az 50. § (3) – (4) bekezdésében meghatározott esetben, továbbá az ügy sürgőségére tekintettel az előadó alkotmánybíró javaslatára vagy saját hatáskörben állapíthat meg.

(4) Az alkotmánybíró és az elnök a döntés tervezetére, illetve a problematikára vagy feljegyzésre írásbeli észrevételt tesz, melyben a tervezet, illetve a probléma vagy a feljegyzés érvelésében foglaltaktól eltérő álláspontját annak indokaival együtt közli.

(5) Az észrevételezési időszak alatt írásban érkezett érdemi alkotmánybírói észrevételt a főtítkár útján minden alkotmánybíró rendelkezésére kell bocsátani.

(6) Az előadó alkotmánybíró az észrevételekről tizenöt napon belül, a (3) bekezdésben meghatározott esetben az elnök vagy a tanácsvezető által meghatározott időtartamon belül nyilatkozik. A rendelkező részt vagy az indokolást érdemben érintő alkotmánybírói észrevétel elfogadása esetén a módosított előterjesztést (határozat- vagy végzés-tervezetet) ismét nyolc munkanapos észrevételezésre kell bocsátani.

40. §

(1) A testületi ülés végleges napirendjét – a 39. §-ban foglalt észrevételezési idő megtartására is tekintettel – megfelelő időben, de legkésőbb az ülés megtartását megelőző harmadik munkanapon az

alkotmánybírók rendelkezésére kell bocsátani. A napirend tartalmazza a soron következő ülés napirendjére vonatkozó tervezetet is.

(2) Az Abtv. 49. § (6) bekezdés a) pontja alapján az előadó alkotmánybíró a tanács napirendjén lévő ügyet a teljes ülés elé terjeszti, ha a tanács által vizsgált ügyben – a tanács erre vonatkozó döntése alapján – a törvény megsemmisítésének van helye.

(3) Az Abtv. 49. § (6) bekezdés b) pontja alapján az adott tanács tagjainak többsége, az elnök vagy öt, az adott tanácsban tagsággal nem rendelkező alkotmánybíró a döntés tervezetének rendelkezésére bocsátásától számított nyolc napon belül írásban előadott indokolt javaslatára az ügyet a teljes ülés bírálja el.

41. §

(1) Amennyiben jelen ügyrend eltérően nem rendelkezik, a testület az ülés napirendjén szereplő ügy megtárgyalása után hoz döntést.

(2) Az előadó alkotmánybíró – a tervezet rendelkezésre bocsátásával egyidejűleg megtett – javaslatára a testület az indítványt elutasító döntést egyszerűsített eljárásban hozza meg, ha az ügy megítélése egyszerű és alaptörvény-ellenesség nem állapítható meg. Az egyszerűsített eljárásban a testület szóbeli tárgyalás mellőzésével, vita nélküli szavazással, a kitűzött ülésnapon hoz döntést.

(3) Ha a (2) bekezdésben foglalt javaslatra tizenöt munkanapon belül nem érkezik tárgyalást kezdeményező írásbeli észrevétel, a testület vita nélkül szavaz a tervezetről.

(4) Az Abtv. 49. § (6) bekezdésének a), illetve b) pontja alapján a tanács a tervezet főtítkárnak történő megküldésével egyidejűleg javasolhatja, hogy az ügy teljes ülésen szóbeli tárgyalás mellőzésével kerüljön kitűzésre. Amennyiben vita alakult ki a tanácsban a határozat megítélése tekintetében, akkor tárgyalás mellőzésére nem kerülhet sor.

18. Az eljárás felfüggesztése

42. §

Az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. 60. §-ában meghatározott esetben és okból végzéssel felfüggesztheti. A felfüggesztő végzést az Alkotmánybíróság hivatalos honlapján és hivatalos lapjában közli.

19. Ideiglenes intézkedés

43. §

(1) Jogszabály végrehajtásának az Abtv. 61. § (2) bekezdésben meghatározottak alapján történő

felfüggesztését az elnök vagy az előadó alkotmánybíró kezdeményezheti. Az elnök az ideiglenes intézkedésről való döntés céljából rendkívüli teljes ülést hívhat össze.

(2) Az intézkedés meghosszabbításáról az elnök vagy az előadó alkotmánybíró kezdeményezésére a teljes ülés legkésőbb a felfüggesztő határozat hatályvesztését megelőző nyolc nappal dönt.

44. §

(1) Ha a bíróság az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján nem függesztette fel az alkotmányjogi panaszban sérelmezett bírói döntés végrehajtását, az Alkotmánybíróság – kérelemre vagy hivatalból – az Abtv. 61. § (1) bekezdésében foglalt esetben a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel a bíróságot.

(2) A döntés végrehajtásának felfüggesztésére történő felhívásról az Alkotmánybíróság végzéssel határoz.

(3) A döntés végrehajtásának felfüggesztésére történő felhívásról az Alkotmánybíróságnak az a testülete dönt, amely az érintett ügyben érdemi döntésre jogosult, kivéve, ha az Alkotmánybíróság döntéshozatali testületének összehívása az ideiglenes intézkedés céljának veszélyeztetése nélkül nem lehetséges. Ilyen esetben az ideiglenes intézkedésről az elnök által kijelölt öt alkotmánybíróból álló testület dönt.

(4) A döntés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó ideiglenes intézkedés elrendelését indokolni kell.

20. Eljárási bírság kiszabása

45. §

(1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 54. § (2)–(3) bekezdéseiben foglalt esetben eljárási bírsággal sújthatja és a felmerülő többletköltségek megfizetésére kötelezheti az indítványozót.

(2) Az eljárási bírságot az indítványozóval szemben kizárólag alkotmányjogi panasz eljárásban lehet alkalmazni.

(3) Az eljárásában résztvevő más személy abban az esetben sújtható bírsággal, ha szándékos magatartása – különösen valótlan vagy késedelmes adatközlése, illetve megjelenési kötelezettségének az elmulasztása – késlelteti vagy akadályozza az alkotmánybírósági eljárás befejezését.

(4) Az eljárási bírság a bírságra okot adó magatartás tanúsításának idejétől függően elsősorban az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasító végzésben, vagy az eljárást befejező határozatban szabható ki.

(5) Az eljárási bírság a (4) bekezdéstől eltérően külön végzésben is kiszabható, ha az eljárás előmozdítása érdekében indokolt.

(6) Az eljárási bírság Abtv.-ben meghatározott mértékén belül az adott ügyben alkalmazott összegről a tanács vagy a teljes ülés az előadó alkotmánybíró javaslata alapján dönt.

(7) Az eljárási bírságot kiszabó végzésben meg kell határozni a megfizetésre nyitva álló határidőt, amely harminc napnál nem lehet rövidebb.

(8) Az Alkotmánybíróság döntése – az eljárási bírságban és a költségekben marasztalt személy indokolt kérelme alapján vagy hivatalból – különös méltánylást érdemlő okból az Abtv., valamint az ügyrend szerint megváltoztató.

(9) Különös méltánylást érdemlő ok körében értékelhetők a bírságot személyi körülményei – különösen előrehaladott életkora, súlyos betegsége, kedvezőtlen vagyoni, jövedelmi, illetve családi viszonyai –, valamint a bírságra okot adó magatartással kapcsolatos körülmények, így különösen annak menthető indítéka vagy az alkotmánybíró eljárási előmozdítására irányuló utólagos cselekedete.

21. Kizárás

46. §

(1) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnésével, valamint a mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatos teljes ülési határozathozatalban az érintett alkotmánybíró nem vehet részt.

(2) Az ügy elbírálásából az Abtv. 62. §-a alapján történő kizárás esetén az ügy tárgyával összefüggő személyes és közvetlen érintettséget különösen megalapozza

a) a döntés kimeneteléhez fűződő közvetlen, az alkotmánybíró vagy közeli hozzátartozóját – elsősorban jogi, pénzügyi vagy társadalmi helyzetében – érintő érdek;

b) az alkotmánybíró eljárási tárgyat képező jogszabály előkészítésében, kidolgozásában, benyújtásában személyes és érdemi munkával történő részvétel, így különösen kizárt, aki az Alkotmánybíróság tagjává válását megelőzően

ba) a törvényjavaslata vagy törvénymódosító javaslatra vonatkozó indítványt benyújtó képviselő vagy bizottság elnöke, Kormány általi benyújtás esetén az előterjesztő miniszter,

bb) az országgyűlési tárgyalás alatt álló önálló indítványhoz módosító, illetve kapcsolódó módosító javaslatot benyújtó képviselő, illetve bizottság elnöke, amennyiben a javaslata elfogadásra került, és az alkotmánybíró eljárási tárgyat az adott jogszabályi rendelkezés vizsgálata folyik,

bc) kormányrendelet, illetve miniszteri rendelet kibocsátásakor a kormányrendelet, illetve miniszteri rendelet tárgya szerint felelős miniszter, továbbá

önálló szabályozó szerv vezetője rendeletének kiadásakor az önálló szabályozó szerv vezetője volt.

(3) Ha a kizárási ok fennállását nem az alkotmánybíró jelentette be, és a kizáráshoz nem járult hozzá, a kizárás tárgyában az elnök által kijelölt másik tanács dönt.

(4) Ha a kizárt alkotmánybíró az ügy előadó alkotmánybírója, az elnök másik előadó alkotmánybíró jelöl ki. Ha a kizárás a tanács határozatképességét veszélyezteti, a kizárt alkotmánybíró a tanácsban az adott ügyben történő helyettesítéséről az elnök dönt.

(5) Az alkotmánybíró kizáráshoz való hozzájárulása esetén az elnök a (4) bekezdésben foglalt intézkedéseket haladéktalanul megteszi.

(6) Az alkotmánybíró a bejelentéstől kizárása megtörténteig az ügyben eljárhat, de ügydöntő határozatot nem hozhat.

22. Határidők

47. §

(1) Az Alkotmánybíróság törvény, valamint nemzetközi szerződés alkotmányellenességének előzetes vizsgálatáról az indítvány benyújtását követő harminc napon belül határoz [Alaptörvény 6. cikk (6) bekezdés].

(2) Az indítványt a beérkezését követően a főtitkár azonnal megvizsgálja és előkészíti, az elnök az előadó alkotmánybíró két munkanapon belül kijelöli. Az elnök akadályoztatása esetén az elnökhelyettes jár el.

(3) Az indítványról az előadó alkotmánybíró öt munkanapon belül határozattervezetet, vagy problematikát, illetve feljegyzést készít a teljes ülés számára; a teljes ülés az ügyet soron kívül napirendjére veszi.

(4) Ismételt indítvány esetén az Alkotmánybíróság tíz napon belül határoz. Az indítványt a főtitkár a beérkezését követően azonnal megvizsgálja és előkészíti. Az elnök a beérkezést követő munkanapon kijelöli az előadó alkotmánybíró. Az elnök akadályoztatása esetén az elnökhelyettes jár el. Az előadó alkotmánybíró három munkanapon belül határozattervezet készíti.

48. §

(1) Az Abtv. 25. §-ában foglalt bírói kezdeményezést a főtitkár haladéktalanul megvizsgálja és előkészíti. Az elnök a bírói kezdeményezés beérkezésétől számított harminc napon belül kijelöli az előadó alkotmánybíró. Az előadó alkotmánybíró az első tervezetet száznolcvan napon belül az ügy elbírálására jogosult testület elé terjeszti.

(2) Az Abtv. 26–27. §-ában foglalt alkotmányjogi panasz esetén az Alkotmánybíróság az indítvány beérkezésétől számított százhusz napon belül dönt az indítvány befogadhatóságáról. A főtítkár, az egyesbíró, valamint a tanács eljárását úgy kell lefolytatni – beleérve az előkészítő eljárás során végzett valamennyi eljárási cselekményt, különösen a hiánypótlást –, hogy a befogadásról szóló döntésnek a tanács napirendjére történő felvétele határidőn belül megtörténjék.

(3) Az előadó alkotmánybíró az első tervezetet a befogadást követően száznyolcvan napon belül az ügy elbírálására jogosult testület elé terjeszti.

(4) Az e §-ban foglalt határidőket az előadó alkotmánybíró javaslatára az elnök meghosszabbíthatja.

49. §

Az elnök az Országgyűlés népszavazást elrendelő határozata alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló indítvány beérkezésétől számított harminc napon belül kijelöli az előadó alkotmánybírókat. Az előadó alkotmánybíró a tervezetet kilencven napon belül az ügy elbírálására jogosult testület elé terjeszti.

50. §

(1) A beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő és egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekmény esetén a beadványnak és egyéb iratnak a határidő utolsó napjáig a beadvány és egyéb irat érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkezni.

(2) A főtítkár, az előadó alkotmánybíró vagy a tanácsvezető kezdeményezésére az elnök elrendelheti az adott ügy gyorsított eljárásban történő, vagy soron kívüli elbírálását.

(3) A gyorsított eljárásban egyes eljárási cselekményeket jelen ügyrendben meghatározott időtartamok fele része alatt kell elvégezni.

(4) Soron kívüli eljárásban az eljárási cselekményeket haladéktalanul foganatosítani kell.

(5) Az ítélezési szünet időtartama a jelen ügyrendben meghatározott határidőkbe nem számít be.

23. Adatnyilvánosság

51. §

(1) Az Abtv. 23–24. §-a és 32–33. §-a szerinti eljárásokban, továbbá az Abtv. 38. §-a szerinti eljárásban nyilvánosnak minősül, az Abtv. 25–27. §-a szerinti eljárásban az indítványozó hozzájárulása esetén nyilvánosságra hozható az indítvány, valamint az eljárás során az Alkotmánybírósághoz köz-

feladatot ellátó szervek, illetve személyek által megküldött vélemény, továbbá a szakértői vélemény.

(2) Amennyiben a nyilvánosnak minősített dokumentumokban szereplő személyes adatok nyilvánosságra hozatalához az érintett nem járult hozzá, azokat oly módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével. Az indítványok anonimizálására egyebekben a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló törvény bírósági határozatok nyilvánosságára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az alapvető jogok biztosa által kezdeményezett eljárásban, valamint az Abtv. 25. §-ában, 32–33. §-ában, és 36. §-ában foglalt eljárásban az indítványozó, illetve jogi képviselője, az Abtv. 26–27. §-ában foglalt eljárásában az indítványozó és az ellenérdekű fél jogi képviselője útján jogosult az eljárás meghatározott irataiba betekinteni, azokról másolatot, kivonatot készíteni.

(4) A felvilágosítás személyesen, írásban és távközlési eszköz útján kérhető. A felvilágosítás a jogosultnak kizárólag a megismerhető iratok és abban szereplő adatok tekintetében áll fenn. A kezelő iroda nem ad felvilágosítást, amennyiben a felvilágosítást kérő személyének azonosítása nehézségekbe ütközik.

(5) A tanácsvezető tájékoztatja az érintettet az iratbetekintés lehetőségéről. A betekintés tényét az ügyiraton fel kell tüntetni. Az iratbetekintés tekintetében az Abtv. 57. § (9) bekezdése alapján a Pp. szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(6) A befejezett eljárásokban az eljárás meghatározott irataiba való betekintésre joga van minden olyan természetes és jogi személynek, valamint szervnek, aki, illetve amely az erre vonatkozó jogos, illetve a tevékenységével összefüggő érdekét valószínűsíti. Az iratbetekintésre vonatkozó kérelmet az Alkotmánybíróság elutasítja, ha az érintett jogos érdekének védelme ezt megkívánja.

(7) A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szabályai szerint nem nyilvános az ügy döntésre történő előkészítésével összefüggő belső munkaanyag, különösen az indítványelemzés, a problematika vagy feljegyzés, a döntés-tervezet, a módosító- és szerkesztési javaslat, az előadó alkotmánybíró jegyzete, az ügghöz csatolt emlékeztető, valamint az ügyintézővel kapcsolatos egyéb tanácsvezetői és elnöki intézkedés, utasítás.

(8) A minősített adatokat tartalmazó irat nem nyilvános az indítványozó, illetve jogi képviselője és az ellenérdekű fél számára sem, az üzleti titok esetén a megismerést a titokgazda nyilatkozatától kell függővé tenni.

(9) Adatigénylésre írásban történő válasz főtítkári levéllel történik.

*III. fejezet***AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG DÖNTÉSEI****24. Döntések****52. §**

(1) Az Alkotmánybíróság érdemi határozattal elbírálja az indítványt, és dönt az eljárása során szükségszerűen felmerült kérdésekben.

(2) Az Alkotmánybíróság határozatot hoz a jogszabály hatálybalépésének ideiglenes felfüggesztéséről.

(3) Az eljárást lezáró végzésekre – a rövidített indokolással ellátott végzés kivételével – a határozatra vonatkozó rendelkezések az irányadók.

25. A határozat tartalma**53. §**

(1) Az Alkotmánybíróság határozata bevezető részből, rendelkező részből és indokolásból áll.

(2) A bevezető rész tartalmazza az ügyszámot; az alkotmánybírósági hatáskör megnevezését; teljes ülésre, vagy tanácsra utalással az alkotmánybírósági eljárás formáját; a különvélemény, illetve a párhuzamos indokolás tényét, illetve az azt csatoló alkotmánybírák nevét; a bírói döntés azonosító adatait; továbbá, amennyiben az eljárásban nyilvános meghallgatásra került sor, ennek a tényét.

(3) A határozat rendelkező része tartalmazza az Alkotmánybíróság érdemi döntését, a határozat Magyar Közlönyben való közzétételére vonatkozó rendelkezést, jogszabály vagy egyedi bírói döntés megsemmisítése esetén a megsemmisítésre, jogszabály megsemmisítése esetén a megsemmisítés terjedelmére és a hatályvesztés időpontjára vonatkozó rendelkezést. Jogszabályi rendelkezés részbeni megsemmisítése esetén a határozat rendelkező része megállapítja a hatályban maradó jogszabályi rendelkezés szövegét.

(4) A határozat indokolása tartalmazza az indítvány rövid ismertetését; a megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével; az Alaptörvényre, illetőleg azokra a jogszabályokra történő hivatkozást és azokat az alkotmányos indokokat és érveket, amelyeken az Alkotmánybíróság döntése alapul.

26. Különvélemény, párhuzamos indokolás**54. §**

(1) A teljes ülés szavazással elfogadja (parafálja) a határozatot, s ezzel egyidejűleg jelenthetik be az

alkotmánybírók az Abtv. 66. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott különvélemény, illetve párhuzamos indokolás megfogalmazására irányuló szándékukat.

(2) Különvélemény, illetve párhuzamos indokolás az Abtv. 23–27. §-ában és 32–38. §-ában meghatározott hatáskörben hozott döntéshez csatolható. Az Alkotmánybíróság működésével összefüggő, illetve szervezeti és személyi kérdésekben hozott döntésekkel összefüggésben különvélemény előterjesztésének nincs helye.

(3) A különvéleményben, illetve párhuzamos indokolásban foglalt érveket, indokokat fel kell hozni az ügy vitájában, hogy a testület tagjai megelőzően megismerhessék azt.

(4) A különvélemény, illetve a párhuzamos indokolás terjedelme nem haladhatja meg a határozat terjedelmét.

(5) A bejelentett különvélemény, illetőleg párhuzamos indokolás írásba foglalására a döntés parafálásától számított öt nap áll az alkotmánybírók rendelkezésére.

(6) A parafált határozat aláírására akkor kerül sor, ha a különvéleményt, illetve a párhuzamos indokolást az alkotmánybíró a határozathoz csatolta.

27. Határozathozatal**55. §**

(1) A határozatot akkor lehet meghozottnak tekinteni, ha a szavazásban részt vett alkotmánybírók az írásba foglalt határozat-tervezetet aláírták.

(2) A döntéshozatalban részt vett, de a határozatot akadályoztatása miatt aláírni nem tudó alkotmánybíró helyett a határozatot a testület elnöke (akadályoztatása esetén az elnökhelyettes) írja alá.

(3) A határozatot az alkotmánybírók betűrendben írják alá; „előadó alkotmánybíró”-ként kell megjelölni a határozat tervezetét előkészítő alkotmánybíró-t. Teljes ülésen hozott határozat esetén meg kell jelölni az elnök, illetőleg az elnökhelyettes személyét, a tanácsülésen meghozott határozat esetén a tanácsvezető alkotmánybíró személyét.

28. A határozat közlése és kihirdetése**56. §**

(1) Az Alkotmánybíróság a döntését kézbesítés útján közli az indítványozóval és azzal, akire nézve rendelkezést tartalmaz, továbbá azzal az érdekelttel, akinek a részére a közlést szükségesnek tartja, különösen az ellenérdekű féllel a bírói döntés megsemmisítése esetén.

(2) Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz eljárásban a befogadásról szóló végzését, valamint

az eljárást befejező döntését megküldi az elsőfokú bíróságnak.

(3) Az Alkotmánybíróság elrendelheti az ügy érdemében hozott határozatának nyilvános ülésen történő szóbeli kihirdetését. A szóbeli kihirdetés időpontját az ülés elnöke tűzi ki. Az írásba foglalt határozatot – esetenként a testület által előzetesen elfogadott, rövidített tartalmú indokolással – az ülés elnöke hirdeti ki.

(4) A különvéleményt és a párhuzamos indokolást a határozattal együtt kell kihirdetni, illetve közzétenni.

(5) Az Alkotmánybíróság határozatait az Abtv.-ben meghatározottak szerint, továbbá az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban közzéteszi.

(6) Az Alkotmánybíróság határozatai az Alkotmánybíróság Hivatalának honlapján az Abtv. szabályai szerint hozzáférhetők.

(7) A közzététel további kérdéseiről az Alkotmánybíróság közzétételi szabályzata rendelkezik.

29. A határozat kijavítása és kiegészítése

57. §

(1) Az Alkotmánybíróság a határozatot név-, szám- vagy más hasonló elírás esetén – hivatalból vagy kérelemre – végzéssel bármikor kijavíthatja.

(2) Az Alkotmánybíróság határozatát bármikor hivatalból kiegészítheti, ha határozatában nem rendelkezett valamely kérdésről, amelyről a rendelkezés törvénytől fogva kötelező.

30. Az eljárás során hozott végzések

58. §

Az eljárás befejezését megelőzően az Alkotmánybíróság végzésben rendeli el a hiánypótlást, az egyesítést, az elkülönítést, a megkeresést, a végrehajtás felfüggesztését, az eljárás felfüggesztését, valamint az eljárási bírság kiszabását.

31. Eljárást lezáró végzések

59. §

(1) Az alkotmánybírósági eljárásban eljárást lezáró végzések: a visszautasító végzés, az eljárás megszüntető végzés, valamint az ügy áttételéről rendelkező végzés.

(2) Az Alkotmánybíróság az eljárás megszüntetését, az indítvány visszautasítását, valamint az indítvány áttételét – ha egyéb kérdéseket is elbírál – az ér-

demi döntésről rendelkező határozatába is foglalhatja.

60. §

(1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. §-ában foglalt feltételek fennállása, továbbá joghatóságának hiánya esetén végzésben utasítja vissza az indítványt.

(2) Nem „ítélt dolog”, ha

a) az Alkotmánybíróság egy adott törvény alkotmányossági vizsgálatát elvégezte, és a végrehajtási rendelet megismétli a vizsgált törvényi rendelkezést; a végrehajtási rendelet érdemi vizsgálatát az adott törvényre vonatkozó vizsgálatallal azonosan le kell folytatni,

b) az elbírált önkormányzati rendelettel azonos tartalmú – más önkormányzat által alkotott – rendelet alkotmányossági felülvizsgálatára irányul az indítvány.

(3) Okafogyottság címén kell az alkotmánybírósági eljárást megszüntetni, ha az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányosértőnek minősített és megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kéri felülvizsgálni, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést megsemmisítette.

61. §

(1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerinti esetekben a befogadást végzésben visszautasítja.

(2) A rövidített indokolású végzés bevezető részéből, rendelkező részből és indokolásból áll.

(3) A bevezető rész az ügyszámot és az eljárás tárgyát, a rendelkező rész a visszautasítás tényét, az indoklás a tényállás rövid ismertetését és az Abtv. vonatkozó rendelkezésére utalással annak az oknak a megjelölését tartalmazza, amely miatt az Alkotmánybíróság nem fogadta be az indítványt.

62. §

Az egyesbírónak az Abtv. 55. § (4) bekezdése alapján az indítvány érdemi vizsgálat nélküli visszautasításáról szóló végzése tartalmazza

a) az ügyszámot és az eljárás tárgyát,

b) az érdemi vizsgálat nélküli visszautasítás tényét,

c) az Abtv. 55. § (4) bekezdésében meghatározott okot, amelyen a döntés alapul.

63. §

(1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 59. §-a alapján végzésben megszüntetheti az eljárást a nyilvánvalóan okafogyottá váló ügyek esetén.

(2) Okafogyottá válik az indítvány különösen, ha
a) alkotmányjogi panasz eljárásban a természetes személy indítványozó meghal, jogi személy megszűnik,

b) a jogi képviselő képviseleti jogosultsága megszűnt és az indítványozó a jogi képviselőről – felhívás ellenére – nem gondoskodott,

c) az indítványozó indítványát visszavonta,

d) rendkívüli jogorvoslat folytán a bíróság a megátadott bírói döntést hatályon kívül helyezte,

e) az indítvány egyéb okból tárgyatlaná vált.

64. §

(1) Az Alkotmánybíróság az indítvány áttételéről rendelkező végzést hoz, ha az indítvány érdemi vizsgálatát követően az indítványból vagy mellékleteiből az tűnik ki, hogy az ügy más bíróság, más hatóság vagy más szerv hatáskörébe tartozik.

(2) Az áttételt elrendelő végzést kézbesíteni kell az indítványozónak és az ellenérdekű feleknek. Nincs helye az indítvány áttételének olyan bírósághoz, hatósághoz, vagy más szervhez, amely saját hatáskörének vagy illetékességének hiányát már jogerősen megállapította.

32. Az Alkotmánybíróság egyéb határozatai

65. §

(1) A teljes ülés az Alkotmánybíróság működését érintő szervezeti, személyi és működési kérdésekben „Tü. hat.” megjelöléssel, évi folyamatos sorszámozással teljes ülési határozatokat (belső határozat) hoz, különösen szabályzatok megalkotása, tanácsok összetétele, az elnökhelyettes, illetve a főtítkárra megválasztása tekintetében.

(2) A teljes ülés az Abtv. 70. § (2) bekezdése alapján és az egységes ítélezési gyakorlat kialakítása érdekében „Tü. áf.” megjelöléssel, évi folyamatos sorszámozással teljes ülési állásfoglalásokat ad ki.

66. §

(1) Belső határozat meghozatalát vagy állásfoglalás kiadását az elnök vagy öt alkotmánybíró indítványozhatja. Az indítványról a teljes ülés dönt. A teljes ülés az indítványt elfogadó döntést követően a határozat- illetve, állásfoglalás-tervezet elkészítésével a főtítkárt is megbízza.

(2) A határozat-, illetve állásfoglalás-tervezet napirendre tűzéséről az elnök gondoskodik.

(3) A határozat-, illetve állásfoglalás-tervezet az alkotmánybírók aláírásával kerül elfogadásra. A 65. §-ban szabályozott teljes ülési határozathoz és állásfoglaláshoz különvélemény, párhuzamos indokolás nem csatolható, keletkezésének időpontjától és az alkotmánybírói testület összetételétől

függetlenül kötelező érvényű mindaddig, amíg a meghozatalára irányadó eljárási rendben módosítására vagy hatályon kívül helyezésére sor kerül.

(4) Az alkotmánybíró a személyi kérdéseket érintő teljes ülési határozatok esetén – érintettség vagy elfoglaltság miatt – jogosult a döntéstől tartózkodni.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

67. §

(1) Ez az ügyrend a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, jelen ügyrend hatálybalépése előtt érkezett, és az Abtv. 73. §-ának szabályai szerint lefolytatandó ügyekben az eljárási kérdések tekintetében jelen ügyrend rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Jelen ügyrend hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat közzétételéről szóló 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat, valamint az ennek alapján kiadott azon teljes ülési határozatok és teljes ülési állásfoglalások, melyeket a teljes ülés a teljes ülési határozatok és teljes ülési állásfoglalások 2012. január 1-jétől hatályos Abtv.-vel és ügyrenddel összefüggően szükséges hatályon kívül helyezéséről szóló határozatában külön megjelöl.

(4) Az Alkotmánybíróság eljárásaiban az elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályokat az Alkotmánybíróság ügyviteli szabályzata tartalmazza.

(5) Az Alkotmánybíróság jelen határozata a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzétételre kerül.

Budapest, 2011. december 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 1. számában.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 15. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2285/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 1001/2012. (II. 10.) AB TŰ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság öttagú tanácsainak összetételéről és a tanácsvezetők személyéről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 49. § (1) bekezdésében kapott hatáskörében – tekintettel az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 5. § (2) bekezdésére is – az Alkotmánybíróság öttagú tanácsainak összetételéről és a tanácsvezetők személyéről a következő határozatot hozta:

Az 1. öttagú tanács tagjai:

Dr. Holló András tanácsvezető alkotmánybíró,
Dr. Balsai István, alkotmánybíró,
Dr. Bragyova András, alkotmánybíró,
Dr. Kiss László, alkotmánybíró,
Dr. Kovács Péter, alkotmánybíró.

A 2. öttagú tanács tagjai:

Dr. Paczolay Péter tanácsvezető alkotmánybíró,
Dr. Balogh Elemér, alkotmánybíró,
Dr. Pokol Béla, alkotmánybíró,
Dr. Stumpf István, alkotmánybíró,
Dr. Szívós Mária, alkotmánybíró.

A 3. öttagú tanács tagjai:

Dr. Bihari Mihály tanácsvezető alkotmánybíró,
Dr. Dienes-Oehm Egon, alkotmánybíró,
Dr. Lenkovics Barnabás, alkotmánybíró,
Dr. Lévy Miklós, alkotmánybíró,
Dr. Szalay Péter alkotmánybíró.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Budapest, 2012. február 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 1002/2012. (III. 7.) AB TŰ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság döntéseinek megjelöléséről és közzétételéről

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 44. §-a és az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 56. § (7) bekezdése alapján – tekintettel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 28/A–28/C. §-ára is – az Alkotmánybíróság döntései megjelölésének és közzétételének egyes szabályait az alábbiakban állapítja meg:

I. fejezet

Az Alkotmánybíróság hatásköreinek gyakorlása során hozott határozatok és végzések megjelölése és közzététele

1. A Magyar Közlönyben közzétett határozatok és az eljárást lezáró végzések

1. §

(1) Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 23-38. §-ában megállapított hatáskörei gyakorlása során hozott határozatait az Abtv. 44. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben közzé kell tenni a Magyar Közlönyben. Az Alkotmánybíróság elrendelheti az Abtv. 23-38. §-ában megállapított hatáskörei gyakorlása során hozott határozata-

tainak a Magyar Közlönyben való közzétételét akkor is, ha a közzététel az Abtv. 44. § (1) bekezdése alapján nem kötelező.

(2) Az Alkotmánybíróság – az Abtv. 55. § (5) bekezdésében megállapított egyesbírói visszautasító végzést kivéve – elrendelheti az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 59. §-ában meghatározott, az Abtv. 23-38. §-aiban megállapított hatáskörei gyakorlása során lefolytatott eljárást lezáró végzésének a közzétételét a Magyar Közlönyben.

(3) Ha az Abtv. alapján nem kötelező a közzététel, a Magyar Közlönyben történő közzététel elrendeléséről a határozat, illetve a végzés rendelkező részében kell rendelkezni.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott határozat megjelölése a Magyar Közlönyben történő közzététel esetén – a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló miniszteri rendelet alapján – az alábbiakat tartalmazza:

- a) az „Az Alkotmánybíróság” megnevezést,
- b) a határozat sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) a határozat közzétételének évszámát arab számmal,
- e) zárójelben a határozat közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) az Alkotmánybíróság nevének „AB” rövidítését,
- g) a „határozata” kifejezést és
- h) a határozat címét.

(5) A (2) bekezdésben meghatározott végzés megjelölése a Magyar Közlönyben történő közzététel esetén – a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló miniszteri rendelet alapján – az alábbiakat tartalmazza:

- a) az „Az Alkotmánybíróság” megnevezést,
- b) a végzés sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) a végzés közzétételének évszámát arab számmal,
- e) zárójelben a végzés közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) az Alkotmánybíróság nevének „AB” rövidítését,
- g) a „végzése” kifejezést és
- h) a végzés címét.

(6) Az e §-ban meghatározott határozatokat és végzéseket a közzététel során – közös folyamban a döntés típusától függetlenül – évenként egytől kezdődően, a közzététel időpontja szerint folyamatosan, növekvő sorrendben kell megjelölni.

(7) A Magyar Közlönyben történő közzététel során közzé kell tenni a döntésnek az Alkotmánybíróság irattári terve szerint meghatározott ügyszámát (a továbbiakban: alkotmánybírói ügyszám) is.

(8) Az e §-ban meghatározott döntéseket az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban is közzé kell tenni, és ennek során a Magyar Közlönyben való közzététel szerinti megjelöléssel kell megjelölni.

2. A Magyar Közlönyben közzé nem tett határozatok és az eljárást lezáró végzések

2. §

(1) Az Alkotmánybíróság az 1. § (1) és (2) bekezdésben meghatározott hatásköreiben hozott döntéseit – ha azok közzétételére a Magyar Közlönyben nem kerül sor – az Ügyrend 56. § (5) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban teszi közzé.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott döntések közül a határozat megjelölése az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban történő közzététel során az alábbiakat tartalmazza:

- a) az „Az Alkotmánybíróság” megnevezést,
- b) a határozat sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) a határozat közzétételének évszámát arab számmal,
- e) zárójelben a határozat közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) az Alkotmánybíróság nevének „AB” rövidítését,
- g) a „határozata” kifejezést és
- h) a határozat címét.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott döntések közül a végzés megjelölése az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban történő közzététel során az alábbiakat tartalmazza:

- a) az „Az Alkotmánybíróság” megnevezést,
- b) a végzés sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) a végzés közzétételének évszámát arab számmal,
- e) zárójelben a végzés közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) az Alkotmánybíróság nevének „AB” rövidítését,
- g) a „végzése” kifejezést és
- h) a végzés címét.

(4) Az e §-ban meghatározott határozatokat és végzéseket – közös folyamban a döntés típusától függetlenül – évenként háromszor egytől kezdődően, a közzététel időpontja szerint folyamatosan, növekvő sorrendben kell megjelölni.

(5) Az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban történő közzététel során közzé kell tenni a döntés alkotmánybírói ügyszámát is.

3. A határozatok és végzések hozzáférhetővé tétele az Alkotmánybíróság honlapján

3. §

(1) Az Alkotmánybíróság az 1. §-ban és 2. §-ban meghatározott határozatokat és végzéseket elektronikus formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetővé teszi az Alkotmánybíróság honlapján (a továbbiakban: hozzáférhetővé tétel).

(2) A hozzáférhetővé tétel során biztosítani kell a szövegben történő keresés lehetőségét a vizsgált jogszabály, közjogi szervezetszabályozó eszköz, illetve jogegységi határozat, az ügyben érintett, Alaptörvényben biztosított jog vagy nemzetközi szerződés rendelkezése, a vizsgált bírói döntés, az előadó alkotmánybíró neve, valamint azoknak az indítványozóknak a neve alapján, akiknek személyes adatai közérdekből vagy hozzájárulásuk alapján nyilvánosak.

(3) Az Alkotmánybíróság a határozatokat és végzéseket tájékoztató jelleggel hozzáférhetővé teszi a honlapján azt megelőzően is, hogy a döntés közzététele megtörtént a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban. Ilyen esetben a döntést átmenetileg az alkotmánybírói ügyszámmal kell megjelölni, és utalni kell rá, hogy a hozzáférhetővé tétel a hivatalos közzételt megelőzően történik, tájékoztató jelleggel.

4. Az eljárás során hozott végzések

4. §

(1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 23–38. §-ában megállapított hatáskörei gyakorlása során, az eljárás során hozott végzését (Ügyrend 58. §), valamint az Abtv. 55. § (5) bekezdésében megállapított egyesbírói visszautasító végzést nem teszi közzé, illetve hozzáférhetővé. Ezeket a végzéseket az ügyviteli szabályoknak megfelelően alkotmánybírói ügyszámmal kell megjelölni.

(2) A (1) bekezdésben meghatározott végzésekbe történő betekintésre, illetve e végzések nyilvánosságra hozatalára az Ügyrend 51. § (2) bekezdése vonatkozik.

5. Tájékoztatás a folyamatban lévő ügyekről és az indítványok hozzáférhetővé tétele az Alkotmánybíróság honlapján

5. §

(1) Az Alkotmánybíróság Hivatala az Ügyrend 51. §-ának megfelelően az Alkotmánybíróság honlapján is megfelelő tájékoztatást nyújt a folyamat-

ban lévő ügyekről. A tájékoztatás kiterjed az indítvány lényegének hozzáférhetővé tételére, valamint arra, ha az ügy testületi ülés napirendjére kerül.

(2) A folyamatban lévő ügyekről történő tájékoztatás során biztosítani kell a szövegben történő keresés lehetőségét a vizsgált jogszabály, közjogi szervezetszabályozó eszköz, illetve jogegységi határozat, az ügyben érintett alaptörvényi rendelkezés vagy nemzetközi szerződés rendelkezése, a vizsgált bírói döntés, az előadó alkotmánybíró neve, valamint azoknak az indítványozóknak a neve alapján, akiknek személyes adatai közérdekből vagy hozzájárulásuk alapján nyilvánosak.

6. Egyéb rendelkezések

6. §

(1) Az 1. §-ban és a 2. §-ban meghatározott döntéseknek a közzététele és hozzáférhetővé tétele során az Ügyrend 51. § (2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az 1–5. §-ok rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az Alkotmánybíróságnak a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 156. § (2) bekezdése alapján hozott határozataira és végzéseire is.

II. fejezet

Az Alkotmánybíróság teljes ülési állásfoglalásainak megjelölése és közzététele

7. §

(1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 70. § (2) bekezdése alapján hozott teljes ülési állásfoglalását közzéteszi a Magyar Közlönyben.

(2) A teljes ülési állásfoglalás megjelölése a Magyar Közlönyben történő közzététel során az alábbiakat tartalmazza:

- a) az „Az Alkotmánybíróság” megnevezést,
- b) az állásfoglalás sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) az állásfoglalás közzétételének évszámát arab számmal,
- e) zárójelben az állásfoglalás közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) az Alkotmánybíróság teljes ülése „AB Tü.” rövidítését,
- g) a „állásfoglalása” kifejezést és
- h) az állásfoglalás címét.

(3) A teljes ülési állásfoglalásokat a Magyar Közlönyben történő közzététel során évenként egytől kezdődően, a közzététel időpontja szerint folyamatosan, növekvő sorrendben kell megjelölni.

(4) A Magyar Közlönyben történő közzététel során közzé kell tenni a teljes ülési állásfoglalás alkotmánybíróági ügyszámát is.

(5) A teljes ülési állásfoglalásokat az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban is közzé kell tenni, és ennek során a Magyar Közlönyben való közzététel szerinti megjelöléssel kell azokat megjelölni.

(6) A teljes ülési állásfoglalásoknak az Alkotmánybíróság honlapján történő hozzáférhetővé tételére a 3. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

III. fejezet

Az Alkotmánybíróság normatív határozatainak, valamint az egyéb szervezeti, működési és személyi ügyekben hozott határozatainak megjelölése és közzététele

7. A Magyar Közlönyben közzétett határozatok

8. §

(1) Az Alkotmánybíróság normatív határozatait közzé kell tenni a Magyar Közlönyben.

(2) Az Alkotmánybíróság elrendelheti az (1) bekezdés körébe nem tartozó, a szervezetére és működésére vonatkozó, valamint a személyi ügyekben hozott határozatainak közzétételét is a Magyar Közlönyben. Az Alkotmánybíróság minden esetben elrendeli az Abtv. 50. § (2) bekezdés d) pontja alapján hozott, valamint a tanácsok összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló határozatainak közzétételét a Magyar Közlönyben.

(3) Ha a Magyar Közlönyben történő közzététel nem kötelező, annak elrendeléséről a határozatban kell rendelkezni.

(4) Az (1)–(2) bekezdésben meghatározott határozat megjelölése a Magyar Közlönyben történő közzététel esetén – a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló miniszteri rendelet alapján – az alábbiakat tartalmazza:

- a) az „Az Alkotmánybíróság teljes ülésének” megnevezést,
- b) a határozat sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) a határozat közzétételének évszámát arab számmal,
- e) zárójelben a határozat közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) az Alkotmánybíróság teljes ülése „AB Tü.” rövidítését,
- g) a „határozata” kifejezést és
- h) a határozat címét.

(5) Az e §-ban meghatározott határozatok sorszáma a Magyar Közlönyben történő közzététel során minden évben ezeregytől kezdődik.

(6) A Magyar Közlönyben történő közzététel során közzé kell tenni a határozat alkotmánybíróági ügyszámát is.

(7) Az e §-ban meghatározott határozatokat az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban is közzé kell tenni, és ennek során a Magyar Közlönyben való közzététel szerinti megjelöléssel kell megjelölni.

8. A Magyar Közlönyben közzé nem tett határozatok

9. §

(1) Az Alkotmánybíróságnak a 8. § (2) bekezdésében meghatározott körben hozott határozatait – ha azok közzétételére a Magyar Közlönyben nem kerül sor – az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban teszi közzé.

(2) A határozat megjelölése az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban történő közzététel során az alábbiakat tartalmazza:

- a) az „Az Alkotmánybíróság teljes ülésének” megnevezést,
- b) a határozat sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) a határozat közzétételének évszámát arab számmal,
- e) zárójelben a határozat közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) az Alkotmánybíróság teljes ülése „AB Tü.” rövidítését,
- g) a „határozat” kifejezést és
- h) a határozat címét.

(3) Az e §-ban meghatározott határozatokat az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban történő közzététel során egységesen, évenként kétezer-eggyel kezdődően, a közzététel időpontja szerint folyamatosan, növekvő sorrendben kell megjelölni.

(4) Az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban történő közzététel során közzé kell tenni a döntés alkotmánybíróági ügyszámát is.

10. §

Az Alkotmánybíróság normatív határozatainak, valamint az egyéb működési és személyi ügyekben hozott határozatoknak az Alkotmánybíróság honlapján történő hozzáférhetővé tételére a 3. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

IV. fejezet Az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lap

11. §

(1) Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai az Alkotmánybíróság honlapján bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek.

(2) Az Alkotmánybíróság Határozatai címrendje a következő:

I. Az Alkotmánybíróság teljes ülésének a Magyar Közlönyben közzétett határozatai és végzései

II. Az Alkotmánybíróság tanácsainak a Magyar Közlönyben közzétett határozatai és végzései

III. Az Alkotmánybíróságnak a Magyar Közlönyben közzé nem tett határozatai és végzései

IV. Az Alkotmánybíróság tanácsainak a Magyar Közlönyben közzé nem tett határozatai és végzései

V. Az Alkotmánybíróság teljes ülési állásfoglalásai

VI. Az Alkotmánybíróság normatív határozatai, valamint az egyéb szervezeti, működési és szemé-lyi ügyekben hozott határozatai

VII. Egyéb dokumentumok, közlemények

(3) Az Alkotmánybíróság Határozatai szerkesztéséért az Alkotmánybíróság főttkára felel.

V. fejezet

A döntések közzétételével és hozzáférhetővé tételével kapcsolatos feladatok ellátása

12. §

Az Alkotmánybíróság döntéseinek közzétételével és hozzáférhetővé tételével kapcsolatos feladatokat az Alkotmánybíróság főttkára látja el.

VI. fejezet Záró rendelkezések

13. §

E határozat a közzététele napján lép hatályba.

Budapest, 2012. február 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 27. számában.

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2304/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 1003/2012. (III. 9.) AB HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 50. § (2) bekezdés c) pontjában és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, tekintettel az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 22. § (6) bekezdésére is, az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatát az alábbiakban állapítja meg:

I. Az Alkotmánybíróság adatai és működése

1. Az Alkotmánybíróság általános adatai

Az Alkotmánybíróságot alapító jogszabály: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény

Az alapítás időpontja: 1989. október 30.

Az Alapító Okirat száma, kelte: XXV-1/2346/2012. 2012. január 6.

Az Alkotmánybíróság hivatalos elnevezése: Alkotmánybíróság

Az Alkotmánybíróság hivatalos elnevezésének rövidítése: AB

Az Alkotmánybíróság hivatalos elnevezése angol, német és francia nyelven: Constitutional Court

of Hungary, Verfassungsgericht Ungarns, Cour Constitutionnelle de Hongrie

Az Alkotmánybíróság székhelye: Budapest

Az Alkotmánybíróság hivatalos postai címe: 1015 Budapest, Donáti utca 35–45.

Az Alkotmánybíróság körbélyegzője: A körbélyegzőn Magyarország címere és az „Alkotmánybíróság” felirat szerepel.

Az Alkotmánybíróság postafiók címe: 1535 Budapest, Pf. 773.

Az Alkotmánybíróság hivatalos honlapjának címe: www.mkab.hu, www.alkotmanybirosag.hu

A Magyar Államkincstár előirányzat-felhasználási keretszámla száma: 10032000-01483271-00000000

Az OTP Bank Rt.-nél vezetett lakásalap számla száma: 11713005-21304866

Az Alkotmánybíróság által ellátott közfeladat államháztartási szakágazati besorolása és az alaptevékenységek államháztartási szakfeladatrendi besorolása: 841113 Államhatalmi és autonóm szervek tevékenysége

Az Alkotmánybíróság adószáma: 15324793-2-41

Az Alkotmánybíróság államháztartási azonosítója: 033484

Az Alkotmánybíróság törzskönyvi azonosító száma: 324799

Az Alkotmánybíróság statisztikai számjele: 15324793-8411-311-01

2. Az Alkotmánybíróság működése

2.1. Az Alkotmánybíróságot az Alkotmánybíróság elnöke (a továbbiakban: az elnök) vezeti és képviseli. Az Alkotmánybíróság szervezetére és működésére vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (továbbiakban: Ügyrend) állapítja meg.

2.2. Az Alkotmánybíróság mint központi költségvetési fejezet tekintetében (központi költségvetés III. fejezet) a fejezetet irányító szerv vezetője az elnök. [Abtv. 17. § (2) bekezdés]

2.3. Az Alkotmánybíróság elnökhelyettese segíti az elnök munkáját, az elnököt annak akadályozatása esetén, vagy rendelkezése alapján helyettesíti, és ellátja mindazon feladatokat, illetve gyakorolja azon hatásköröket, melyekkel az elnök megbízza.

2.4. Az Alkotmánybíróságnak mint költségvetési szervnek az államháztartásról szóló jogszabályok szerinti gazdasági vezetője a gazdasági főigazgató.

2.5. Az Alkotmánybíróság igazgatási munkaszervezete az Alkotmánybíróság Hivatala, amely ellátja az Alkotmánybíróság szervezeti működtetési, ügyviteli és döntés-előkészítési feladatait.

2.6. Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezeti és működésére vonatkozó szabályokat az Abtv. 22. § (6) bekezdése alapján e szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) állapítja meg.

II. Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezetére és működésére vonatkozó szabályok

3. Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezete

3.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának önálló szervezeti egységei az alkotmánybírói törzskarok, az elnöki kabinet, a főtitkárság és a gazdasági főosztály.

3.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezeti ábráját az SZMSZ 1. számú melléklete tartalmazza.

3.3. Az Alkotmánybíróság Hivatalának állománytábláját az SZMSZ 2. számú melléklete tartalmazza.

4. Az Alkotmánybíróság Hivatalának vezetése és irányítása

4.1. Az elnök gyakorolja mindazon feladat- és hatásköröket, szakmai és szervezeti irányítói jogkörébe tartozó feladatokat, melyeket részére az Abtv. és az Ügyrend meghatároz. Az Alkotmánybíróság Hivatalánál foglalkoztatottak felett a munkáltatói jogokat az elnök gyakorolja.

4.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalát az elnök irányítása mellett az Alkotmánybíróság főtitkára (a továbbiakban: a főtitkár) vezeti. E jogköre alapján a főtitkár ellátja az Alkotmánybíróság Hivatalának igazgatásával kapcsolatos feladatokat.

4.3. Az önálló szervezeti egységek vezetői az alkotmánybírói törzskarok esetében az alkotmánybírák, az elnöki kabinet esetében az elnök, a főtitkárság esetében a főtitkár, a gazdasági főosztály esetében a gazdasági főigazgató. Az önálló szervezeti egységek vezetői az Alkotmánybíróság elnökének irányítása és intézkedései alapján, a jogszabályoknak és a szakmai követelményeknek megfelelően, önállóan vezetik a szervezeti egységeiket, felelősek a feladatok elvégzéséért, döntenek a szervezeti egységeik feladatkörébe tartozó ügyekben. A főtitkár nem feleltese az önálló szervezeti egységek vezetőinek, részükre, illetve a főtitkárság kivételével az önálló szervezeti egységeknél foglalkoztatottak részére utasítást nem adhat.

4.4. Az önálló szervezeti egységek vezetői együttműködnek az Alkotmánybíróság Hivatala más szervezeti egységeinek vezetőivel és munkatársaival.

5. Az Alkotmánybíróság tagjai és az Alkotmánybíróság Hivatalánál foglalkoztatott munkatársak

5.1. Az Alkotmánybíróság tagjainak megbízatása az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdése és az Abtv. 6-9. §-ai, a 15-16. §-ai, a 18. §-a, valamint a 21. §-a alapján áll fenn.

5.2. Az Alkotmánybíróság főtitkárának a megbízatása az Abtv. 22. § (2)–(3) bekezdései, valamint a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 236. § (2) bekezdése alapján áll fenn.

5.3. Az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott köztisztviselők és közszolgálati ügykezelők jogviszonya a Kttv. alapján áll fenn. A munkavállalóként foglalkoztatottak jogviszonyára a Munka Törvénykönyvének, a megbízási, vállalkozási vagy egyéb, szerződéses foglalkoztatottak jogviszonyára a Polgári Törvénykönyv rendelkezései irányadók.

5.4. Az alapfeladat ellátásában részt vevő ügyintéző köztisztviselő (a továbbiakban: ügyintéző köztisztviselő) feladata az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe, illetve az Alkotmánybíróság Hivatalának feladatkörébe tartozó ügyek érdemi döntésre való előkészítése, a munkaköri leírásban foglalt ilyen irányú felhatalmazás esetén a kiadmányozása. Az ügyintéző köztisztviselő a munkaköri leírásában részére megállapított, illetőleg a vezetője által meghatározott feladatokat – a felettesétől kapott utasítás és határidő figyelembevételével – a jogszabályoknak, a szakmai előírásoknak és az ügyviteli szabályoknak megfelelően önállóan látja el. Ügyintéző köztisztviselők különösen a törzskarok jogász munkatársai, az indítványelemzők, az elnöki kabinet munkatársai, az informatikus, a könyvtáros, a főtitkárság és a gazdasági főosztály ügyintézői, a titkárságvezetők (I. besorolásban), valamint a titkárok/titkárnők (II. besorolásban).

5.5. Az alapfeladat ellátásában résztvevő vezető köztisztviselő (a továbbiakban: vezető köztisztviselő) feladata az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe, illetve az Alkotmánybíróság Hivatalának feladatkörébe tartozó ügyek érdemi elintézése, kiadmányozása. A vezető köztisztviselő a munkaköri leírásában részére megállapított feladatokat – a felettesétől kapott utasítás és határidő figyelembevételével – a jogszabályoknak, a szakmai előírásoknak és az ügyviteli szabályoknak megfelelően önállóan látja el. Vezető köztisztviselő különösen a főtitkár és a gazdasági főosztály vezetője.

5.6. Főtanácsadói munkaköri megbízás adható annak az alkotmánybírói törzskar, illetve elnöki kabinet állományában tartozó jogász érdemi munkatársnak, továbbá a sajtóreferensnek, aki feladata ellátásához szükséges szakirányú egyetemi végzettséggel, jogi vagy közgazgatási szakvizsgával és

legalább 10 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. Tanácsadói munkaköri megbízás adható annak az alkotmánybírói törzskar, illetve elnöki kabinet állományába tartozó jogász érdemi munkatársnak, továbbá a sajtóreferensnek, aki feladata ellátásához szükséges szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, jogi vagy közgazgatási szakvizsgával és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. A főtanácsadói és tanácsadói cím nem minősül vezetői kinevezésnek és külön indokolás nélkül bármikor visszavonható. A főtanácsadói és tanácsadói címet az elnök adományozza.

5.7. Szakmai főtanácsadói cím adományozható annak az I. besorolási osztályba tartozó ügyintéző köztisztviselőnek, aki legalább 10 éves szakmai gyakorlattal és közgazgatási vagy jogi szakvizsgával, illetve tudományos fokozattal (PhD) rendelkezik. Szakmai tanácsadói cím adományozható annak az I. besorolási osztályba tartozó ügyintéző köztisztviselőnek, aki legalább 5 éves szakmai gyakorlattal és közgazgatási vagy jogi szakvizsgával, illetve tudományos fokozattal (PhD) rendelkezik. A szakmai főtanácsadói és szakmai tanácsadói cím nem minősül vezetői kinevezésnek és külön indokolás nélkül bármikor visszavonható. A főtanácsadói és tanácsadói címet az elnök adományozza. A szakmai főtanácsadók és szakmai tanácsadók száma az Alkotmánybíróság Hivatalában nem haladhatja meg a 14 főt.

5.8. Az alapfeladat gyakorlásához kapcsolódó ügyviteli feladatokat ellátó ügykezelő (a továbbiakban közszolgálati ügykezelő) feladata az Alkotmánybíróság és az Alkotmánybíróság Hivatala feladat- és hatásköre gyakorlásának előmozdítása érdekében szükséges adminisztratív, iratkezelési, ügyviteli, valamint koordinációs feladatok ellátása. A közszolgálati ügykezelő a munkaköri leírásában részére megállapított, illetve a vezetője által meghatározott feladatokat – a felettesétől kapott utasítás és határidő figyelembevételével – a jogszabályoknak, a szakmai előírásoknak és az ügyviteli szabályoknak megfelelően látja el. Közszolgálati ügykezelők különösen a kézbesítők.

5.9. Címzetes vezetőtanácsosi, címzetes főtanácsosi, címzetes vezető-főtanácsosi cím adományozható a tartósan kiemelkedő munkát végző felsőfokú iskolai végzettségű, közgazgatási szakvizsgával rendelkező ügyintéző köztisztviselőnek. Címzetes főmunkatársi cím adományozható a tartósan kiemelkedő munkát végző középiskolai végzettségű ügyintéző köztisztviselőnek. Címzetes vezető-tanácsosi cím a legalább öt, címzetes főtanácsosi cím a legalább tizenkettő, címzetes vezető-főtanácsosi cím a legalább húsz, címzetes főmunkatársi cím a legalább tizennyolc év közszolgálati jogviszonyban töltött idővel rendelkező ügyintéző köztisztviselőnek adományozható.

5.10. A fizikai alkalmazott munkavállaló a munkaköri leírásában megállapított feladatait a besorolása szerinti felettesétől kapott utasítás alapján látja el.

5.11. Az egyéb státuszú, illetve megbízási szerződés szerint eljáró munkatársak a rájuk vonatkozó jogszabályoknak és szakmai normáknak, illetve szerződésüknek megfelelően látják el feladataikat.

III. Az önálló szervezeti egységek

6. Általános rendelkezések

6.1. Az önálló szervezeti egységeket az SZMSZ-ben megállapított tisztségviselő vezeti. Az önálló szervezeti egységek a feladatkörök alapján további egységekből állhatnak, de ezek külön vezetővel nem rendelkeznek.

6.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalának önálló szervezeti egységei és foglalkoztatottai feladataikat a jogszabályok, különösen az Alaptörvény és az Abtv., továbbá az Ügyrend, az SZMSZ, az iratkezelési és ügyviteli szabályzat, és más belső szabályzatok rendelkezései alapján, az Alkotmánybíróság elnöke irányításának megfelelően látják el.

6.3. Az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatottak feladatait a foglalkoztatási jogviszonyt létrehozó kinevezés vagy szerződés részét képező munkaköri leírás határozza meg. A munkaköri leírás – a felelősség megállapítására is alkalmas módon – tartalmazza a munkakörrel járó feladatokat, a foglalkoztatott alá- és fölérendeltségi viszonyait, a munkáltatói jogkör gyakorlójának megjelölését, valamint a munkakörre vonatkozó esetleges sajátos előírásokat.

6.4. Az Alkotmánybíróság elnökének írásbeli rendelkezése alapján az Alkotmánybíróság Hivatalának önálló szervezeti egységei és foglalkoztatottai – a foglalkoztatásra irányuló jogszabályok keretei között – kötelesek olyan feladat ellátásában is közreműködni, amely az SZMSZ és a munkaköri leírás alapján más szervezeti egységhez, illetve más foglalkoztatotthoz tartozik.

7. Az alkotmánybírói törzskarok

7.1. Az alkotmánybírói törzskarok az alkotmánybírók, valamint az elnök mint alkotmánybíró tanácsadó, ügyintéző, döntés-előkészítő és adminisztratív munkaszervezetei. A törzskarokat az Alkotmánybíróság elnökének irányítása mellett az alkotmánybírók vezetik.

7.2. Az alkotmánybírói törzskarok az alkotmánybíróból, a törzskari jogász (érdemi) munkatársból, valamint a titkársági feladatokat ellátó munkatársból (titkárságvezető vagy titkár/nő) állnak.

7.3. Az alkotmánybírói törzskarok jogász munkatársa

a) az alkotmánybíró igényei szerint összegyűjti és elemzi az egyes ügyekhez kapcsolódó hazai és külföldi jogszabályokat, szakirodalmat és precedenseket;

b) megvizsgálja az indítványt, annak elintézésével összefüggő javaslatot tesz;

c) a leírási útmutatónak megfelelő formátumban előkészíti, megfogalmazza és megszerkeszti az alkotmánybíró által a teljes ülés vagy a tanácsok elé terjesztendő határozat- és végzés-, valamint párhuzamos indokolás- és különvélemény-tervezeteket, feljegyzéseket, problematikát, illetve egyéb szükséges dokumentumokat;

d) folyamatosan figyelemmel követi a testületi ülések napirendjén szereplő ügyeket, az azokban készült tervezeteket, feljegyzéseket;

e) az alkotmánybíró igényei szerint írásban véleményezi a más alkotmánybíró által előterjesztett határozat- és végzéstervezeteket, feljegyzéseket, problematikát, illetve egyéb szükséges dokumentumokat, valamint a testületek ülése elé kerülő egyéb anyagokat;

f) igény esetén segíti a bizottsági és tanácsi munkát, elkészíti az öttagú tanácsi ülések emlékeztetőjét;

g) az alkotmánybíró igényei szerint önálló kutatómunkát végez, iratokat szerez be, egyeztetést folytat;

h) folyamatosan képi magát, nyomon követi a jogszabályi környezet változását,

i) figyelemmel kíséri a bíróságok, az Európai Közöségek Bírósága, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának alakulását, és erről az alkotmánybíró kívánalmainak megfelelően beszámol;

j) kutatási, ügyviteli, szervezési feladatokat lát el az alkotmánybíró utasításai szerint;

k) figyelemmel kíséri az ügyrendben meghatározott, illetve ennek hiányában az ügyek intézésére az elnök vagy az önálló szervezeti egység vezetője által megállapított egyedi ügyintézési és ügyviteli határidők betartását, az esetleges késedelem okáról és az ügyintézés várható időpontjáról tájékoztat;

l) elvégzi az alkotmánybíró által meghatározott egyéb szakmai és operatív feladatokat.

7.4. Az alkotmánybírói törzskarok titkársági feladatokat ellátó munkatársa

a) ellátja a törzskar működésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat;

b) kezeli és nyilvántartja az alkotmánybíróhoz beérkező és onnan kimenő iratokat, az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben;

c) az ügyviteli szabályok szerint kezeli és nyilvántartja az előadó alkotmánybíróra szignált ügyeket;

d) nyilvántartja az egyes érdemi munkatársaknak kiadott ügyeket és feladatokat;

e) nyilvántartja az alkotmánybíró szakmai programját;

f) elvégzi az alkotmánybíró levelezésével kapcsolatos szövegszerkesztési, postázási és iratkezelési feladatokat, ennek során a hivatalos levélsablon használja;

g) a határidő-nyilvántartásba és az irattárba helyezendő iratanyagokat a kezelőirodának átadja;

h) titkárságvezetőként közreműködik továbbá a hivatali és az önálló szervezeti egységet érintő rendezvények szervezésében, idegen nyelvű levéltervezeteket készít, kapcsolatot tart hazai és külföldi szervekkel, részt vesz az önálló szervezeti egység személyügyi feladatainak ellátásában, szervezi és irányítja az ügyviteli feladatokat, segíti az önálló szervezeti egység munkatársait az ügyekhez kapcsolódó hazai és külföldi jogszabályok, szakirodalom és precedensek összegyűjtésében.

8. Az elnöki kabinet

8.1. Az elnöki kabinet az elnök munkaszervezete, mely segíti irányítási, koordinatív, képviseleti és a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő feladatait. Az elnöki kabinetet az elnök vezeti.

8.2. Az elnöki kabinet a kabinetfőnökből, az elnöki tanácsadóból, az elnöki referensből, valamint a nemzetközi és protokollügyek referenséből áll. Az elnöki kabinet titkársági feladatait az elnök alkotmánybírói törzskarának a titkársági feladatokat ellátó munkatársa (titkárságvezető vagy titkár/nő) látja el.

8.3. Az elnöki kabinet az elnök rendelkezésének megfelelően együttműködik az elnök alkotmánybírói törzskarával.

8.4. A kabinetfőnök

a) koordinálja az elnök nemzetközi tárgyú tevékenységét, ellátja az Alkotmánybíróság nemzetközi képviseletével kapcsolatos feladatokat;

b) kapcsolatot tart más intézményekkel, nemzetközi szervezetekkel;

c) közreműködik az elnök külügyi vonatkozású találkozóinak a szervezésében, az elnök igénye szerint szakmai anyagokat készít nemzetközi és hazai vonatkozású megbeszélésekhez, egyeztetésekhez;

d) beszerzi és értékeli az elnök számára a szükséges előkészítő információkat, háttéranyagokat készít;

e) véleményezi az Alkotmánybíróságot érintő egyes jogi kérdéseket;

f) eljár az elnök által meghatározott egyéb ügyekben.

8.5. Az elnöki tanácsadó

a) szervezi, koordinálja és értékeli az elnök nyilvános szerepléseit, előkészíti az azokhoz szükséges szakmai anyagokat;

b) figyelemmel kíséri és értékeli az elnököt érintő eseményeket, szakmai véleményeket, sajtómegjelentéseket;

c) figyelemmel kíséri az Alkotmánybíróság teljes ülése és tanácsai munkáját,

d) segíti az elnök irányító munkáját;

e) kapcsolatot tart más állami szervekkel, intézményekkel;

f) előkészíti és szervezi az elnök belföldi vonatkozású találkozóit.

8.6. Az elnöki referens

a) az elnök által meghatározottak szerint előkészítő anyagokat készít, véleményező tevékenységet végez;

b) közreműködik az egységes ítélkezési tevékenység figyelemmel kísérésében és értékelésében;

c) figyelemmel kíséri a beérkezett alkotmányjogi panaszokat, elemzéseket készít;

d) kutatási feladatokat lát el az elnök utasításai szerint;

e) közreműködik az elnöki feladatok szakmai megalapozásában.

8.7. A nemzetközi és protokoll ügyek referense

a) közreműködik az Alkotmánybíróság nemzetközi levelezéseinek előkészítésében;

b) közreműködik az Alkotmánybírósághoz érkező külföldi delegációk elnöki fogadásának, valamint az ünnepi (szakmai és protokoll) programok kialakításában;

c) előkészíti az elnök és az alkotmánybírák külföldi hivatalos és munkalátogatásait;

d) közreműködik a protokoll-rendezvények előkészítésében.

9. A főtítkárság

9.1. A főtítkárság látja el az Alkotmánybíróság Hivatalában az iratkezelési, indítványelemzői, informatikai, a nyilvánossággal kapcsolatos tájékoztatói és sajtóreferensi feladatokat, elősegíti a Hivatal érdemi szakmai munkáját, valamint felügyeli az Alkotmánybíróság könyvtárát (a továbbiakban: Könyvtár). A főtítkárság látja el az Alkotmánybíróság teljes üléseinek előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatokat is. A főtítkárság – együttműködve a tanácsvezető alkotmánybíró törzskarával – közreműködik az öttagú tanácsok üléseinek előkészítésében. A főtítkárságot az Alkotmánybíróság elnökének irányítása mellett a főtítkár vezeti.

9.2. A főtítkár

a) elvégzi az alkotmánybírói eljáráshoz kapcsolódó előkészítő, eljárási feladatokat, szignálásra előkészíti az indítványokat;

b) összeállítja az Alkotmánybíróság elnöke részére a teljes ülés napirendi javaslatát;

c) az alkotmánybírók és az alkotmánybírói törzskarok munkatársai rendelkezésére bocsátja a testületi ülések napirendjét, a napirendjére kerülő tervezeteket és egyéb dokumentumokat, koordinálja a testületi ülések működését, ennek érdekében együttműködik a tanácsvezető alkotmánybírókkal és törzskari munkatársaikkal;

d) gondoskodik a teljes ülés emlékeztetőjének elkészítéséről és közzétételéről;

e) a gazdasági szabályzatok kivételével közreműködik a belső szabályzatok elkészítésében, javaslatot tesz az elnöknek egyes szabályzatok elfogadására, illetve módosítására;

f) részt vesz az Alkotmánybíróság Hivatalának összehangolt működését igénylő eseti feladatok végrehajtásában, esetlegesen létrehozott munkacsoportok tevékenységében;

g) irányítja, összehangolja és ellenőrzi a közvetlen vezetése alá tartozó szervezeti egységek munkáját;

h) kapcsolatot tart a központi közigazgatás szerveivel, valamint az Országgyűlés Hivatalával;

i) szakmai értekezleteken elemzi és értékeli a vezetése alatt álló egyes hivatali egységek tevékenységét;

j) ellenőrzi az Alkotmánybíróság Hivatalában alkalmazott szoftverek jogtisztaságát;

k) átveszi és kezeli az alkotmánybírók és a nyilatkozattételre kötelezett köztisztviselők vagyonyilatkozatait, a személy- és munkaügyi referens útján eleget tesz az ezzel kapcsolatos adatszolgáltatásoknak, felelős a nyilvános vagyonyilatkozatok közzétételéért;

l) meghatározza a vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek és közszolgálati ügykezelőinek munkaköri leírását;

m) minősíti a vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőit és közszolgálati ügykezelőit, értékeli szakmai munkájukat és teljesítményüket;

n) engedélyezi a vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek és közszolgálati ügykezelőinek rendes szabadságát;

o) kiadmányozza a közvetlen vezetése alatt álló szervezeti egységek levéltervezeteit;

p) aláírásra előkészíti az egyesbírók végzéstervezeteit;

q) szerkeszti az Alkotmánybíróság hivatalos kiadványait és az Alkotmánybíróság honlapját;

r) felügyeli az Alkotmánybíróságnak a nyilvánossággal és a kommunikációval kapcsolatos feladatait;

s) irányítja a sajtóreferensi („sajtófőnöki”) feladatokat ellátó munkatárs tevékenységét;

t) közreműködik az alkotmánybírósági közlemények elkészítésében és kiadásában;

u) napi és heti sajtófigyelést végez, illetve végzet az Alkotmánybíróság és tagjai tevékenységét és működését érintő tartalmak összegyűjtésére;

v) előkészíti és megtervezi az Alkotmánybíróságról szóló nyomtatott és elektronikus kiadványokat, megszervezi azok előállítását;

w) a jogszabályoknak megfelelően teljesíti a hozzá érkező közérdekű adatok kiadására vonatkozó kérelmeket;

x) koordinálja az Alkotmánybíróság határozatainak idegen nyelvre történő fordítását.

9.3. A főtitkárság szervezeti egységei

a) a főtitkársági titkárság;

b) az indítványelemzői munkacsoport;

c) az informatika;

d) a kezelőiroda;

e) a Könyvtár.

9.4. A főtitkársági titkárság

a) támogatja és segíti a főtitkár munkáját, általános ügyviteli, koordinatív működést segítő, adminisztratív tevékenységet lát el;

b) kezeli és nyilvántartja a főtitkárságra beérkező és onnan kimenő iratokat, az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben;

c) a sajtóreferens („sajtófőnök”) közreműködésével segíti a főtitkárnak a nyilvánossággal és a kommunikációval összefüggő feladatai ellátását;

d) közreműködik a honlap szerkesztésével járó feladatok ellátásában;

e) elvégzi a teljes ülésekkel és nyilvános hirdetésekkel kapcsolatos adminisztratív és szervezési teendőket;

f) az Ügyrendben meghatározott ideig őrzi az ülésekről készült hangfelvételeket,

g) koordinálja és nyilvántartja a főtitkár szakmai programjait, előkészíti az ezekhez szükséges anyagokat;

h) ellátja a belépőkártyák nyilvántartásával kapcsolatos adminisztratív teendőket,

i) fogadja az állampolgári megkereséseket;

j) a közérdekű adatok iránti szóbeli megkereséseket teljesíti, vagy az indítványelemzési és kutatási egységhez irányítja;

k) naprakész állapotban tartja, és hozzáférhetővé teszi a házi telefonkönyvet;

l) szükség esetén iratokat kiadmányoz és kisegítő protokollfeladatokat lát el.

9.5. Az indítványelemzői munkacsoport

a) elvégzi az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványok előzetes vizsgálatát, a beadvány formai ellenőrzésének eredménye alapján javaslatot tesz a főtitkárnak a hatáskörbe nem tartozó indítvány elutasítására, illetve a kiegészítésre szoruló indítvány esetén a hiánypótlási felhívás kiadására, elbírálásra alkalmas indítvány esetén a szignálásra történő bemutatásra;

b) a beadványhoz adatlapot, szükség esetén levéltervezetet készít;

c) előkészíti az egyesbírói végzések tervezeteit;

d) az elnök és a főtitkár által meghatározott rendben statisztikai kimutatásokat készít;

e) az elnök és a főtitkár által meghatározott kérdésben kutatást végez, és ennek eredményéről jelentést készít;

f) kisegítő protokollfeladatokat lát el.

9.6. Az informatika

a) közreműködik az Alkotmánybíróság informatikai rendszerének megtervezésében, az azzal kapcsolatos beszerzések pályáztatásában, értékelésében, a rendszer kiépítésében;

b) működteti az informatikai rendszert;

c) nyilvántartást vezet az informatikai rendszer részét képező eszközökről és programokról;

d) közreműködik a rendszerfejlesztések próbaüzemében, átvételében;

e) karbantartja (karbantartatja) a számítástechnikai eszközöket;

f) gondoskodik a rendszer adatvédelmi eszközei (víruskereső, tűzfal), paramétereinek folyamatos figyeléséről, frissítéséről;

g) frissíti és karbantartja az adatbázisokat;

h) igény szerint a Hivatal munkatársainak képzéseket, továbbképzéseket tart vagy szervez;

i) gondoskodik a szervereken tárolt adatok, adatbázisok rendszeres mentéséről;

j) elvégzi az esetileg jelentkező felhasználói problémák elhárítását;

k) karbantartja a honlapot, ellátja a webmesteri feladatokat;

l) ellátja a beléptetőrendszer működtetésével kapcsolatos informatikai feladatokat.

9.7. A kezelőiroda

a) átveszi és érkezteti a beadványokat;

b) az iratokat bemutatja a főtitkárnak;

c) az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben, indulóügy esetén ügyiratborítót készít;

d) gondoskodik a kiadmányozott és expedált küldemények postázásáról;

e) átadókönyv használatával gondoskodik az iratok hivatalon belüli kézbesítéséről;

f) kezeli az irattárban rendszeresített átadókönyveket és kézbesítőkönyveket;

g) működteti az Alkotmánybíróság Hivatalának egységes, központi irattárát, kezeli az ott lévő irattári anyagot, vezeti az elektronikus iktatókönyvet;

h) gondoskodik a folyamatban lévő, a befejezett, a további intézkedést igénylő ügyek iratainak külön kezeléséről, az iratok őrzéséről;

i) az irattározás során ellenőrzi, hogy az ügyiratborítón szereplő adatok megegyeznek-e az elektronikus iktatókönyvben szereplő adatokkal, szükség esetén pótolja a hiányzó adatokat az elektronikus iktatókönyvben;

j) közreműködik az ügyiratok selejtezésében és levéltárba adásában;

k) közreműködik az Ügyrendben meghatározott adatnyilvánosság biztosításában, állampolgári érdeklődés esetén – a jogszabályok és a külön szabályzat előírásainak megfelelően – felvilágosítást ad a beadványokról, az ügyek állásáról;

l) ellátja a titkos ügykezelési feladatokat a külön szabályzat előírásai szerint.

9.8. A Könyvtár

a) a rendelkezésre álló anyagi eszközök ésszerű felhasználásával, a teljes ülés, a bizottságok, az elnök, az alkotmánybírák és a munkatársak szakmai igényei szerint gondoskodik a könyvtári anyagok beszerzéséről, megfelelő elhelyezéséről, minőségének és mennyiségének megőrzéséről, az állomány bővítéséről;

b) rendeli, katalogizálja és feldolgozza a könyveket;

c) gondoskodik a napilapoknak és folyóiratoknak az alkotmánybírók igényeinek megfelelő szétosztásáról;

d) könyvtáron belüli és könyvtárközi kölcsönzési tevékenységet végez;

e) közreműködik egy-egy határozat-tervezethez kapcsolódó szakirodalmi összeállítás elkészítésében;

f) beszerzi és az alkotmánybírók és a munkatársak rendelkezésére bocsátja a külföldi szakfolyóiratok tartalomjegyzékét;

g) ellátja az alkotmánybírói törzskarokat és a Főtitkárságot az Alkotmánybíróság Határozatai éves köteteivel és a munkájukhoz szükséges kiadványokkal.

10. A gazdasági főosztály és az Alkotmánybíróság gazdasági szervezete

10.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának költségvetési, pénzügyi, gazdálkodási, üzemeltetési, fenntartási, gépkocsi-üzemeltetési, belső ellenőrzési és humánpolitikai feladatait a gazdasági főosztály látja el. A gazdasági főosztályt a gazdasági főigazgató vezeti.

10.2. A gazdasági főosztály egyben az Alkotmánybíróság gazdasági szervezete is, melyet a gazdasági főigazgató irányít és ellenőriz.

10.3. A gazdasági főigazgató az Alkotmánybíróságnak mint költségvetési szervnek az államháztartásról szóló jogszabályok szerinti gazdasági vezetője.

10.4. A gazdasági főosztály egységei

a) a gazdasági főosztály titkársága

b) a pénzügyi és számviteli egység

c) a műszaki ellátási egység

d) a személy- és munkaügyi referens

e) a gépkocsi-üzemeltetési egység

10.5. A gazdasági főosztály mint gazdasági szervezet működésének részletes rendjét az államháztartásról szóló jogszabályok szerinti ügyrendje állapítja meg.

10.6. A gazdasági főigazgató

a) az elnök irányítása mellett ellátja az Alkotmánybíróság működésével összefüggő gazdálkodási és pénzügyi feladatokat;

b) elkészíti az éves költségvetési tervet, valamint a féléves és éves beszámolót a költségvetési gazdálkodásról;

c) gazdálkodik az éves költségvetési előirányzattal;

d) végrehajtja a számvittel, a bankszámlavezetéssel, a pénzellátással, az előirányzat-gazdálkodással, a költségvetési adatszolgáltatással, a beruházásokkal kapcsolatos pénzügyi-gazdasági tevékenységgel, valamint a vagyonkezeléssel, vagyonhasznosítással, anyaggazdálkodással, a közétkeztetés megszervezésével kapcsolatos feladatokat;

e) vezeti a gazdasági főosztály munkáját, irányítja és ellenőrzi a gazdasági szervezetet;

f) utasítást ad a vezetése alatt álló szakmai, szervezeti egységeknek a gazdasági teendők végrehajtásához;

g) a hatáskörébe tartozó gazdasági intézkedéseket hoz;

h) ellenjegyzí a gazdasági kihatású kötelezettségvállalásokat, intézkedéseket hoz a vonatkozó szabályzat alapján;

i) felel a külön szabályzatok szerint az Alkotmánybíróság Hivatalának gazdálkodásáért, a költségvetés végrehajtásáért, az ésszerű és takarékos pénzfelhasználásáért;

j) kapcsolatot tart a költségvetési feladatokat ellátó minisztériummal és az Állami Számvevőszékkel;

k) szakmai értekezleteken elemzi és értékeli a vezetése alatt álló szervezeti egységek tevékenységét;

l) meghatározza a közvetlen vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek munkaköri leírásait;

m) minősíti a vezetése alatt tevékenykedő ügyintéző köztisztviselőket;

n) engedélyezi az irányítása alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek szabadságát;

o) kiadmányozza a közvetlen vezetése alatt álló szervezeti egységek levéltervezeteit.

10.7. A gazdasági főosztály titkársága

a) támogatja és segíti a gazdasági főigazgató munkáját;

b) kezeli és nyilvántartja a gazdasági főigazgatóhoz beérkező és tőle kimenő iratokat, az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben;

c) nyilvántartja a gazdasági főigazgató napi, heti, havi programját;

d) elvégzi az adminisztrációt, a leírási és postázási munkákat;

e) elvégzi a gazdasági főosztály levelezésével kapcsolatos szövegszerkesztési, postázási feladatokat.

10.8. A pénzügyi és számviteli egység

a) ellátja az önállóan gazdálkodó költségvetési szerv és az Alkotmánybíróság Hivatalának operatív gazdálkodási feladatait;

b) elkészíti a bizonylatolásra, a kötelezettségvállalásra, az utalványozásra irányadó szabályzatot, biztosítja az abban meghatározott előírások érvényesülését;

c) tervezi az Alkotmánybíróság éves gazdálkodását;

d) közreműködik az Alkotmánybíróság költségvetése tervezetének összeállításában;

e) gondoskodik az Alkotmánybíróság Hivatalának pénzügyi, számviteli munkájához kapcsolódó főkönyvi és analitikus nyilvántartások vezetéséről;

f) előkészíti az éves és féléves zárszámadról szóló beszámolót;

g) elvégzi a költségvetési szervek beszámolási és könyvvézetési kötelezettségeiről szóló jogszabályok szerint a bank-, a pénztár-, a szállító- és vegyes tételek alapbizonylatainak kontírozását;

h) elkészíti az Alkotmánybíróság Hivatalának számlarendjét és számlakeretét;

i) az Alkotmánybíróság Hivatalának működésével kapcsolatos feladatok keretében ellátja a könyvelést, a pénzügyi adminisztratív feladatokat;

j) nyilvántartja a vállalt kötelezettségeket, a dolgozói lakástámogatásokat;

k) vezeti a szállítói számlák nyilvántartását és ellenőrzi a számlák tartalmát;

l) kiállítja a banki bizonylatokat, intézi a banki kapcsolatokból eredő feladatokat;

m) elkészíti a pénzkezelési szabályzatot, kezeli a pénztárat;

n) gondoskodik a valutakezelési szabályok betartásáról;

o) gondoskodik a számviteli és pénzügyi bizonylatok tárolásáról, a szigorú számadású nyomtatványok kezelésére vonatkozó szabályok érvényesítéséről;

p) elemzéseket készít az Alkotmánybíróság Hivatalának gazdálkodásáról;

q) ellátja a bérszámfejtési feladatokat;

r) gondoskodik az intézményt érintő adó- és társadalombiztosítási előírások érvényesítéséről;

s) elvégzi a hivatalos külföldi utazások költségelszámolását;

t) költségvetési adatszolgáltatást teljesít;

u) vezeti a tárgyi eszközgazdálkodáshoz kapcsolódó analitikus nyilvántartást;

v) elvégzi az évenkénti leltározási feladatokat, gondoskodik azok értékeléséről;

w) vezeti a helyiség-nyilvántartást, abból adatokat szolgáltat;

x) folyamatosan ellenőrzi az előirányzat-felhasználást.

10.9. A műszaki ellátási egység

a) előkészíti a beruházások megvalósítását érintő műszaki, gazdasági döntéseket;

b) javaslatot tesz a nagy értékű tárgyi eszközök beszerzésére, közreműködik a beszerzésükre vonatkozó pályázatok kiírásában, elbírálásában;

c) együttműködik az épület- és gépfelújítási munkák elvégzésére irányuló ajánlatok bekérésében, a legkedvezőbb ajánlat kiválasztásában;

d) megszervezi és lebonyolítja a felújítási, javítási, karbantartási munkákat, ellenőrzi azok teljesítését, igazolja a teljesítést;

e) ellátja a tűzvédelmi, tűzrendészeti teendőket, kapcsolatot tart a területi tűzoltósággal;

f) gondoskodik a tűzvédelmi felszerelések karbantartásáról, azok működőképességéről;

g) teljesíti a munkavédelmi szabályzatban előírt feladatokat, ellenőrzi azok végrehajtását, betartását;

h) ellátja a központi épület üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat;

i) ellenőrzi a vezetői szobák, üléstermek, tárgyalótermek, közös területek rendezettségét, a berendezési, felszerelési tárgyak épségét, használhatóságát, szükség szerint gondoskodik soron kívüli javításukról;

j) folyamatosan karbantartja az energiaellátó központot és az elosztó hálózatot;

k) elvégzetteti a nagyobb karbantartási munkákat (kazánház, villamos főelosztók, tartalék áramforrások);

l) működteti az épület telekommunikációs hálózatát és szolgáltatásait, gondoskodik fejlesztésükéről;

m) beszerzi, vagy más módon biztosítja az iroda- és híradástechnikai eszközöket, üzemelteti azokat és biztosítja karbantartásukat;

n) gondoskodik a felügyelete alá tartozó épületekben a rendezvények technikai feltételeinek meglétéről;

o) évente elkészíti a hatáskörébe tartozó üzemeltetési, karbantartási, felújítási, fejlesztési és beruházási költségek tervezetét;

p) középtávú terveket készít (készített) a központi épület felújítására;

q) elvégzi a hivatali iratok sokszorosítását;

r) gondoskodik a hivatali kisebb javítási munkálatok elvégzéséről, ellenőrzi a karbantartók tevékenységét;

s) gondoskodik a napi takarítási feladatok ellátásáról.

10.10. A személy- és munkaügyi egység

a) a megválasztásról szóló országgyűlési határozat alapján előkészíti az elnök és az alkotmánybírók illetmény-megállapítását;

b) megállapítja a jubileumi jutalomra jogosító közszolgálati idő kezdő időpontját, előkészíti az önálló szervezeti egységek köztisztviselőinek és közszolgálati ügykezelőinek közszolgálati jogviszonya, valamint munkavállalóinak munkaviszonya keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos ügyeket;

c) ellenőrzi a közszolgálati jogviszony, munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételek meglétét; áthelyezés esetén munkáltatói utasítás alapján megteszi a szükséges intézkedéseket;

d) értesíti a pénzügyi és számviteli egységet, valamint a műszaki ellátási egységet a munkához kapcsolódó juttatások kifizetése érdekében;

e) előkészíti a teljesítményértékeléshez, minősítéshez szükséges okiratokat, a minősítési ütemtervet; felkérésre közreműködik a minősítések, teljesítményértékelések előkészítésében;

f) figyelemmel a minősítés és teljesítményértékelés eredményére, a munkáltató intézkedése alapján elkészíti az átsorolásokat, illetményemelések, cím- adományozások, vezetői megbízások iratait;

g) a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott illetményalap alapján kiszámítja a tisztségviselők, a vezető és ügyintéző köztisztviselők, a közszolgálati ügykezelők illetményét és a fizikai alkalmazott munkavállalók munkabéretét;

h) kiadja a munkáltatói igazolásokat;

i) előkészíti az éves képzési, átképzési, továbbképzési tervet, illetve beszámolót;

j) figyelemmel kíséri a képesítési előírások hatályosulását;

k) előkészíti, nyilvántartja, ellenőrzi a tanulmányi szerződéseket;

l) a tisztségviselőkről, köztisztviselőkről, közszolgálati ügykezelőkről és munkavállalókról a vonatkozó jogszabályok alapján nyilvántartást vezet;

m) előkészíti a szabadságolási tervet; kiszámítja, és írásban közli a dolgozók éves szabadságát, nyilvántartja és ellenőrzi annak igénybevételét;

n) kezeli a munkaidő-nyilvántartó rendszert;

o) munkáltatói utasítás alapján közreműködik a fegyelmi és kártérítési ügyek előkészítésében és lebonyolításában;

p) előkészíti a nyugdíjazásokkal kapcsolatos iratokat;

q) nyilvántartja a közszolgálati és más jogviszonyban dolgozók létszámát és kapcsolódó rendszeres juttatásait;

r) a főtitkárral együttműködve eleget tesz a vagyonyilatkozatokkal kapcsolatos adatszolgáltatásoknak;

s) figyelemmel kíséri a munkaügyi tevékenységet érintő jogszabályi változásokat, előkészíti az ezzel összefüggő hivatali szabályzatmódosításokat, utasításokat, körleveleket;

t) eleget tesz a kötelező és az egyedi adatszolgáltatási feladatoknak, elkészíti az egyéb munkaügyi jelentéseket;

u) elvégzi a munka- és személyügyi, munkaegészségügyi feladatokat, a foglalkoztatással összefüggő statisztikai tevékenységet.

10.11. A gépkocsi-üzemeltetési egység

a) a gépkocsi-üzemeltetési referens (garázsmeister)

a) szervezi a gépkocsivezetői, futár, és kézbesítési feladatok ellátását (diszpécseri szolgálat);

b) ellátja a hivatal gépjármű állományának üzemeltetésével járó feladatokat, kapcsolatot tart a karbantartást és a szervizt ellátó vállalattal.

b) a gépkocsivezetők

a) az alkotmánybíró rendelkezéseinek megfelelően vezetik, és gondosan üzemeltetik a szolgálat ellátására rendelkezésükre bocsátott gépjárművet;

b) ellátják a gépjárművek üzemeltetésével kapcsolatos ügyviteli teendőket.

IV. Az Alkotmánybíróság Hivatalának működési rendje

11. Általános szabályok

11.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának munkatársai együttműködnek az Alkotmánybíróság és a hivatal feladatainak végrehajtása érdekében. Az önálló szervezeti egységek közötti együttműködés kialakításáért a szervezeti egységek vezetői a felelősök. A feladatkörükbe tartozó, de más szervezeti egység feladatkörét is érintő ügyekben a szervezeti egységek kötelesek egymást tájékoztatni, és tervezett intézkedéseiket előzetesen egyeztetni (együttműködési kötelezettség).

11.2 Az elnök az önálló szervezeti egységek közötti szorosabb együttműködést igénylő, összetett megközelítésű vagy kiemelt feladatok hatékony megoldása, illetve az ezekhez szükséges javaslatok kidolgozása érdekében a feladat eseti elvégzésére csoportos munkavégzést rendelhet el, vagy az önálló szervezeti egységekben foglalkoztatott munkatársakból munkacsoportot hozhat létre, mely az elnök közvetlen szakmai irányítása mellett működik.

11.3. A hivatali szabályzatokat és utasításokat a főtitkár tartja nyilván, és gondoskodik róla, hogy azok az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatottak számára megismerhetőek legyenek. Az Alkotmánybíróság Hivatalának érvényes szerződéseit a gazdasági főigazgató tartja nyilván. A szabályzatokat, utasításokat és szerződéseket a rájuk vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell nyilvánosságra hozni, illetve közérdekű adat kiadására vonatkozó kérelem esetén kiadni. A nyilvánosságra

hozatal és a kiadás a nyilvántartásra kötelezett tisztviselő feladata.

12. A munkáltatói jogok gyakorlása

12.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalánál foglalkoztatottak felett a munkáltatói jogokat az elnök gyakorolja. Az Alkotmánybíróság elnöke a szervezeti egységek munkatársai felett a kinevezés, a felmentés, a tanácsadói (főtanácsadói) munkaköri megbízás címadományozás, és a fegyelmi jogkör gyakorlása kivételével az egyéb munkáltatói jogokat az önálló szervezeti egységek vezetőire ruházhatja.

12.2. Az Alkotmánybíróság elnöke indokolt esetben az egyéb munkáltatói jogokat esetileg vagy általános érvénnyel visszaveheti, erről azonban legkésőbb a munkáltatói intézkedés időpontjában tájékoztatja az érintett önálló szervezeti egység vezetőjét.

13. Az Alkotmánybíróság Hivatalának munkarendje és a munkaidő

13.1. A teljes heti munkaidő heti negyven óra. Az elnök a kinevezésben az önálló szervezeti egység egyéb munkáltatói jogokat gyakorló vezetőjének javaslatára a teljes heti munkaidőnél rövidebb heti munkaidőt is megállapíthat (részmunkaidő).

13.2. A negyven órás hivatali munkaidő munkanapokon hétfőtől csütörtökig 8 órától 16 óra 30 percig, pénteken 8 órától 14 óráig tart. A részmunkaidőben foglalkoztatottak munkarendjét az elnök állapítja meg.

13.3. Hivatali időben folyamatos jelenlélet kell biztosítani az elnök titkárságán, a főtitkársági titkárságon és a kezelőirodán.

13.4. A fizetett munkaközi szünet (ebéidő) 30 perc, amely 12 óra és 14 óra között vehető igénybe.

13.5. Indokolt esetben, az elnök rendelkezése alapján, az Alkotmánybíróság Hivatala ügyeleti rendszerben is működhet. Ennek során – az önálló szervezeti egység vezetőjének eltérő rendelkezése alapján – szervezeti egységenként legalább egy hivatali foglalkoztatott 8 és 12 óra között ügyeletet ad.

13.6. A jogszabályban meghatározott esetet kivéve, munkanapokon hétfőn, kedden és szerdán 10 és 12 óra, valamint hétfőn és kedden 14 és 16 óra között valamennyi köztisztviselő – akár rögzített, akár rugalmas munkaidőben dolgozik – köteles a munkahelyén tartózkodni (törzsidő). Nem köteles törzsidőben a munkahelyén tartózkodni a gépkocsivezető és az a munkatárs, akinek rögzített munkaideje eltér a hivatali időtől, valamint az a foglalkoztatott,

akinek távollétét az elnök – az önálló szervezeti egység vezetőjének javaslatára – írásban engedélyezte.

13.7. A rögzített munkaidő megegyezik a hivatali idővel. Az ettől eltérő rögzített munkaidőt a foglalkoztatott munkaszerződésében, illetve munkaköri leírásában kell meghatározni.

13.8. Rugalmas munkaidő engedélyezése esetén a munkaidőkeret a hónap 21. és a rákövetkező hónap 20. napja közötti időszakra eső munkanapok száma szorozva 8 órával. A munkaidőkeretet 6 és 22 óra között kell kitölteni (peremidő) a hónap 21. és a rákövetkező hónap 20. napja között.

13.9. A távollévő foglalkoztatott helyettesítéséről az önálló szervezeti egység vezetője gondoskodik. A munkavégzés zavartalanságának biztosítása elsősorban a helyettesítési rend szervezett meghatározásával, kivételesen a helyettesítést végző foglalkoztatott alkalmi kijelölésével történik.

14. Az Alkotmánybíróság Hivatalának képviselete és rendelkezés a hivatal bankszámlája felett

14.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának általános képviseletét az elnök, saját feladatkörében a főtitkár és a gazdasági főigazgató látja el. Az elnök adott ügyben írásban felhatalmazhatja az önálló szervezeti egység vezetőjét, indokolt esetben az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott más köztisztviselőt is a hivatal képviseletére.

14.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalának nevében szerződéseket kötni általános hatállyal az elnök, saját feladatkörében a főtitkár és a gazdasági főigazgató jogosult. Kötelezettségvállalás esetén a szerződés megkötéséhez az elnök által kijelölt hivatali köztisztviselők valamelyikének ellenjegyzése szükséges.

14.3. Az Alkotmánybíróság és az Alkotmánybíróság Hivatalának bíróságok és hatóságok előtti, valamint az egyéb partnerekkel szembeni törvényes képviseletét az elnök, akadályoztatása esetén, illetőleg az elnök írásbeli rendelkezése alapján a főtitkár, illetve az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott más köztisztviselő látja el. Az Alkotmánybíróság Hivatalának jogi képviseletére az elnök írásban meghatalmazhat jogi képviselet ellátására jogszabály alapján képesített személyt (ügyvédet, jogtanácsost, köztisztviselőt) is.

14.4. Az Alkotmánybíróság Hivatalának bankszámlája felett rendelkező tisztségviselőket a kötelezettségvállalási szabályzat állapítja meg.

15. A kiadmányozás rendje

15.1. A kiadmányozási jogot általános érvénnyel az elnök, feladatkörükben az önálló szervezeti egységek vezetői gyakorolhatják.

15.2. Az önálló szervezeti egységek vezetői a kiadmányozási jogot indokolt esetben, eseti jelleggel, írásban az adott egységnél foglalkoztatott köztisztviselőre ruházhatják.

16. Vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség

16.1. Az alkotmánybíró az Abtv. 11. §-a alapján a megválasztását követő harminc napon belül, majd ezt követően minden év január 31-ig, valamint a megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozatával azonos tartalmú vagyonyilatkozat tételére kötelezett.

16.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatottak közül az alábbiak kötelezettek vagyonyilatkozatot tételére:

- a) főtitkár (esedékesség évenként);
- b) gazdasági főigazgató (esedékesség évenként);
- c) pénzügyi és számviteli ügyintéző (esedékesség: 2 évenként);
- d) bér- és tb. ügyintéző (esedékesség 2 évenként);
- e) gazdasági ügyintéző (esedékesség: 2 évenként);
- f) gondnok (esedékesség: 2 évenként);
- g) könyvtáros (esedékesség: 2 évenként);
- h) belső ellenőr (esedékesség: 2 évenként).

17. Az Alkotmánybíróság Hivatalának pénzügyi és költségvetési ellenőrzése

17.1. Az Alkotmánybíróság Hivatala költségvetési gazdálkodásának belső ellenőrzése a vezetői ellenőrzés, a munkafolyamatba épített ellenőrzések és a függetlenített költségvetési belső ellenőrzés rendszerében valósul meg. A belső ellenőrzés célja, hogy annak révén a hivatal mint költségvetési szerv gazdálkodása mindenben megfeleljen a jogszabályoknak és a belső szabályozásnak, továbbá, hogy a gazdálkodás hatékony, ésszerű és takarékos legyen. A költségvetési belső ellenőrzés részletes szabályait az erről szóló hivatali szabályzat állapítja meg.

17.2. A függetlenített belső ellenőr külön megbízási szerződéssel alkalmazott, külső gazdasági-pénzügyi szakember, aki közvetlenül az elnök irányítása alatt áll. A belső ellenőr

- a) kidolgozza és jóváhagyásra előterjeszti az Alkotmánybíróság Hivatalának stratégiai, középtávú és éves belső ellenőrzési tervét, amelyet az elnök által történt jóváhagyást követően végrehajt;
- b) kidolgozza és gondozza a költségvetési belső ellenőrzési kézikönyvet;
- c) folyamatosan vezetői tájékoztatást ad;
- d) vizsgálja a pénzügyi, irányítási és operatív működésre vonatkozó adatok, információk, beszámolók megbízhatóságát és megfelelő időben való rendelkezésre állását;

e) értékeli az ellenőrzés tapasztalatait, és javaslatot tesz az elnöknek a feltárt hiányosságok kiküszöbölésére;

f) vizsgálja a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer minőségét és szükség esetén javaslatot tesz korszerűsítésére;

g) ellenőrzi a jogszabályoknak, illetve az egyéb kötelező érvényű szabályoknak való megfelelést;

h) ellenőrzi az eszközökkel, forrásokkal való hatékony, takarékos gazdálkodást, valamint a vagyongóvásról történő megfelelő gondoskodást;

i) részletes feladatait és hatáskörét a belső ellenőrzési kézikönyv állapítja meg.

17.3. Az Alkotmánybíróság Hivatala külső ellenőrzésének szabályait az erre vonatkozó jogszabályok tartalmazzák. Az ellenőrzésére jogosult külső szervezet képviselőjének megbízólevelét az elnök veszi át. A vizsgált szervezeti egység minden munkatársa köteles az ellenőrzést végző szervezet, illetve a képviselőjében eljáró személy részére a szükséges tájékoztatást megadni, jogosultság esetén a dokumentációs anyagokba történő betekintést engedélyezni, és az ellenőrzés végzéséhez a megfelelő feltételeket biztosítani. Az ellenőrzés lezárását követően a vizsgált szervezeti egység vezetője köteles érdemi intézkedéseket fogantatosítani a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében.

18. Záró rendelkezések

18.1. E határozat 2012. március 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Köz-

társaság Alkotmánybírósága Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2007. (I. 9.) elnöki utasítás.

18.2. E határozat rendelkezései – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – nem érintik az Alkotmánybíróság Hivatalában a határozat hatálybalépését megelőzően létrejött közszolgálati jogviszonyok alapján járó juttatásokat és címeket.

Budapest, 2012. február 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

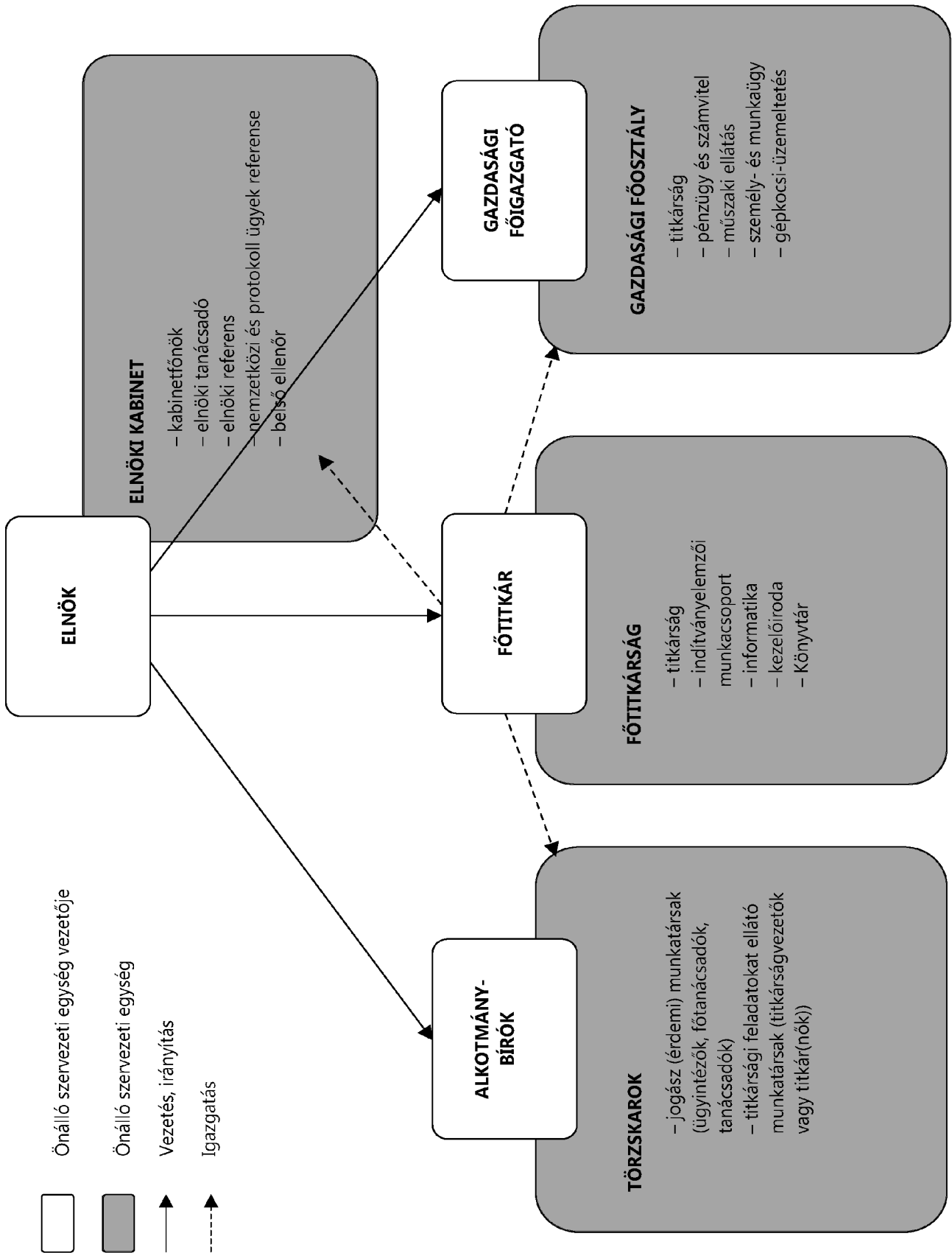
Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

1. számú melléklet az 1003/2012. (III. 9.) AB határozathoz

2. számú melléklet az 1003/2012. (III. 9.) AB határozathoz**Állománytábla**

Szervezeti egység	Beosztás	Létszámkeret (fő)
Alkotmánybírói törzskarok	Alkotmánybíró	15
	Jogász (érdemi) munkatárs	45
	Titkárságvezető/titkár(nő) 15	
Elnöki kabinet	Kabinetfőnök	1
	Elnöki tanácsadó	1
	Elnöki referens	1
	Nemzetközi és protokoll ügyek referense	2
	Belső (külső) ellenőr	0,5
Főtitkárság	Főtitkár	1
<i>Főtitkársági titkárság</i>	Titkárságvezető/titkár(nő) 1	
	Sajtóreferens	1
<i>Indítványelemzői munkacsoport</i>	Indítványelemző	5
<i>Informatika</i>	Informatikus	3
<i>Kezelőiroda</i>	Ügyintéző	3
	Ügykezelő	1
<i>Könyvtár</i>	Könyvtáros	1
Gazdasági főosztály	Gazdasági főigazgató	1
<i>A gazdasági főosztály titkársága</i>	Titkárságvezető/titkár(nő) 1	
<i>Pénzügyi és számviteli egység</i>	Pénzügyi és számviteli ügyintéző	4
	Bér- és tb. ügyintéző	1
	Gazdasági ügyintéző	1
<i>Műszaki-ellátási egység</i>	Gondnok, tűz- és munkavédelmi ügyintéző	1
	Épületgépész	0,5
	Szakmunkás, egyéb fizikai alkalmazott	11
<i>Személy- és munkaügyi egység</i>	Humánpolitikus (személy- és munkaügyi referens)	
<i>Gépkocsi-üzemeltetési egység</i>	Garázmester	1
	Gépkocsivezető	17
Összesen		136

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 28. számában.
Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2181/2012.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetők az Alkotmánybíróság honlapján: www.mkab.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató
HU ISSN 2062–9273